

Latvijas Republika
SALDUS NOVADA PAŠVALDĪBAS IESTĀDE
SALDUS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA

Reģ. Nr. 90009114646, Tūristu ielā 3, Saldū, Saldus nov., LV- 3801, tālr. 63807144, fakss 63807143,
e-pasts: biblioteka@saldus.lv; <http://biblioteka.saldus.lv>

Saldus pilsētas bibliotēkas

**PĀRSKATS PAR SALDUS UN BROČĒNU
NOVADU BIBLIOTĒKU DARBU
2019. GADĀ**

Saldū, 2020

Saturs

Kopsavilkums.....	3
Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums.....	4
Finansiālais nodrošinājums	7
Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	11
Personāls.....	12
Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	16
Krājums	29
Darbs ar bērniem un jauniešiem	38
Novadpētniecība	49
Projekti	59
Publicitāte.....	62
Sadarbības tīkla raksturojums.....	65
Metodiskais un konsultatīvais darbs	68
Pielikumi.....	73

Kopsavilkums

Pārskata periodā Saldus pilsētas bibliotēkas metodiskā pārraudzībā esošo bibliotēku galvenās darba prioritātes bija kā līdz šim:

- nodrošināt kvalitatīvus informācijas pakalpojumus visiem interesentiem,
- saglabāt bibliotēkas pakalpojumu groza pieejamību, uzlabojot tā kvalitāti,
- strādāt pie novadpētniecības krājuma popularizēšanas, nodrošinot tā atspoguļojumu elektroniskajā katalogā,
- aktivizēt bibliotēku kā socializācijas vietu, piedāvājot dažādas izglītojošas un izklaidējošas aktivitātes ar iesaistīšanās iespējām.

2019.gadā būtiskākās izmaiņas reģiona bibliotēkās ir saistītas ar lēmumiem par bibliotēku reorganizāciju. Trijām Saldus novada – Jaunlutriņu pagasta, Rubas pagasta un Zirņu pagasta bibliotēkām, un vienai Brocēnu novada – Gaiķu pagasta Satiķu bibliotēkai, ir izveidotas struktūrvienības (vairāk 5.lpp.). Tas ir sava veida vietējās nozīmes bibliotēku tīkla optimizācijas variants, saglabājot iedzīvotājiem bibliotēku pakalpojumu pieejamību, tiesa gan, laikā ierobežotā veidā.

Turpinājām jau iepriekšējā gadā uzsāktu projektu, kad bibliotēkas jaunieguvumi reizi mēnesī ceļo pie lasītājiem to pulcēšanās vietās – skolās, pensionāru biedrības namā, iniciatīvas centrā iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām. Esam pārliecinājušies, ka šāda sadarbības forma ne tikai piepulcē jaunus lasītājus, bet nodrošina bibliotēkas pakalpojumu atpazīstamību iedzīvotāju vidū.

Saldus pilsētas bibliotēkas veiksmes stāsts - lasītveicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” sniedzas pāri robežām – eksperti darbojas latviešu skoliņā Longfordā (Īrija) (vairāk nodaļā [Darbs ar bērniem un jauniešiem](#)).

2019.gada nogalē Saldus pilsētas bibliotēkas neatlaidīgie centieni izveidot novadnieku enciklopēdiju vainagojusies ar taustāmiem rezultātiem – ir izveidota vietne [Saldus novadpētniecības enciklopēdija](#). Darbs pie šīs pašu veidotās datu bāzes ir tikai iesācies, bet plāni ir lieli (vairāk nodaļā [Novadpētniecība](#)).

Galvenās problēmas:

- “nauda seko iedzīvotājam”: nepietiekamais finansējums krājuma papildināšanai Saldus novada pašvaldību bibliotēkās – pieņemot lēmumu piesaistīt krājumam piešķiramo līdzekļu apjomu pagasta iedzīvotāju skaitām (2.30 *euro* / iedz.), daudzās bibliotēkās šis līdzekļu apjoms kritās, kas atspoguļojas krājuma jaunieguvumos (vairāk nodaļā [Krājums](#));
- personāla jautājums un atbilstoša kvalifikācija. Potenciālo darbinieku ar atbilstošu izglītību trūkums reģionā ir problēma vairāku gadu garumā (vairāk nodaļā [Personāls](#));
- darbinieku motivācijas trūkums;
- neskaidrības gaidāmās administratīvās reformas kontekstā.

Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Saldus novada pašvaldības iestāde „Saldus pilsētas bibliotēka” (turpmāk tekstā arī - SPB) ir akreditēta publiska kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas sniedz iedzīvotājiem bibliotekāros un bibliogrāfiskos pakalpojumus. Tā nodrošina Latvijas un pasaules tautu kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliogrāfēšanu un saglabāšanu, kā arī šīs informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Vienlaikus Saldus pilsētas bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Saldus un Brocēnu novadu publiskajās bibliotēkās.

Saldus pilsētas bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā ir Saldus pilsēta (10.10 km² un 10 688 deklarētie iedzīvotāji (PMLP dati uz 01.07.2019.)). Bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami arī citu pagastu un novadu iedzīvotājiem. Pilsētā darbojas četras skolas – Saldus vidusskola (655 skolēni uz 01.09.2019.), Saldus pamatskola (396 skolēni uz 01.09.2019.), Cieceres pamatskola (152 skolēni uz 01.09.2019.), un Kalnsētas pamatskola (218 skolēni uz 01.09.2019.), kā arī četras pirmsskolas izglītības iestādes – Īkstīte (87 audzēkņi), Sienāzītis (118 audzēkņi), Pasaciņa (239 audzēkņi) un Zilīte (115 audzēkņi). Pilsētas teritorijā darbojas arī profesionālās izglītības iestāde – Saldus tehnikums, kas piedāvā 12 dažādas profesionālās izglītības programmas. Pie Saldus vidusskolas un Kalnsētas pamatskolas darbojas pirmsskolas izglītības grupas. Vienlaikus pilsētā tiek piedāvātas dažādas bērnu un jauniešu interešu izglītības iespējas – Saldus Bērnu un jauniešu centrā, Saldus mākslas skolā, Saldus mūzikas skolā un Saldus sporta skolā. Lokālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā liela nozīme ir Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja aktivitātēm. Muzejs ir labs bibliotēkas sadarbības partneris novadpētniecības darba organizēšanā. Sociālā darba funkcijas pilsētā nodrošina gan dienas aprūpes centrs “Saulespuķe”, kas ir labs SPB sadarbības partneris, gan Ģimenes atbalsta dienas centrs. Pilsētas attīstībā svarīgu vietu ieņem dažādie komercdarbības uzņēmumi, kas ne vien nodrošina pilsētniekus ar darba vietām, bet arī piesaista cilvēkus no pagastiem un citiem novadiem.

Saldus novads – reģionālās reformas rezultātā apvienoti 15 pagasti un pilsēta. Teritorija – 1683.3 km², iedzīvotāji – 24 035 (PMLP dati uz 01.07.2019.). Samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir -1.96%. No novada centra attālākajos pagastos vērojama strauja iedzīvotāju skaita samazināšanās – nelielais darba vietu skaits un ierobežotās iespējas mudina cilvēkus pārcelties uz dzīvi novada centrā vai tuvāk tam, vai arī uz citiem reģioniem. Novadā turpinās darbs pie izglītības iestāžu tīkla optimizācijas – 2019.gadā Saldus novadā darbojas astoņas pamatizglītības iestādes – Ezeres pamatskola (140 skolēni uz 01.09.2019.), Jaunlutriņu sākumskola (53 skolēni uz 01.09.2019.), Kursīšu sākumskola (33 skolēni uz 01.09.2019.), Lutriņu pamatskola (73 skolēni uz 01.09.2019.), Pampāļu sākumskola (30 skolēni uz 01.09.2019.), Rubas pamatskola (78 skolēni uz 01.09.2019.), Striķu sākumskola (114 skolēni uz 01.09.2019.) un Zirņu pamatskola (128 skolēni uz 01.09.2019.), divas vidējās izglītības iestādes - Druvas vidusskola (493 skolēni uz 01.09.2019.) un Nīgrandes pagasta Kalnu vidusskola (175 skolēni uz 01.09.2019.), kā arī trīs pirmsskolas izglītības iestādes – “Graudiņš” (Saldus pagasts, 122 audzēkņi), “Straumīte” (Nīgrandes pagasts, 62 audzēkņi) un “Kāpēcītis” (Lutriņu pagasts, 50 audzēkņi). Pie vairākām skolām (Ezeres, Jaunlutriņu, Pampāļu, Rubas, Striķu un Zirņu) ir izveidotas pirmsskolas izglītības grupas, kas nodrošina vecumam atbilstošu izglītības programmu īstenošanu.

Katrā Saldus novada pagasta pārvaldē darbojas kultūras darba organizators un sporta organizators. Lutriņu pagastā atrodas sociālās aprūpes centrs “Ābeles” un sociālā dzīvojamā māja

“Rūķīši”, katrā pagastā darbojas dienas centri. Saldus novadā reģistrēti 2093 dažādi komercuzņēmumi un 436 sabiedriskās organizācijas, biedrības un nodibinājumi (Lursoft dati).

Brocēnu novads – izveidojies jau 2001.gadā, apvienojoties Brocēnu pilsētai ar lauku teritoriju, Blīdenes un Remtes pagastiem. Vēlāk tam pievienojās Gaiķu pagasts un 2010.gadā pilsētas lauku teritorija tika pārveidota par Cieceres pagastu. Teritorija – 498.5 km², iedzīvotāji – 6277 (PMLP dati uz 01.07.2019.). Atšķirībā no Saldus novada, Brocēnu novadā vērojams iedzīvotāju skaita pieaugums. Pašvaldībai ir izdevies saglabāt izglītības iestāžu tīklu – novadā darbojas viena vidējās izglītības iestāde - Brocēnu vidusskola un trīs pamatskolas: Gaiķu (38 skolēni uz 01.09.2019.), Remtes (32 skolēni uz 01.09.2019.) un Blīdenes (83 skolēni uz 01.09.2019.) un trīs pirmsskolas izglītības iestādes – “Mūsmājas” un “Varavīksne” (Brocēnos) un “Vālodzīte” (Blīdenē). Savukārt Remtes un Gaiķu pamatskolās ir pirmsskolas izglītības grupiņas. Interesu izglītību novadā nodrošina Brocēnu novada bērnu un jaunatnes sporta skola, jauniešu centrs “Kopā” un novada kultūras un izglītības centrs. Remtes pagastā atrodas sociālās aprūpes centrs “Atpūtas”. Brocēnu novadā reģistrēti 465 dažādi komercuzņēmumi un 61 sabiedriskās organizācijas, biedrības un nodibinājumi (Lursoft dati).

2019.gadā Saldus pilsētas bibliotēkas metodiskajā pārvaldībā esošo bibliotēku skaitā notika izmaiņas. Saskaņā ar Saldus novada domes 2019.gada 25.aprīļa lēmums “Par Saldus novada publisko bibliotēku darbību” (sēdes protokols Nr.4 11§) tika reorganizēta Jaunlutriņu pagasta Ošenieku bibliotēka, pārveidojot to par Jaunlutriņu bibliotēkas struktūrvienību Ošeniekos. Kopš 2019.gada 1.jūlija Saldus novadā darbojas – 18 vietējās nozīmes bibliotēkas un viena reģiona galvenā bibliotēka (Saldus pilsētas bibliotēka). Brocēnu novadā līdzšinējais bibliotēku tīkls 2019.gadā tika saglabāts un tajā darbojās 6 vietējās nozīmes bibliotēkas. 2019.gada 26.septembrī Brocēnu novada dome pieņēma lēmumu “Par bibliotēku reorganizāciju” (sēdes protokols Nr.13 38§), kas paredz Gaiķu pagasta bibliotēkas reorganizāciju, pārveidojot to par Satiķu bibliotēkas struktūrvienību. Tā kā lēmums stājas spēkā 2020.gada 01.janvārī, tad 2019.gada reģiona bibliotēku tīklu tas neietekmē. Savukārt 2019.gada 19.decembrī Saldus novada dome pieņēma divus lēmumus saistībā ar publisko bibliotēku reorganizāciju – “Par Saldus novada publisko bibliotēku darbību Zirņu pagastā” (sēdes protokols Nr.15 5§) un “Par Saldus novada publisko bibliotēku darbību Rubas pagastā” (sēdes protokols Nr.15 7§). Tā rezultātā Zirņu pagasta Būtnāru bibliotēka tiks reorganizēta par Zirņu pagasta bibliotēkas struktūrvienību un Rubas pagasta Līkupēnu bibliotēka – par Rubas pagasta bibliotēkas struktūrvienību. Kā struktūrvienības savu darbību tās uzsāks 2020.gada 1.martā.

2016.gada 3.februārī Saldus novada pašvaldība un Brocēnu novada dome noslēdza līgumu par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu Brocēnu novadā. Līgums joprojām ir spēkā.

Kopš 2019.gada 01.janvāra Saldus novada pagastu pārvaldes, kuru struktūrvienības ir pagastu bibliotēkas, ir Saldus novada pašvaldības struktūrvienības. Tas gan vairāk attiecinām uz centralizēto grāmatvedības ieviešanu, bet zināmu ietekmi uz bibliotēku darbu tas atstāj – grūtāk izsekot bibliotēkai piešķirto līdzekļu plūsmai. Kā savā atskaitē minēja Kursišu pagasta bibliotēkas – informācijas centra vadītājs M.Lagzdons, raksturojot darbību 2019.gadā: “Mācījāmajos strādāt samazināta krājuma finansējuma ietvaros un pašvaldības centralizētās grāmatvedības radīto pārmaiņu un ietekmes ēnā.”

Pārskata periodā bez lēmumiem par bibliotēku tīklu reorganizāciju, būtisku ietekmi uz bibliotēku darbu Saldus novadā atstāja pašvaldības pieņemtie kritēriji bibliotēku krājumu veidošanas finansējumā – 2.30 eiro uz iedzīvotāju. Pagastos ar mazu iedzīvotāju skaitu šāds

kritērijs ievērojami samazināja iespēju papildināt krājumu ar jaunieguvumiem – gan jauno grāmatu iegādi, gan prese abonēšanu.

Bibliotēku darba prioritātes – nodrošināt bibliotēkas pamatpakalpojumu pieejamību ikvienam apmeklētājam, attīstīt papildpakalpojumus savu iespēju un kompetences robežās, mazināt digitālo plaisu sabiedrības vidū, organizējot dažādas medijpratību un datorlietotāju prasmju uzlabošanas aktivitātes.

Trijās bibliotēkās (Novadnieku pagasta tautas bibliotēkā, Rubas pagasta Līkupēnu bibliotēkā un Zirņu pagasta bibliotēkā) veikta krājuma inventarizācija.

Saldus pilsētas bibliotēkas akreditācija notika 2018.gadā. Reģiona vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija tiek plānota 2021.gadā.

Finansiālais nodrošinājums

Saldus pilsētas bibliotēkas finanšu līdzekļus 2019.gadā veido Saldus novada domes budžeta līdzekļi un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem, kas 2019.gadā (salīdzinot ar iepriekšējo) ir samazinājušies -14.54% (pamatā - ieņēmumi no telpu nomas). Šajā gadā nav tieši piesaistīti papildus līdzekļi no projektiem, dažādiem fondiem.

Pašreizējais pašvaldības piešķirto līdzekļu apjoms nodrošina bibliotēkas pamatdarbību, jo lielākā daļa no finansējuma ir novirzīta darbinieku atalgojumiem un infrastruktūras uzturēšanai, bet neveicina tās attīstību, jaunu darbības formu ieviešanu. Attīstību ierobežojošs faktors ir ne tikai nepietiekamais finansējums, bet arī nosacījumi, ko nosaka bibliotēkas atrašanās privātās telpās. Arī piešķirto budžeta līdzekļu pieauguma pamatojums ir telpu uzturēšanas izmaksu kāpums, kā arī 2019.gada vidū palielinātais darbinieku atalgojums. 2019.gada budžeta grozījumu rezultātā bibliotēka papildus saņēma līdzekļus darbinieku komandējumu izdevumu segšanai (EUR 2331.00).

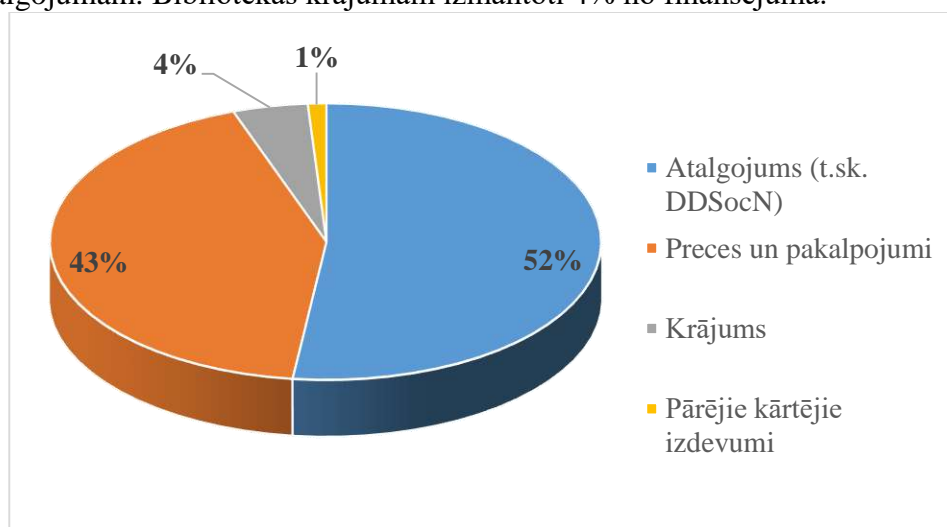
Saldus pilsētas bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	350 310	354 244	354 409
Pašvaldības finansējums	347 937	351 616	352 162
Citi ieņēmumi:	2373	2628	2246
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	2373	2628	2246
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Saldus pilsētas bibliotēkas izdevumi

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)	350 310	354 244	354 409
Darbinieku atalgojums (bruto)	151 392	140 525	141 861
Krājuma komplektēšana	13 778	14 289	15 484

Saldus pilsētas bibliotēkas finansējums pamatā tiek izmantots infrastruktūras uzturēšanai un darbinieku atalgojumam. Bibliotēkas krājumam izmantoti 4% no finansējuma.

Saldus pilsētas bibliotēkas budžeta izlietojums 2019.gadā

Arī reģiona bibliotēku finansiālais nodrošinājums garantē bibliotēku darbību, bet neveicina to attīstību. Salīdzinot 2019.gada datus ar iepriekšējo gadu datiem ir vērojams neliels pieaugums, bet tas skaidrojams ar darbinieku atalgojuma pieaugumu un telpu nomas izdevumu segšanai atvēlēto līdzekļu palielināšanos. Krājuma komplektēšanas finansējuma pieaugums saistīts ar palielinājumu preses izdevumu abonēšanai

Vairumā pašvaldību bibliotēkās maksas pakalpojumu ieņēmumi nonāk kopējā pašvaldības budžetā, tādēļ tie netiek atsevišķi uzskaitīti. Tabulā uzrādīto maksas pakalpojumu ieņēmumu lielāko daļu (90.34%) veido Saldus pilsētas bibliotēkas ieņēmumi.

Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku finansiālais nodrošinājums

	2017	2018	2019
Reģionā pavisam kopā (EUR)	740 171	767 035	751 144
Pašvaldības finansējums	735 683	762 406	747 424
Citi ieņēmumi:	4488	4629	3720
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	2643	2909	2520
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	1845	1720	1200
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			
Kopā Saldus novadā (EUR)	602 946	620 654	584 030
Pašvaldības finansējums	598 520	616 142	580 390
Citi ieņēmumi:	4426	4512	3640
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	2581	2792	2440
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	1845	1720	1200
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			
Kopā Brocēnu novadā (EUR)	137 225	146 381	167 114
Pašvaldības finansējums	137 163	146 264	167 034
Citi ieņēmumi:	62	117	80
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	62	117	80
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			

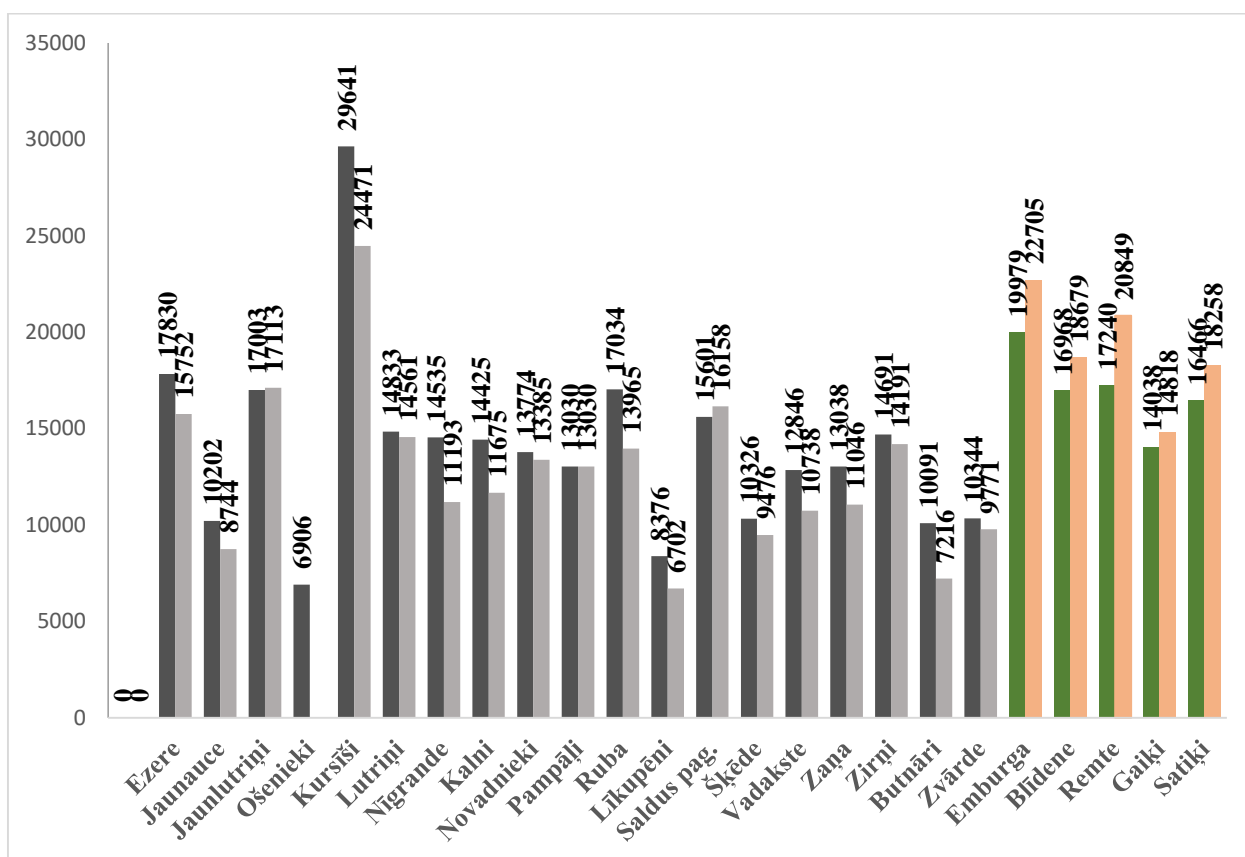
Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku izdevumi

	2017	2018	2019
Reģionā pavisam kopā (EUR)	739 921	766 565	747 162
Darbinieku atalgojums (bruto)	350 561	359 222	344 595
Krājuma komplektēšana	75 633	78 389	71 837
Kopā Saldus novadā (EUR)	602 696	620 184	580 073
Darbinieku atalgojums (bruto)	280 705	281 505	261 255
Krājuma komplektēšana	55 834	57 058	49 667
Kopā Brocēnu novadā (EUR)	137 225	146 381	167 089
Darbinieku atalgojums (bruto)	69 856	77 717	83 340
Krājuma komplektēšana	19 799	21 331	22 206

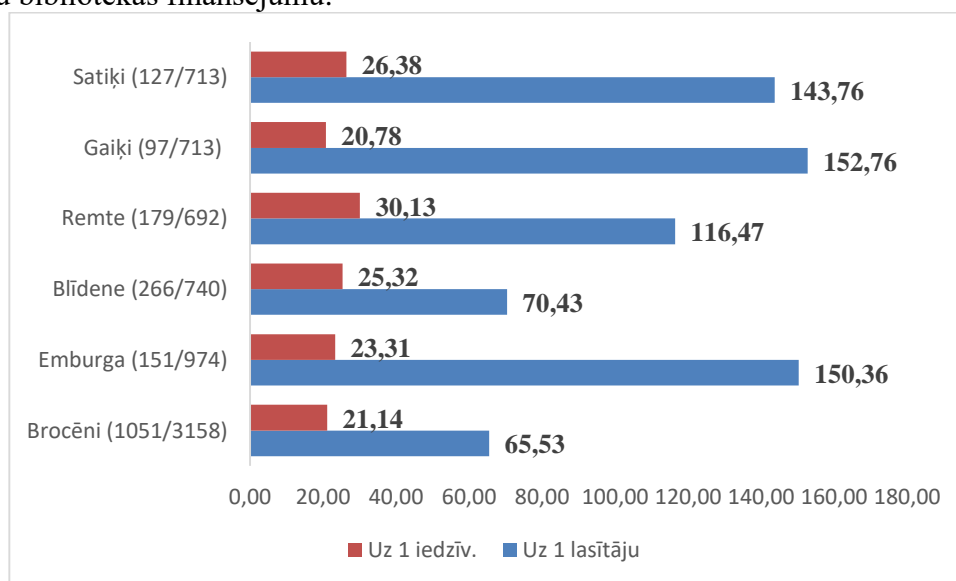
Izvērtējot reģiona pašvaldību piešķirto līdzekļu apjomu bibliotēku darbības nodrošināšanai, jāsecina, ka Brocēnu novada pašvaldība ir daudz *dāsnāka*. Brocēnu novada bibliotēkām ir palielinājies finansējums krājuma papildināšanai, arī atalgojums ir daudz konkurētspējīgāks nekā

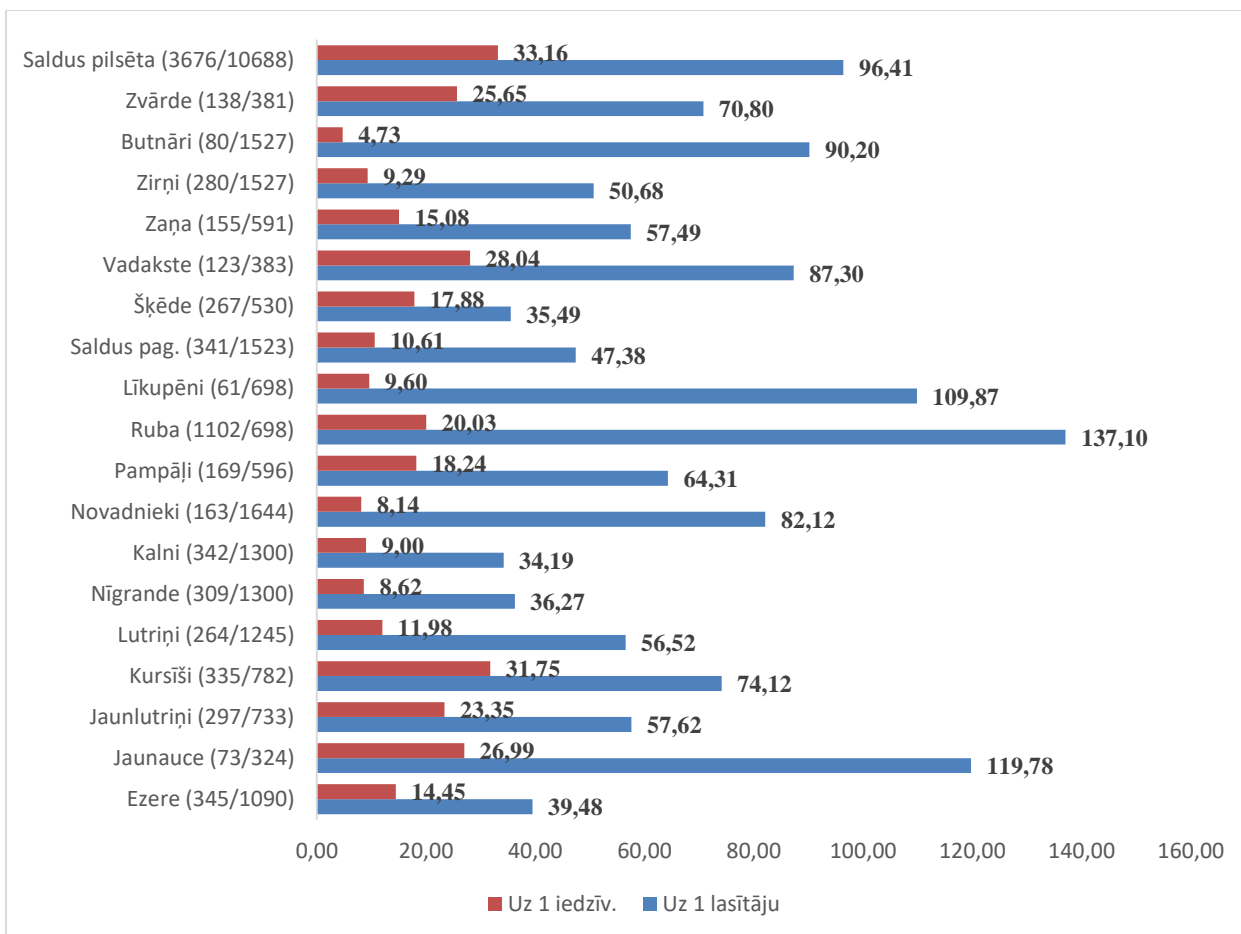
tas ir Saldus novada bibliotēku darbiniekiem. Arī finansējuma piešķirums visām pagastu bibliotēkām Brocēnu novadā ir vienmērīgāks nekā tas ir Saldus novadā.

Grafikā ir atspoguļots gan Saldus, gan Brocēnu novadu pagastu bibliotēku pašvaldību piešķirtais finansējums divu gadu (2018. un 2019.) griezumā. Kā redzams Saldus novada bibliotēku finanšu līdzekļi vairumā bibliotēku ir samazinājušies, bet Brocēnu novadā – pieauguši. Jāpiemin, ka Brocēnu novadā divām bibliotēkām (Embargas un Satiķu) ir nomātās telpas un budžetā ir iekļautas telpu nomas izmaksas. 2019.gadā tika reorganizēta Ošenieku bibliotēka, tādēļ tai nav sava atsevišķa budžeta. Šajā gadījumā reorganizācija nedeva iespēju būtiski palielināt Jaunlutriņu bibliotēkas finansējumu.

Bibliotēku kārtējie izdevumi salīdzinājumā uz 1 lasītāju un 1 iedzīvotāju Brocēnu novadā

Bibliotēku kārtējie izdevumi salīdzinājumā uz 1 lasītāju un 1 iedzīvotāju Saldus novadā

Vidēji bibliotēku uzturēšana 2019.gadā uz vienu bibliotēkas lasītāju Saldus novadā izmaksā – 76.59 euro (salīdzinot ar 2019.gadu -2.12%), Brocēnu novadā – 86.66 euro (salīdzinot ar 2019.gadu +3.9%), bet rēķinot uz vienu iedzīvotāju attiecīgi – Saldus novadā 24.13 euro (-2.91% salīdzinājumā ar 2018.gadu), Brocēnu novadā - 25.83 euro (+10.34% salīdzinājumā ar 2018.gadu).

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2019.gadā gan Saldus, gan Brocēnu novadu bibliotēkās *jurģi* nav bijuši. Ar cerībām nākotnē raugās Brocēnu pašvaldības bibliotēkas darbinieki, jo sapnis par jaunām bibliotēkas telpām pamazām kļūst par realitāti. 2020. gadā jānoslēdzas tehniskā projekta konkursam un tad jau atliek gaidīt būvniecības darbu uzsākšanos. Zināms apdraudējums šīs ieceres realizācijai ir gaidāmā administratīvi teritoriālā reforma. Mainoties jaunveidotā novada vadībai, var mainīties attīstības prioritātes.

Atsevišķās bibliotēkās veikti kosmētiskie remontu: Lutriņu bibliotēkā izremontēta telpa, kur izvietots krājums, izveidojot plašāku zonu pasākumu organizēšanai un izstāžu izvietojšanai, Jaunlutriņu bibliotēkā – kosmētiskais remonts gaitenī un sanitārajā mezglā, savukārt, Remtes pagasta bibliotēkā – kāpņu telpā. Brocēnu pašvaldības bibliotēkā telpu mikroklimate uzlabošanas nolūkos ir uzstādīti kondicionieri, veikta apgaismojuma nomaiņa.

Vairākas bibliotēkas - Emburgas, Zirņu, Saldus pagasta, Nīgrandes un Jaunlutriņu pagasta Ošenieku struktūrvienība, turpina iesāktu grāmatu plauktu nomaiņu, veidojot lietotājiem patīkamu un mūsdienīgu vidi. Veiksmīgu risinājumu ierobežota budžeta apstākļos atrada Lutriņu bibliotēkas darbiniece – vecie plaukti tika pārkrāsoti gaišos toņos un ieguva patīkamu izskatu, kā arī labi iekļāvās atremontētās telpas interjerā. Blīdenes pagasta bibliotēka iegādājusies jaunu televizoru ar *Smart* funkciju, tādejādi paplašinot iespējas daudzveidot bibliotēkas pasākumus.

Aktuāls ir jautājums par šodienas prasībām atbilstošas datortehnikas nodrošinājumu bibliotēkā. Vairums no reģiona bibliotēkām lietotāju vajadzībām joprojām izmanto projekta 3td laikā iegūto datortehniku un multifunkcionālās iekārtas. Ņemot vērā informācijas tehnoloģiju attīstības tempus, jāatzīst, ka šī tehnika gan fiziski, gan morāli ir novecojusi un neatbilst šodienas prasībām. Tā kā krīze valstī beigusies un lielākajai iedzīvotāju daļai labklājības līmenis atļauj sevi nodrošināt gan ar mūsdienīgu datortehniku un arī internetu, tad pieprasījums bibliotēkās pēc šiem pakalpojumiem sarūk. Līdz ar to bibliotēkām vairs nav nepieciešams liels skaits datoru un multifunkcionālu iekārtu. Kvantitāti aizstāj kvalitāte. Aktīvākās bibliotēkas pakāpeniski projektos iegūto datortehniku atgriež tā īpašniekam. Vienlaikus tiek meklētas dažādas iespējas piedāvāt lietotājiem "*jaudīgākus*" datorus.

Personāls

Divdesmit četrās Saldus un Brocēnu novadu vietējās nozīmes bibliotēkās 2019.gadā kopā strādāja 28 darbinieki, no kuriem 26 ir bibliotekārie darbinieki (Saldus novadā – 17, Brocēnu novadā – 9). Saldus pilsētas bibliotēkā strādā 21 darbinieks, no kuriem, 15 ir bibliotekārie darbinieki, bet pārējie tehniskie.

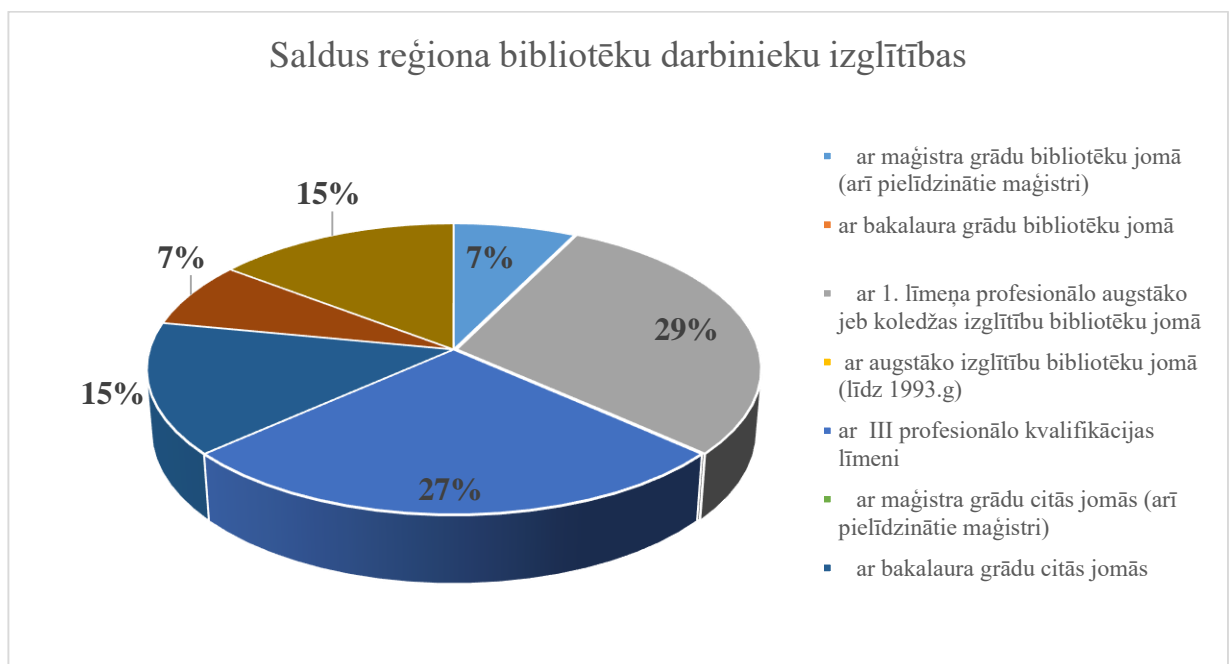
2019.gada augustā darba attiecības ar Zirņu pagasta pārvaldi izbeidza Zirņu pagasta bibliotēkas vadītāja. Tas mudināja Zirņu pagasta pārvaldi, kuras pakļautībā strādā divas vietējās nozīmes bibliotēkas (Zirņu pagasta bibliotēka un Būtnāru bibliotēka) veikt šo bibliotēku reorganizāciju, atstājot uz abām bibliotēkām vienu darbinieku. Jāpiebilst, ka iecere par bibliotēku reorganizāciju bija plānota jau 2018.gadā un tajā laikā tika saņemta Latvijas Bibliotēku padomes piekrišana šādai reorganizācijai. Līdz ar to, no 2019.gada augusta Zirņu un Būtnāru bibliotēkas vada viens darbinieks – līdzšinējā Būtnāru bibliotēkas vadītāja.

Līdzīga situācija bija izveidojusies Jaunlutriņu pagasta abās bibliotēkās. Par to rakstījām 2018.gada atskaitē. Ar Saldus novada domes 2019.gada 25.aprīļa lēmumu “Par Saldus novada publisko bibliotēku darbību” (sēdes protokols Nr.4 11§) tika reorganizēta Jaunlutriņu pagasta Ošenieku bibliotēka, pārveidojot to par Jaunlutriņu bibliotēkas struktūrvienību Ošeniekos. Līdz ar to darbinieks, kas nodrošināja divu vietējās nozīmes bibliotēku darbību, kļuva par vadītāju vienas vietējās nozīmes bibliotēkā un tās struktūrvienībā. Šāda reorganizācija nodrošināja darbiniekam adekvātu atalgojumu, bet ne finansējumu bibliotēkas attīstībai (skatīt nodaļu Finansiālais nodrošinājums).

Saldus pilsētas bibliotēkā amatu sarakstos izmaiņas 2019.gadā nenotika, bet tās pieredzējam personālijās – nomainījās darbinieki gan Lietotāju apkalpošanas nodaļā, gan Informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļā.

Jāatzīst, ka risinot šos personāla jautājumus, jo asāk izjutām kvalificēta darba spēka problēmu – reģionos atbilstošas kvalifikācijas speciālistu praktiski nav un nav arī bibliotēkas rīcībā instrumentu, ar ko tādus piesaistīt no citurienes – 2019.gadā uz neilgu laiku (3 mēnešiem) Saldus pilsētas bibliotēkai bija iespēja piesaistīt kvalificētu profesionāli ar lielu darba pieredzi bibliotēku jomā, bet, rodoties piemērotākam piedāvājuma, darbinieks izvēlējās to.

Reģiona bibliotēku bibliotekāro darbinieku izglītības kopaina atspoguļota grafikā:

Neskatoties uz to, ka finansējums profesionālajai pilnveidei bibliotēku darbiniekiem katrā no novadiem un pat pagastiem ir atšķirīgs, tiek izmantotas visas iespējas papildināt savas zināšanas un pilnveidot prasmes.

2019.gadā 18 reģiona bibliotēku darbinieki piedalījās starptautiskā pieredzes apmaiņas braucienā uz Sanktpēterburgu (Krievija), kur tika apmeklētas vairākas bibliotēkas un to filiāles.

Trīs Saldus pilsētas bibliotēkas darbinieki, pateicoties Tukuma bibliotēkas kolēģu piedāvājumam, piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Čehijas bibliotēkām.

Iepazinām arī savu un tuvāko kaimiņu darba pieredzi, apmeklējot Jaunlutriņu un Šķēdes pagasta bibliotēkas, kā arī paviesojoties Kabiles pagasta (Kuldīgas novads) bibliotēkā. Nenoliedzami šādi pieredzes apmaiņas braucieni papildina gan profesionālo pieredzi, gan paplašina vispārējās zināšanas.

Diemžēl bibliotēkām ir ierobežotas iespējas finansiāli atbalstīt šādus pieredzes apmaiņas braucienus, tādēļ bieži viena ieinteresētajam darbiniekam jāpiedalās ar savu "naudas maciņu".

Reģiona bibliotēku darbinieki regulāri apmeklē Saldus pilsētas bibliotēkas kā metodiskā centra organizētos seminārus un iespēju robežās piedalās citu institūciju organizētajos pasākumos. 2019.gadā Saldus pilsētas bibliotēkas 15 darbinieki dažādās mācībās pavadījuši 418 stundas, Saldus novada 17 pagastu bibliotēku darbinieki – 403.5 stundas, Brocēnu novada 9 bibliotekārie darbinieki – 261 stundu.

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Nosaukums</i>	<i>Organizators</i>	<i>Datums</i>	<i>Stundas (akad.)</i>
1.	Bibliotēku nozares pārvaldes un konsultatīvo struktūru atbalsts reģiona galveno bibliotēku metodiķiem	LNB Bibliotēku attīstības centrs	10.01.2019.	4.5
2.	Datu analīze un pārskatu sagatavošana ar MS Excel	Mācību centrs BUTS	01.11.2018.- 07.02.2019.	40
3.	Seminārs "Nacionālā enciklopēdija - zināšanas katram"	Saldus pilsētas bibliotēka	27.02.2019.	2
4.	UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla "Stāstu bibliotēkas" seminārs	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Latvijas Stāstnieku asociācija	13.03.2019.	0
5.	Innovative skills in ICT trough collaborative and project-based Teaching and Learning	ERASMUS+, Cervantes Training	02.- 08.03.2019.	25
6.	Saruna par emocionālo inteliģenci	Izglītības un attīstības centrs EGO	27.03.2019.	8
7.	Konference "Vārds un attēls"	LNB Bērnu literatūras centrs	09.04.2019.	8
8.	ES informācijas sniedzēju forums	Eiropas Kustība Latvijā	12.04.2019.	0
9.	Apzinātība darba vietā: kā strādāt līdzsvarotāk	LU Open Minded	15.03.2019.	15
10.	Gada pārskata sagatavošana	Kurzemes NVO centrs	07.03.2019.	3
11.	Latvijas bibliotekāru 20.konference "Bibliotēkas - dialogi ceļā uz pārmaiņām"	Latvijas Bibliotekāru b-ba, LNB	16.04.2019.	6

12.	Dalība Latvijas Bibliotēku festivālā 2019: Bibliotekāru modes un stila diena	Latvijas Bibliotekāru b-ba, LNB	17.04.2019.	4,5
13.	Pareiza un moderna rakstu valoda – korektora padomi	LU Open Minded	20.05.2019.	16
14.	Reģiona galveno metodiķu seminārs	LNB Bibliotēku attīstības centrs	22.- 23.05.2019.	10
15.	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram"	LNB Bibliotēku attīstības centrs	20.05.2019.	4
16.	Kā sadzirdēt savu auditoriju?	LNB Kompetenču attīstības centrs	13.06.2019.	8
17.	Drošāka interneta centra reģionālo vēstnešu apmācības	Latvijas Drošāka interneta centrs	21.08.2019.	10
18.	Dizaina domāšana un komunikācija	O.Kalpaka muzejs	09.09.2019.	8
19.	Bibliotēku novadpētniecības konference	LNB Bibliotēku attīstības centrs	18.,19.09.2019	10
20.	Saldus un Brocēnu novadu bibliotekāru seminārs LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	25.09.2019.	5
21.	Virtuālās atkarības: cēloņi, izpausmes, korekcijas iespējas	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	25.09.2019.	6
22.	Darbs bēgļu un imigrantu integrācijai	Latvijas Sarkanais Krusts	26.05.2019.	0
23.	Latvijas bibliotēku sistēma un bibliotēku darbību reglamentējošie dokumenti	LNB Kompetenču attīstības centrs	04.10.2019.	8
24.	Bibliotēku informācijas sistēma un datu organizēšana	LNB Kompetenču attīstības centrs	10.10.2019.	16
25.	Ievads klasificēšanā ar UDK	LNB Kompetenču attīstības centrs	15.10.2019.	7
26.	Reģiona galveno metodiķu seminārs	LNB Kompetenču attīstības centrs	17.10.2019.	5
27.	BIS ALISE pamatkursi, Informācijas meklēšana OPAC un WebPac	Tieto Latvia	21.10.2019.	8
28.	BIS ALISE padziļinātie kursi, Administrācija	Tieto Latvia	29.10.2019.	8
29.	Seminārs krājuma komplektēšana speciālistiem	LNB Bibliotēku attīstības centrs	06.11.2019.	5
30.	Eiropas informācijas diena "Zaļi.Digitāli.Sociāli."	Eiropas kustība Latvijā	25.11.2019.	0
31.	Svinēt skaisti jeb pasākumu plānošana un kā izbēgt no vāveres riteņa	B-ba Dreamers and Doers	27.11.2019.	2
32.	Dzimitas koka veidošana iesācējiem	Saldus pilsētas bibliotēka	27.11.2019.	3
33.	Lietišķās sarakstes etiķete bibliotēkā darbā	LNB Kompetenču attīstības centrs	31.10.2019.	4
34.	Pasākuma vizuālā tēla un noformējuma veidošana	Izglītības un attīstības centrs EGO	16.10.2019.	8

35.	IV Latvijas Stāstnieku konference	UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Latvijas Stāstnieku asociācija	06.12.2019.	0
36.	Konference "Laiks. Cilvēki. Bibliotēka"	Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	29.11.2019.	4
37.	Radoša pieeja un inovatīvs saturs lasītprasmes, konstruēšanas un rokdarbu nodarbībās	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	07.11.2019.	12
38.	Pozitīva audzināšana - pieaugušo un bērnu veiksmīgas sadarbības atslēga	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	31.10.2019.	12
39.	Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši	LNB Bibliotēku attīstības centrs	12.12.2019.	5
40.	Bibliotēka - vieta skaņai, atskaņai un noskaņai	Ventspils bibliotēka	12.,13.08.2019	8
41.	Ceļvedis pārliecināšanas stratēģijā	LU Open Minded	21.12.2019.	16
42.	Kā novērst un risināt konfliktus? Apzinātībā balstīta pieeja	LU Open Minded	21.12.2019.	16
43.	Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana	LNB Kompetenču attīstības centrs	16.09.2019.	8

Reģionā bibliotēku nozarē aizvien biežāk jūtams “jaunās maiņas” trūkums. 2019.gads personāla jomā pārmaiņas skāra Saldus pilsētas bibliotēku – darbiniekiem pārtraucot darba attiecības, izveidojās pa vakancei Lietotāju apkalpošanas nodaļā un Informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļā. Risinot personāla jautājumus, nonācām pie secinājuma, ka priekšstats par darbu bibliotēkās joprojām balstīts uz novecojušiem stereotipiem, kā arī jāatzīst - profesijas prestižs nav pārāk augsts. Vainojami gan iesīkstējušie stereotipi, gan konkurēt nespējīgais atalgojums. Tas kopumā mazina jaunu, enerģisku un aizrautīgu darbinieku piesaistīšanas iespējas.

Tajā pašā laikā satraucošākā problēma reģiona bibliotēku darbinieku vidū ir darbinieku novecošana.

Dalījums pa vecuma grupām	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	>= 80
Skaitis		1	6	11	10	12	1	

Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji

Bibliotēkas pamatrādītāji Saldus pilsētas bibliotēkā

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	3898	3737	3676	-4,1; -1,6
<i>t. sk. bērni</i>	1309	1312	1479	+0,2; +12,7
Bibliotēkas apmeklējums	46895	46351	50950	-1,2; +9,9
<i>t. sk. bērni</i>	14986	14660	15326	-2,2; +4,5
Virtuālais apmeklējums	139603	12886	434904	-90,8; +2375%
Izsniegums kopā	119412	98719	94528	-17,3; -4,2
<i>t. sk. grāmatas</i>	82567	73309	72000	-11,2; -1,8
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	21349	13175	16629	-38,3; +26,2
<i>t. sk. bērniem</i>	27901	20902	18287	-25,1; -12,5
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā*	36,2	34,6	34,4	-4,4%; -0,6%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	63,3	72,3	73,5	+15,6%; +0,2%
Iedzīvotāju skaits	11019	10810	10688	-1,9; -1,2

Saldus pilsētas bibliotēkas krājums ir 72 673 vienības, tai skaitā grāmatas – 62 670 vienības, seriālizdevumi – 11 003 vienības. 2019. gadā krājums papildināts ar 1621 vienībām monogrāfisko izdevumu, 1218 vienībām seriālizdevumu. No krājuma izņemtas kopā 3532 vienības, no tām monogrāfiskie izdevumi - 2259, seriālizdevumi - 1273. Izsniegums samazinājies par 4,2%. Par 1,8% samazinājies grāmatu izsniegums, par 12,5% mazāks ir izsniegums bērniem līdz 18 gadiem. Pieaudzis bibliotēkas kopējais seriālizdevumu izsniegums par 26,2%. Klusajā lasītavā seriālizdevumu izsniegums samazinājies par 14,3%, bet lasītāji, arī bērni salīdzinot ar 2018. gadu ievērojami vairāk ņēmuši iepriekšējo gadu žurnālus lasīšanai uz mājām. Kopējais grāmatu izsniegums samazinājies par 1309 vienībām vai -1,8%. Ja salīdzina 2017. gadu ar 2018. gadu, tad grāmatu izsniegums bija -11,2%. 2019. gadā izsnieguma kritums vairs nav tik izteikts. Bērniem līdz 18 gadiem kopējais izsniegums samazinājies par 2615 vai -12,5%.

Analizējot kopējos bibliotēkas lietotāju skaita rādītājus, jāsecina, ka tie ir samazinājušies par 61 vai 1,6%. Pieaugušo lietotāju skaits ar katru gadu samazinās, bet Bērnu literatūras centrs (BLC) aktīvi iesaista par lasītājiem bērnus līdz 18 gadiem, to skaits salīdzinot ar 2018. gadu pieaudzis par 167 vai 12,7%.

Bibliotēkas apmeklējums pieaudzis par 9,9%, bērnu līdz 18 gadiem apmeklējumu pieaugums +4,5. Izskaidrojums: gan bērni, gan pieaugušie aktīvi apmeklē bibliotēkas organizētos pasākumus, kopējais pasākumu apmeklējums ir 3415, labi apmeklētas arī izstādes, kopējais apmeklējums ir 5296, īpaši labi apmeklēta bija aprīlī skatāmā Medību trofeju izstāde 789 apmeklējumi.

Vidējie rādītāji: apmeklējums ir 13,9; bērniem līdz 18 gadiem apmeklējums - 10,4; izsniegums uz vienu lietotāju 25,7; bērniem līdz 18 gadiem izsniegums uz vienu lietotāju 12,4. Bērnu apmeklējumus no kopējā bibliotēkas apmeklējuma ir 32%, bērnu skaits no kopējā lasītāju skaita ir 40%. Bibliotēkārāis aptvērums ir 34,4%, tai skaitā bērni līdz 18 gadiem 73,5% no kopējā bērnu skaita Saldus pilsētā. Krājuma apgrozījums 2019. gadā ir 1,3, dokumentu skaits uz vienu lietotāju 20., dokumentu skaits uz vienu iedzīvotāju 7.

Pagastu bibliotēku pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēku pamatrādītāji Saldus reģiona pagastu bibliotēkās

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	6004	5884	5769	-5,2%; -0,2%
<i>t. sk. bērni</i>	2360	1942	1867	-17,7%; -3,9%
Bibliotēkas apmeklējums	103880	81641	82657	-21,4%; +1,2%
<i>t. sk. bērni</i>	42747	30325	44308	-29,1%; +46,1%
Virtuālais apmeklējums	3281	9404	36006	+187%; +283%
Izsniegums kopā	278986	195658	209604	-29,9%; +7,1%
<i>t. sk. grāmatas</i>	138214	86649	91638	-37,3%; +5,8%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	133985	105329	105244	-21,4; -0.1%
<i>t. sk. bērniem</i>	49573	18001	19444	-63,7%; +8%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā*	310,93	32,09	31,0	+3,0%; -5,8%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	53	44	43	-17%; -2,3%
Iedzīvotāju skaits	20145	19951	19624	-1,0%; -1,7%

Pagastu bibliotēku lietotāju skaits salīdzinot ar 2018. gadu ir bijis atšķirīgs. **Kopējais lietotāju skaits nedaudz samazinājies -0,2%**. Ir virkne pagastu bibliotēku, kurās lietotāju skaits audzis. Piemēram, Blīdenes bibliotēkā +8%, Brocēnu bibliotēkā +6%, Emburgas bibliotēkā +37%, Ezeres bibliotēkā +15%, Jaunaucis bibliotēkā +3%, Kalnu bibliotēkā +9,6%, Kursišu bibliotēkā +6%, Nīgrandes bibliotēkā +7%, Zaņas bibliotēkā +8%. Savukārt ir bibliotēkas, kurās lietotāju skaits ir krities: Butnāru bibliotēkā -1%, Lutriņu bibliotēkā -8,1%, Pampāļu bibliotēkā -14,2%, Remtes bibliotēkā -3,3%, Rubas bibliotēkā -12,7%, Saldus pagasta bibliotēkā -12,1%, Vadakstes bibliotēkā -10%, Zirņu bibliotēkā -10%, Zvārdes bibliotēkā -13,2%.

Pieaudzis kopējais apmeklējumu skaits par +1,2%. Apmeklējums pieaudzis: Kalnu bibliotēkai apmeklējums pieaudzis par 27%, Kursišu bibliotēkai par 11%, Lutriņu bibliotēkai par 9,5%, Nīgrandes bibliotēkai par 6%, Remtes bibliotēkai par 4,3%, Blīdenes bibliotēkai par 19%, Emburgas bibliotēkai par 64%, Ezeres bibliotēkai par 5%, Saldus pagasta bibliotēkai par 43%, Zaņas bibliotēkai par 5%. Savukārt, Šķēdes bibliotēkas apmeklējums samazinājies par -22,4%, Vadakstes bibliotēkai par -15%, Zirņu bibliotēkai par -17%, Satiķu bibliotēkai par -9,7%, Pampāļu bibliotēkai par -11%, Rubas bibliotēkai par -8,5%, Brocēnu bibliotēkai par -3%, Butnāru bibliotēkai par -35%, Gaiķu bibliotēkai par -2,7%, Jaunaucis bibliotēkai par -4%.

Izsniegums pagastu bibliotēkās: izsniegums pieaudzis: Kalnu bibliotēkā par +22%, Lutriņu bibliotēkā par +3,19, Nīgrandes bibliotēkai par +20, Blīdenes bibliotēkai par +1%, Brocēnu bibliotēkai par +33%, Emburgas bibliotēkai par +258%, Satiķu bibliotēkai par +9,6%. Izsniegums samazinājies: Saldus pagasta bibliotēkai par -4,6%, Šķēdes bibliotēkai par -21,5%, Vadakstes bibliotēkai par -6%, Zirņu bibliotēkai par -30%, Būtnāru bibliotēkai par -30%, Ezeres bibliotēkai par -16,7%, Gaiķu bibliotēkai par -4%, Jaunaucis bibliotēkai par -4%, Pampāļu bibliotēkai par -14,2%, Remtes bibliotēkai par -0,4%, Rubas bibliotēkai par -9,22%.

Kopējais aptvērums reģionā - 31% (Brocēnu novadā - 30%, Saldus novadā - 32%), Iedzīvotāju skaits Saldus un Brocēnu novadu pagastos - 19644, Bērni un jaunieši līdz 18 gadiem pagastos kopā 3471. Dokumentu skaits reģionā uz vienu lietotāju - 28, dokumentu skaits uz vienu iedzīvotāju - 9. Krājuma apgrozījums - 1,14, seriālizdevumu apgrozījums - 2,50.

Lasot pagastu bibliotēku iesniegtās atskaites, var secināt, ka daļai bibliotēku iemesli statistikas rādītāju samazinājumam pārsvarā ir līdzīgi: samazinās iedzīvotāju skaits pagastu teritorijā, tiek likvidētas vai reorganizētas skolas, vecāka gadagājuma iedzīvotāji vai nu vairs nevar

aiziet līdz bibliotēkai, vai arī senioru skaits samazinās. **Zirņu pagasta bibliotēkas** atskaitē viens no iemesliem minēts, ka iedzīvotāji nevēlas aizpildīt iestāšanās anketu, savukārt, cits iemesls - lielākā daļa iedzīvotāju dzīvo tālu viensētās un, ja nav sava transporta, nevar nokļūt līdz bibliotēkai. Šādu iemeslu minējuši vēl vairāku bibliotēku vadītāji. **Remtes, Rubas, Emburgas, Satīku, Saldus pagasta, Jaunauces, Jaunlutriņu bibliotēku** atskaitēs minēts, ka bibliotēka nav pieejama personām ar kustību traucējumiem., jo neatrodas pirmajā stāvā. Satīku bibliotēkas, Saldus pagasta bibliotēkas, Kalnu bibliotēkas, Jaunauces, Remtes bibliotēkas darbinieces piegādā senioriem un iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām grāmatas uz mājām, ja iedzīvotāji paši nevar nokļūt līdz bibliotēkai.

Blīdenes pagasta bibliotēka uzsver, ka bibliotēka abonējusi 41 preses izdevumus, pagasta bibliotēkai tas ir pozitīvs rādītājs, lasītājiem iespējams tos izsniegt lasīšanai uz mājām, šāds piedāvājums tiek izmantots - 2019. gadā izsniegti 8554 vienības. 31 preses izdevumus abonējusi arī **Emburgas bibliotēka** un lasītāji labprāt izmanto iespēju lasīt bibliotēkas piedāvātos laikrakstus un žurnālus gan bibliotēkā uz vietas, gan ņem lasīšanai uz mājām, izsniegtas 7221 vienības. **Lutriņu bibliotēka** sadarbojas ar vietējo pansionātu un sociālo māju, pansionāta iemītnieki lasa gan grāmatas, gan preses izdevumus, izsniegtas 3577 grāmatas un 2915 seriālizdevumi. Minētajās bibliotēkās ievērojamā preses izdevumu izsnieguma rezultātā pieaudzis arī kopējais izsnieguma rādītājs. Savukārt **Remtes bibliotēkas** atskaitē minēts, ka preses izdevumu lasītāju skaits samazinās, jo samazinās vecāka gadagājuma iedzīvotāju skaits, bet jaunieši iegūst nepieciešamo informāciju sociālajos tīklos., kaut gan preses izdevumu izsniegums nebūt nav mazs - 7702 vienības.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Saldus pilsētas bibliotēkas pakalpojumu klāsts ir plašs, katrs var izvēlēties sev vajadzīgo un noderīgo. Piedāvājam grāmatas un seriālizdevumus katra vēlmēm. Arī audiovizuālo ierakstu piedāvājums ir daudzveidīgs. Jaunākos preses izdevumus vecāka gadagājuma lasītāji lasa uz vietas bibliotēkā, iepriekšējo gadu izdevumus izsniedzam uz mājām. Ja nepieciešamas kādas specifiskas grāmatas vai rakstu kopijas, kas nav pieejamas bibliotēkā, izmantojot SBA pakalpojumus, iespējams pasūtīt no LNB vai citām bibliotēkām. Iedzīvotājiem tiek piedāvāta bezmaksas piekļuve internetam. **Jebkurš Saldus pilsētas un novada iedzīvotājs bez maksas var izmantot bibliotēkas stacionāros datorus, ir nodrošināta informācijas piekļuve tiešsaistē**, tikai par izdrukām vai kopētajiem materiāliem ir jāmaksā atbilstoši Saldus novada pašvaldības apstiprinātajam maksas pakalpojumu cenrādī. Bibliotēkā pieejams arī bezvadu internets, ko bieži izmanto studenti, kuri raksta studiju darbus Klusajā lasītavā ar saviem datoriem. **Kvalificēti darbinieki sniedz konsultācijas un praktisku palīdzību e-pakalpojumu izmantošanā, ja tas ir nepieciešams. Bibliotēka piedāvā bezmaksas datorkursus jaunu prasmju apgūšanai** iesācējiem un padziļinātos kursu tiem, kas apguvuši datorlietošanas pamatus, lai papildinātu un nostiprinātu iegūtās zināšanas. Ir iedzīvotāji, kuri apguvuši datorprasmes, izmanto iegūtās zināšanas, lai veidotu savu dzimtas koku vai rakstītu grāmatu par savu dzimtu, izmanto sociālos tīklus informācijas ieguvei vai izklaidei, kā arī saziņai ar bērniem, kuri dzīvo ārpus Latvijas. Kursu dalībnieki iemācās izmantot i-banku, kas noder dažādu maksājumu veikšanai.

Lai popularizētu bibliotēkas krājumu, ieinteresētu lietotājus un piesaistītu jaunus bibliotēkas lasītājus, organizējam literārus pasākumus, kuros iespējams tikties ar grāmatu autoriem, izdevējiem. Notikuši 10 literāri pasākumi, kuros tikāmies ar izdevēju Ullu Cepīti, laikraksta konTeksts galveno redaktori Sandru Ratnieci, dokumentālā kino režisori, rakstnieci Kristīni Želvi, radio žurnālisti, rakstnieci Daigu Mazvērsīti, rakstniekiem Kristīni Ulbergu, Agitu Dragunu, Kristapu Vecgrāvi, Daci Vīganti, Vides aizsardzības kluba prezidentu Arvīdu Ulmi. Notika arī Dzejas dienu pasākumi. Pasākumā *SVĒTKI DZEJAI* Saldus novada dzejnieki aicināja iejusties dzejas pasaulē, bet literārajā pasākumā *MANĀ PASAULĒ SNIEGI SNIEG* lasījām Klāva Elsberga dzeju. Literāro pasākumu kopējais apmeklējums - 508.

Lai piesaistītu bibliotēkai lietotājus cenšamies dažādot piedāvājumu. Esam aktīvi sadarbojušies ar Saldus skolām: Saldus vidusskolu un Saldus pamatskolu. Skolēniem datu bāzu apmācība ar katru gadu pieaug, pedagogi ir atsaucīgi, bibliotēkai veidojas laba sadarbība ar klašu audzinātājiem, kuri ved skolēnu grupas uz bibliotēku, lai iepazīstinātu ar piedāvājumu gan abonementā, gan lasītavā. Organizējam datubāzu konkursus, iepazīstinām ar bibliotēkas krājumu, konkursu uzvarētāji saņem pārsteiguma balvas. Šādas aktivitātes palīdz skolēniem mājas darbu veikšanai, kā arī zinātniski pētniecisko darbu rakstīšanā.

Atsaucību guva Erudīcijas klātienē konkurss pieaugušajiem *VAI TU ZINI?*. Konkurss piedalījās 20 dalībnieki. Konkursa mērķis bija radīt interesi par Saldus pilsētas bibliotēkas krājumu un dot iespēju pārbaudīt savas zināšanas kultūras, mākslas un literatūras norisēs. Konkurss notika divās kārtās: erudīcijas tests un praktiskā daļa. Konkursa koordinatore bija bibliotekāre Ilze Vēdiķe. Lai izvērtētu iesniegtās anketas, bija izveidota vērtēšanas komisija: Vita Sandere - Bērziņa, Ilma Ābolte un Ilze Vēdiķe. Konkurss pirmo vietu ieguva Ilze Raize, otrā vieta bija Egonam Pabērzam, trešā vieta Ausmai Jakobas.

Pagastu bibliotēkas

Bibliotēkas ir noteikušas prioritātes – nodrošināt visiem iedzīvotājiem brīvu, neierobežotu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniedzot bezmaksas bibliotēkuros, bibliogrāfiskos un informacionālos pakalpojumus, papildināt krājumu ar jauniem un kvalitatīviem izdevumiem, organizēt lasītveicināšanas pasākumus pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem. Kursīšu bibliotēka, Lutriņu bibliotēka, Vadakstes bibliotēka aktīvi iesaistās VKKF un pašvaldības izsludinātajos projektu konkursos, lai piesaistītu finanšu līdzekļus pasākumu organizēšanai. Vadakstes un Kalnu bibliotēkas iesaistījušās UNESCO stāstu bibliotēku aktivitātēs. Bibliotēkās pieejami bezmaksas datoru un interneta pakalpojumi. Bibliotēku darbinieki sniedz konsultācijas e-resursu izmantošanā, apmāca lietotājus datorprasmēs. Literāri pasākumi un interešu pulciņi lielākajā daļā bibliotēku notiek gan pieaugušajiem gan bērniem un skolēniem.

E-grāmatu bibliotēka

E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

	E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits	E-grāmatu bibliotēkas izsniegums
2019	129	420

Ar e-grāmatu bibliotēkas pakalpojuma piedāvājumu ir tendence palielināties autorizēto lietotāju skaitam. Saldus pilsētas bibliotēkā autorizējušies 103 lietotāji. Iedzīvotāji ir ieinteresēti izmantot ne tikai BIS ALISE piedāvātās priekšrocības autorizētajiem lietotājiem, bet arī vairāk bibliotēkas lietotāji vēlas izmantot piekļuvi e-grāmatu bibliotēkai. E-grāmatu bibliotēkas piedāvātās iespējas bieži vien interesē iedzīvotājus, kuri plāno izbraukt no valsts darba meklējumos. Citās valstīs ir ierobežots grāmatu latviešu valodā piedāvājums, tāpēc lasīt grāmatas elektroniski ir izdevīgi. Iedzīvotāji, kuri nav bibliotēkas lietotāji, pierēģistrējas bibliotēkā par lasītājiem, darbinieces izveido paroles un sniedz konsultācijas, kā kļūt par e-grāmatu bibliotēkas lietotāju. Ir bijuši gadījumi, kad ārzemēs strādājošie Saldus iedzīvotāji atgriezušies atvaļinājumā steidz uz bibliotēku, lai izveidotu paroli un atgriežoties mītnes zemē varētu piekļūt e-grāmatām. Arī jaunieši labprāt izmanto iespēju lasīt e-grāmatas. Vecāka gadagājuma lasītāji tomēr izvēlas sev ierastās grāmatas papīra formātā.

Pagastu bibliotēkas.

Brocēnu bibliotēka: “jau otro gadu bibliotēkas lietotāji sākuši pieslēgties bibliotēkai attālināti, jo 32 lietotāji saņēmuši lietotājvārdus un paroles. Atsevišķi cilvēki izsaka interesi par iespēju lasīt autoru darbus elektroniski, diemžēl skolnieku interese maza”. Autorizācijas paroles izsniegtas arī citās pagastu bibliotēkās: Nīgrandes bibliotēkai - 17, Kursīšu bibliotēkai - 8, Emburgas bibliotēkai - 9, Blīdenes bibliotēkai - 7. Savukārt ir virkne bibliotēkas, kas nav

izsniegušas nevienu autorizācijas paroli: Šķēdes bibliotēka, Rubas bibliotēka, Līkupēnu bibliotēka, Butnāru bibliotēka, Zvārdes bibliotēka.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste

Lai noskaidrotu, kādās svešvalodās nepieciešams papildināt bibliotēkas krājumu, 2019. gadā **Saldus pilsētas bibliotēkas Lietotāju apkalpošanas nodaļā** tika veikta lasītāju aptauja. Aptaujājām 104 respondentus, no kuriem 4 atbildēja, ka nelasa grāmatas svešvalodās. Aptaujas rezultāti rāda, ka 68% respondentu svešvalodās lasa daiļliteratūru, 55% - nozaru literatūru. Uz jautājumu, kādu daiļliteratūras žanru svešvalodās lasa, atbildes bija, ka romantisko literatūru lasa 43%, klasiku 37%, detektīvus 27%, fantastiku 22%, dzeju 19%. Tika pētīts, kādās svešvalodās lasa daiļliteratūru. Secinājām, ka visvairāk lasa krievu valodā - 57%, angļu valodā - 41%, vācu valodā - 9%, franču valodā - 2%. Vēlējāmies noskaidrot, kādu nozaru literatūru vēlas lasīt svešvalodās. Pirmajā vietā ir pedagogija - 17%, medicīna - 15%, lauksaimniecība - 12%, politika - 8%.,pārējās nozares no 1% - 2%. Secinājām, ka nozaru literatūru krievu valodā lasa 38%, angļu valodā - 29%, vācu valodā - 4%, pārējās valodās 1% - 2%. Tika pētīti aptaujas rezultāti arī pa vecuma grupām. Kategorijā no 16 - 24 gadi daiļliteratūru svešvalodās lasa 12%, nozaru literatūru 9%, kategorijā 25 - 35 gadi daiļliteratūru svešvalodās lasa 13%, nozaru literatūru 15%. Kategorijā 36 - 55 gadi daiļliteratūru lasa 12%, nozaru literatūru - 11%. Kategorijā 55+ gadi daiļliteratūru svešvalodās lasa 21%, nozaru literatūru - 15%.

Apkopojot aptaujas rezultātus secinājām, ka gan daiļliteratūru, gan nozaru literatūru pārsvarā izvēlas krievu valodā, pēc tam seko angļu valoda. Daiļliteratūru svešvalodās vairāk iecienījuši lasītāji, kuri ietilpst vecuma grupā 50+ un tiek lasīts krievu valodā, angļu valodā lasa jaunāka gadagājuma lasītāji. Arī nozaru literatūru krievu valodā izvēlas vecāka gadagājuma lasītāji, bet vidējā vecuma lasītāji un jaunieši lasa angļu valodā, jo augstskolas norāda izmantojamo literatūru angļu valodā.

Pagastu bibliotēkās notiek mutiskas iedzīvotāju aptaujas. Sarunās ar lasītājiem tiek noskaidrotas tiem interesējošas grāmatas, kādus seriālizdevumus iedzīvotāji vēlas lasīt, kādus pasākumus labprāt apmeklētu un citus bibliotēkara interesējošus jautājumus. Būtu vēlams veikt arī mutisko aptauju izvērtējumu.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Saldus pilsētas bibliotēkai ir sadarbība ar **Saldus pilsētas pensionāru biedrību** un **Iniciatīvu centru iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām**. Reizi mēnesī, kad minētajās organizācijās notiek dažādas aktivitātes un sapulces, bibliotēkas darbiniece iepazīstina ar jaunākajām grāmatām. Senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām nav nepieciešams doties uz bibliotēku, jo grāmatas iespējams saņemt lasīšanai uz mājām un nodot izlasītās. Šāds pakalpojums tiek atzinīgi novērtēts, jo **sociāli mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām tiek nodrošināts bibliotēkas pakalpojums - grāmatu apmaiņa viņu pulcēšanās vietā, neapmeklējot bibliotēku**.

2019. gadā abos ārējos izsniegšanas punktos kopā izsniegtas 393 vienības, apmeklējums - 209. Vasaras mēnešos grāmatu izsniegšana ārējos izsniegšanas punktos nenotiek, jo mazinās pieprasījums. Saldus pilsētā atjaunota neredzīgo un vājredzīgo biedrība. 2020. gada uzdevums būtu sadarboties ar minēto organizāciju un noskaidrot, kādus pakalpojumus šī iedzīvotāju grupa vēlētos no bibliotēkas saņemt un kā to nodrošināt.

Pagastu bibliotēkas: Lutriņu bibliotēka piegādā grāmatas vietējam pansionātam un sociālajai mājai. **Remtes bibliotēka** grāmatas pienes klāt **Atpūtas centra 12 cilvēkiem**, kuriem ir veselības problēmas. Pārējās bibliotēkas grāmatas piegādā atsevišķiem cilvēkiem, kuri nevar nokļūt veselības dēļ līdz bibliotēkai, piegādājot tās viņu dzīves vietā.

Šādu piedāvājumu publiskoja arī Saldus pilsētas bibliotēkas, bet neguva atsaucību. Pilsētniekam izpalīdz sociālie aprūpētāji, ģimenes locekļi, kaimiņi.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Saldus pilsētas bibliotēka nodrošina bibliotēkāros pakalpojumus visām iedzīvotāju grupām. Lai nokļūtu bibliotēkā, iespējams izmantot lifta platformu - pacēlāju, ko izmanto iedzīvotāji ar kustību traucējumiem.

Personām ar īpašām vajadzībām un senioriem piedāvājam apmeklēt bibliotēkas organizētos datorkursus, kuros apgūst pirmās iemaņas darbā ar datoru. Kursi notiek divas nedēļas, katru darba dienu divas stundas. Ja apgūtas pamatiemaņas darbā ar datoru, iespējams izmantot iespēju padziļināt zināšanas apmeklējot nākamā līmeņa datorkursus, kas ilgst vienu nedēļu. Kursus apmeklē ne tikai Saldus pilsētā dzīvojošie, bet arī pagastu iedzīvotāji. **Sociāli mazaizsargātie iedzīvotāji pozitīvi novērtē šādu bibliotēkas sniegto bezmaksas pakalpojumu, 2019. gadā datorkursus apmeklēja 42 interesenti.**

Iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām, kuri veselības problēmu dēļ nevar apmeklēt bibliotēku, piedāvājam pakalpojumu - grāmatu piegādi mājās. Šādu pakalpojumu gan pagaidām ir izmantojis viens lasītājs, vēl viens interesents izteica vēlēšanos piedāvājumu izmantot. Šādu pakalpojumu sniedz arī aprūpētāji, kas aiznes lasītājam grāmatas. Iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem ir iespējams ņemt uz mājām klausāmgrāmatas. 2019. gadā klausāmgrāmatu izsniegums - 19.

Pagastu bibliotēkām piekļuve iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām ir atšķirīga. Ir virkne bibliotēku, kas atrodas ēku pirmajā stāvā un iekļūt bibliotēkā ar kustību traucējumiem ir iespējams. Tomēr ne visās bibliotēkās tiek nodrošinātā šāda iespēja. Piemēram, Rubas, Saldus pagasta, Emburgas, Satiķu, Remtes, Brocēnu bibliotēkas neatrodas pirmajā stāvā un nokļūt bibliotēkā iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem ir apgrūtināši vai neiespējami. Lutriņu bibliotēkai nav uzbauktuve un ar invalīdu ratiņiem nevar iekļūt bibliotēkā. Bibliotēku darbinieces apzinājušas šādus iedzīvotājus un meklē risinājumus, lai varētu nodrošināt bibliotēkāros pakalpojumus. Grāmatas tiek piegādātas iedzīvotājiem uz mājām, ja tas nepieciešams, Lutriņu bibliotēkā piegādā grāmatas un seriālizdevumus pansionātā un sociālajā mājā dzīvojošajiem uz vietas, savukārt, Saldus pagasta bibliotēkā sadarbojas ar Druvas Dienas centru, kur atstāj grāmatas tiem lasītājiem, kuri nevar nokļūt bibliotēkā. Remtes pagasta bibliotēkas darbiniece grāmatas pienes klāt sociālās aprūpes centra Atpūtas 12 cilvēkiem, kuriem ir veselības problēmas, jo bibliotēka atrodas otrajā stāvā, kur pieeja lietotājiem ar ratiņkrēslu ir neiespējama.

Datorapmācības un konsultācijas dažādu e-pakalpojumu veikšanai pagastu bibliotēkas sniedz individuāli pēc pieprasījuma.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), tematiskie pasākumi

Saldus pilsētas bibliotēka piedāvā pakalpojumus atsevišķām lasītāju mērķgrupām. Iedzīvotāji, kuri nav apguvuši datorprasmes, var apmeklēt datorkursus. Sākumkursi notiek divas nedēļas, katru dienu divas stundas. Interesenti apgūst programmu Microsoft Office Word, Interneta resursu izmantošanu informācijas ieguvei, e-pasta izveidi, izmantošanu, internetbankas pielietošanu. Apguvuši pamatiemaņas interesenti var turpināt apgūt padziļinātu programmu, kurā iepazīstinām ar uzticamas informācijas ieguves avotiem dzimtas sakņu izziņai. - radurakstu apzināšana, personu meklēšana, ciltskoka veidošana: Latvijas Nacionālais Arhīvs; Ciltskoki.lv – palīgs dzimtas vēstures pētīšanā un ciltskoka veidošanā, Interneta resurss "1914-1918.gada Lielā tēvijas kara varoņu atmiņas", Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra www.vsaa.gov.lv, LV portāls <https://lvportals.lv>. Iepazīstinām ar Latvijas audiovizuālo materiālu – TV un radio raidījumu, skaņu ierakstu pieejamību e-vidē. Latvijas digitalizēto video un audio ierakstu piekļuves portālu u.c. 2019.gadā pirmās iemaņas sākumkursos apguvuši 24 interesenti, padziļinātos kursus beiguši 18 dalībnieki. Apmācītas 5 grupas.

Bibliotēkā aktīvi darbojas lasītāju klubiņš *SALDUS VAKARI*. Klubiņa dalībnieku skaits ar katru gadu pieaug. 2019.gadā jau bija 140 dalībnieki. Lasītāju klubiņš aktīvi piedalās visās

bibliotēkas organizētajās aktivitātēs. Klubiņš piedalās projektu konkursos, šādi piesaistot finanšu līdzekļus aktivitāšu organizēšanai. 2019. gadā tika realizēts VKKF atbalstīta projekta *JAUNIE LITERĀTI ASINA SPALVAS* turpinājums. Pasākumu organizēšanai ar VKKF atbalstu ieguvām 864,00 eiro. Realizējām 7 pasākumus, kuros tikāmie ar jaunajiem autoriem: Agitu Dragunu, Kristīni Ulbergu, Annu Auziņu, Daci Vīganti, Kristapu Vecgrāvi, Kristīni Želvi un laikraksta konTeksts galveno redaktori Sandru Ratnieci.

Bibliotēka iesaistījusi UNESCO stāstu bibliotēku aktivitātēs. Notiek stāstu pasākumu cikls *STĀSTI PILNMĒNESS VAKARIEM*. 2019.gadā notikuši vairāki stāstnieku pasākumi: anekdošu vakars, ceļojumu stāsti, draugu stāsti u.c. Stāstnieku vakari izvēršas par interesantu pasākumu, katram klātesošajam ir kāds savs stāsts par konkrēto stāstu vakara tēmu. Šādi pasākumi veicina stāstīšanas tradīciju saglabāšanu, jo mūsdienu informācijas tehnoloģiju laikmetā zūd brīnišķīga tradīcija sanākt vienkopus un pie tējas tases parunāties, dalīties ar piedzīvoto, ar interesantiem stāstiem, kas notikuši paša dzīvē vai noklausīti no ģimenes locekļiem, iepriekšējām paaudzēm vai satiktiem cilvēkiem. Katru stāstu pasākumu apmeklēja 20 - 25 interesenti, kuri pārsvarā ir vieni un tie paši bibliotēkas lietotāji, jo viņi ir gatavi iesaistīties ar savu stāstu pasākuma norisē.

Piedāvājam arī iespēju ņemt dalību diskusiju par izlasītajām grāmatām ciklā *AR GRĀMATU PIE TĒJTASĪTES*. Pasākumu ciklu iesākām organizēt 2019.gadā, notikušas divas diskusijas. Izvēlamies diskusijas tēmu, bibliotekāre sagatavo stāstījumu par konkrētām tēmai atbilstošām grāmatām, iepazīstina ar diskutējamā laikposma kultūras dzīves akcentiem un veidojam diskusiju, kurā katrs izsaka savu vērtējumu un redzējumu. Pārējie diskusijas dalībnieki, kuri ir lasījuši tēmai atbilstošas citas grāmatas, pastāsta un izsaka viedokli par lasīto un iesaka pārējiem diskusijas dalībniekiem. 2019.gada diskusiju tēmas: 20.g.s. 20.-40. gadu kultūras darbinieki mūsdienu autoru darbos un Lauku dzīves atspoguļojums latviešu autoru darbos. Diskusijas nobeigumā komplektēšanas speciāliste iepazīstina ar viņasprāt interesantākajiem jaunieguvumiem, ko būtu ieteicams izlasīt.

Jāuzsver, ka strādājam arī ar vidusskolēnu grupām, apmācām izmantot abonētās un brīvpieejas datubāzes. Šādas zināšanas skolēniem noder rakstot zinātniski pētnieciskos un klases darbus. Datubāzu lietošanā apmācīti 377 skolēni. Notikuši arī divi datubāzu konkursi vecāko klašu skolēniem.

Pagastu bibliotēkas organizē pasākumus dažādām lasītāju mērķgrupām.

Brocēnu bibliotēkai 2019.gadā notikuši 72 tematiskie pasākumi pieaugušajiem un skolēniem. Darbojas lasītāju klubs, digitālās nedēļas ietvaros bibliotēkā notika apmācības e-pakalpojumu lietošanā un iedzīvotāji piedalījās konkursā.

Saldus pagasta bibliotēka Septembrī Druvas Dienas centrā notika Dzejas dienu pasākums. Lasīja Guntara Rača dzejoļus no grāmatas *Laikam laika nav*. Ar muzikālo priekšnesumu iepriecināja Druvas vidusskolas skolēns, druvenieks Edijs Jakubausks spēlējot populāras melodijas uz akordeona. Kopumā bija sanākuši ap 30 senioru.

Jaunlutriņu bibliotēkā Ošeniekos katru otro pirmdienu no plkst. 16:00 līdz 19:00 notiek rokdarbnieču pulcēšanās. Nodarbības tiek gaidītas ar nepacietību, te pulcējas Jaunlutriņu un Ošenieku rokdarbnieces – pavisam 12. Vienmēr iepazīstas ar jaunākajām rokdarbu grāmatām un žurnāliem, apspriež tajās redzēto. Pulciņa dalībnieces pirms nodarbībām piedalās kādā izzinošā konkursā, lasa dzeju, stāsta stāstus. Pulciņa pamatsastāvs ir noturīgs, pat pievienojas jaunas, jo vēlas darboties. Vecums no 42 līdz 81 gadam. 2019.gada 5.februārī par godu Sveču dienai Jaunlutriņu un Ošenieku rokdarbniecēm notika aizraujoša un interesanta nodarbība kopā ar Jeļenu Eglīnu.

Kursiņu bibliotēka VKKF un Saldus novada atbalstītu projektu ietvaros organizējusi literārus pasākumus, kuros iedzīvotājiem bija iespēja tikt ar grāmatu autoriem.

Kalnu un Vadakstes bibliotēkas aktīvi iesaistījušās UNESCO stāstu bibliotēku aktivitātēs. Vadakstes bibliotēkas Piespraudīšu filcēšanas Meistarklasē uzzināja filcēšanas knifiņus un iemācījās filcēt pūciņu piespraudes.

Kalnu bibliotēkā tiek organizēti pasākumi pieaugušajiem ar dažādām interesēm: 2019.gada jaunums – “Māju stāsti, Neklāties ceļojumu klubs “NKC”, Grāmatu lasītāju klubs “Lubenieki”

nodarbības, Sveču dienas pasākums sadarbībā ar sociālo centru, Atpūtas pasākums “Starp Ziemassvētkiem un Jauno gadu”.

Lutriņu bibliotēkā tiek realizēts projekts “Tabletes vietā-grāmata”, kuru atbalsta VKKF. 2019.gadā tika realizēts projekta 5.turpinājums. Kopumā no VKKF piesaistīti 2305 EUR un bibliotēkas lietotāji iepazīstināti ar 14 rakstniekiem, dzejniekiem un publicistiem. Par tradīciju ir kļuvušas Dzejas dienas Lutriņos, hercoga Jēkaba nedēļa un Bērnu žūrijas noslēguma pasākums.

Nīgrandes bibliotēkai bijuši vairāki pasākumi sadarbībā ar citām bibliotēkām. Interesenti vesti uz Kursīšiem, kur notika tikšanās ar rakstnieci Daci Judīnu un Arturu Nīmani, uz Ezeres bibliotēku interesentus veda tikties ar rakstnieci Karīnu Račko. Sadarbībā ar Nīgrandes pagasta Dienas centru tika lietas sveces, ar Dienas centru kopā tika sagaidīta Meteņi, Lieldienas, Ziemassvētki. Bibliotēkā notika tikšanās ar rakstnieci Māru Hornu, tika atzīmēta pasaules dzejas diena (paši rakstīja un lasīja dzeju). Notika nodarbība par Eneagrammu (tests personības tipa noteikšanai).

Zirņu pagasta bibliotēkā tika organizēti vairāki pasākumi pieaugušajiem: 4 radošās darbnīcas ar sauso filcēšanu un lieldienu olu rotāšanu filcēšanas tehnikā kopā ar rokdarbnieci Agritu Rimkus; sadarbībā ar pagasta sociālo dienestu tika organizēti semināri “Stresa noturības noteikšana” kopā ar psiholoģi E. Mihejevu, “Par Tavas sirds veselību” ar ģimenes ārstu G.Kukli, “Depresijai – nē!” kopā ar psiholoģi G.Pūci.

Rubas pagasta bibliotēkā pasākumi tiek organizēti gan pieaugušajiem, gan bērniem, gan abām grupām kopā. Individuāli lasītāji tiek apmācīti datu bāzu lietošanā (Letonika.lv; Periodika.lv; lasamkoks.lv; zudusilatvija.lv), kā arī ar e-grāmatas lasīšanas iespējām.

Šķēdes pagasta bibliotēkā Notikuši 4 pasākumi - pavasara radošā darbnīca apsveikumu gatavošanā Mātes dienai, tradicionālā Ziemassvētku radošā darbnīca apsveikumu gatavošanā, tikšanās ar rakstnieci Māru Jakobovsku un viņas sunīti Rufi. Šķēdes bibliotēkā notika arī salīdzinoši plaši apmeklēta lasītāju tikšanās ar rakstnieci Daci Judīnu un komponistu Arturu Nīmani.

Pampāļu bibliotēka katru gadu sadarbībā ar kultūras darbinieci organizē Dzejas dienas pasākumu. Šogad kopā organizēja tikšanos ar Guntaru Rača grupu “Saldas seas”.

Uzziņu un informācijas darbs

2019. gadā **Saldus pilsētas bibliotēkā** sniegtas 1105 uzziņas. Pieaugušo abonementā sniegtas 469 uzziņas, kas ir par 142 mazāk kā 2018. gadā. Iemesls - pietiekami plašu informāciju var iegūt izmantojot interneta resursus. Bibliotēkā grāmatas kā uzziņu avotu pārsvarā izmanto studenti mācībām un skolēni rakstot zinātniski pētnieciskos darbus. Pedagoģi, kuri studē neklātienē bieži meklē informāciju par dažādām tēmām. Piemēram: matemātikas pasniegšana, audzināšanas teorija skolā, būvmehānikas mācīšana skolā, pedagoģija mūsdienu skatījumā, komunikācija skolā, mūzika bērniem, tās ietekme, nozīme u.c. Uzziņas par dažādām tēmām nepieciešamas arī studentiem, kuri apgūst arī citas specialitātes: politiskā morāle un filozofija, sociālā atbalsta politika Latvijā, korupcijas apkarošana Latvijā, sociālais darbs mūsdienu skatījumā, stostīšanās novēršana, bērnu runas traucējumu novēršana, ziepju vārīšana, reliģiju dažādība u.c. Skolēni bieži vien izvēlas Zinātniski pētniecisko darbu tēmas, par kurām atrodama nepietiekama informācija. Tad tiek piedāvāts izmantot lasītavā pieejamās datu bāzes.

Klusajā lasītavā sniegtas 260 uzziņas (bērniem 13, pieaugušajiem 247). Tas ir par 103 uzziņām mazāk kā 2018.gadā. Sadalot pēc apmeklējuma mērķa, uzziņas sniegtas: skolēniem un studentiem mācību vajadzībām - 158, sadzīviska rakstura informācija - 102, 52 uzziņas saturējušas novadpētnieciska rakstura informāciju, kad lietotāji vēlējušies uzzināt par Saldus un Brocēnu novadu kultūras darbiniekiem Māri Čaklo, Ojāru Ulmani, Janu Čivželi, Donu, Saldus novada folkloru un tautastērpiem, Saldus avotiem, ielām, skolu vēsturi, Cieceres ezeru, Pampāļu kultūras namu, Vicinska rūpnīcu, Brocēniem, TAD “Kursa”, Saldus Tautas teātri, skolu likvidēšanu Saldus novadā, utt. 2019.gadā skolēni zinātnisko pētniecības darbu izstrādei meklēja materiālus arī par tādām tēmām kā – jauniešu komunistiskā audzināšana, jaunatnes organizācijas Padomju

Savienībā, Padomju Savienības Komunistiskā partija (PSKP), Vissavienības Ļeņina Komunistiskās Jaunatnes Savienība (VLKJS), pionieru loma šodienas skatījumā, pionieri Latvijā. Lietotājiem sniegta konsultatīva un praktiska palīdzība, ieteikts, kur un kā nepieciešamo jautājumu vai tēmu meklēt, lai tiktu iegūts vēlamais rezultāts un darbam nepieciešamais faktogrāfiskais apjoms. Gada laikā divas reizes izmantota novadpētniecības kartotēka, kad meklētas publikācijas par Saldus Tautas teātri un TDA “Kursa”.

Eiropas Savienības informācijas punkts (ESIP)

2019.gadā realizētas 10 aktivitātes – 5 informatīvi izglītojošas literatūras izstādes, 4 ESIP konkursi „iESkaties” un 1 Eiropas stunda Saldus pamatskolas 4.b klasei “Latvija Eiropā”. Literatūras izstāžu tēmas izvēlētas aktualitāšu atspoguļošanai – Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu prezidentūra ES Padomē, Latvijas 15 gadu dalība ES, 5 gadi, kopš Latvijā ieviests eiro, ceļošana vasarā, Eiropas diena, Eiropas Valodu diena. Izstādēs izvietotie materiāli – grāmatas, žurnāli, informatīvi bukleti, pieejami ikvienam interesentam neatkarīgi no vecuma. ESIP konkursi „iESkaties” piesaista dalībniekus no Saldus, Brocēnu un Kuldīgas novadiem. Kopumā četros konkursos piedalījies 81 dalībnieks, kas ir par 5 dalībniekiem vairāk kā 2018.gadā.

Konkursus atbalsta Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Eiropas Patērētāju informēšanas centrs (ECC Latvia), Latvijas SOLVIT koordinācijas centrs, Eiropas Biznesa atbalsta tīkls Latvijā (EEN), Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā un Latviešu valodas aģentūra. Papildus aktivitātēm, ES stendā ikvienam interesentam regulāri pieejami materiāli par Eiropas Savienību, ceļošanu un citām aktualitātēm. Gada laikā apmeklēti divi ES informācijas sniedzēju forumi, ko organizē Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā, Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā – 12.aprīlī Latvijas Republikas Ārlietu ministrijā, 25.novembrī – Eiropas Savienības mājā.

Pagastu bibliotēkas 2019. gadā sniegušas 3981 uzziņas. Ne visiem pagastu iedzīvotājiem mājās ir datori un interneta pieslēgums, tāpēc dažādus e-pakalpojumus palīdz veikt bibliotēkas darbinieki. Savukārt, tematiskās un faktogrāfiskās uzziņas tiek sagatavotas, izmantojot bibliotēkas krājumu un datu bāzes. Visbiežāk uzziņas tiek sniegtas par dažādu iestāžu darba laikiem, Gada ienākumu deklarācijām, autobusu kursēšanas laikiem, kā arī palīdzot atrast vajadzīgās atbildes un faktus skolēnu mājasdarbiem, referātiem un Zinātniski pētnieciskajiem darbiem. Sameklēti materiāli studentu kursa darbiem utt.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Saldus pilsētas bibliotēka apmāca **mazaisargātās iedzīvotāju grupas** (seniorus un iedzīvotājus ar īpašām vajadzībām) datorprasmēs. **Skolēnu grupas** un arī individuāli, kā arī **pedagogu grupas** apmācām izmantot abonētās un brīvpieejas datu bāzes.

Senioriem un iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām iespējams apgūt pamatzināšanas darbam ar datoru. **Sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem bezmaksas datorapmācības Saldus pilsētā nodrošina tikai bibliotēka.** Šāds pakalpojums joprojām ir pieprasīts, veidojam apmācāmo grupas, katrā grupā ir 8 kursanti. Kursus pasniedz bibliotēkas darbinieces Anita Berga, Ilze Ābola, Ilma Ābolte, Vita Sandere - Bērziņa. Pamatkursi katrai grupai notiek divas nedēļas, katru dienu divas stundas. Kursanti apgūst pamatzināšanas darbā ar datoru: apgūst programmu Microsoft Office Word, Interneta resursu izmantošanu informācijas ieguvei, e-pasta izveidi, izmantošanu, internerbankas pielietošanu. Iemaņas darbā ar internetbanku kursantiem palīdz apgūt Swedbankas darbinieces. Ar Swedbanku bibliotēkai izveidojusies sadarbība jau vairākus gadus.

Interesenti var turpināt apgūt padziļinātu programmu, kurā iepazīstinām ar uzticamas informācijas ieguvei dzimtas sakņu izzināšanai: radurakstu apzināšana, personu meklēšana, ciltskoka veidošana.

Iepazīstinām ar Latvijas audiovizuālo materiālu – TV un radio raidījumu, skaņu ierakstu pieejamību e-vidē. Latvijas digitalizēto video un audio ierakstu piekļuves portālu u.c. Padziļinātos

datorkursus pasniedz bibliotēkas darbinieces Andra Gaigala un Anita Berga. 2019.gadā gan pamatkursos, gan padziļinātajos kursos apmācīti 45 interesenti, nokomplektētas 5 grupas.

Skolēnu grupas apmācām darbam ar brīvpieejas un bibliotēkas abonētajām datubāzēm. 2019.gadā sāka veiksmīga sadarbība ar Saldus vidusskolu un Saldus pamatskolu.

Datubāzu lietošanā apmācīti 377 lietotāji (242 skolēni, 135 pieaugušie). Gada laikā datubāzes izmantotas 286 reizes. Apmācītas 6 skolēnu grupas un viena pedagogu grupa. Notikuši 2 datubāzu konkursi. Skolēnus apmāca lasītavas darbiniece Andra Gaigala, kuras viens no amata pienākumiem ir uzziņu sniegšana izmantojot datubāzes.

Pagastu bibliotēkas iedzīvotājiem, kuriem nav priekšzināšanas darbā ar datoru, sniedz individuālas konsultācijas un apmācības. Piemēram, Brocēnu bibliotēkā 2019.gadā 8 cilvēki izteica vēlmi uzlabot IT lietošanas prasmes, apmeklējot nodarbības. Individuālas konsultācijas sniedz arī pārējās pagastu bibliotēkas.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Saldus pilsētas bibliotēkā un Saldus novada bibliotēkās pieejami Saldus novada pašvaldības publiskie pārskati, Saldus novada pašvaldības informatīvie izdevumi “Saldus Novada Vēstis”, Saldus novada laikraksts “Saldus Zeme”. Brocēnu novada bibliotēkās pieejami Brocēnu novada pašvaldības publiskie pārskati, Brocēnu novada informatīvais izdevums “Brocēnu Novadā”, “Saldus Zeme”.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Saldus un Brocēnu novadu reģiona visas bibliotēkas strādā BIS ALISE. Reģiona pagastu bibliotekāri izmanto visus BIS ALISE moduljus – katalogizāciju (izmantojot arī Z39.50 datubāzi), komplektēšanu, cirkulāciju, SBA, inventarizāciju. Beidzot! 2020.gadā arī Brocēnu novada Gaiķu bibliotēka ieviesīs BIS ALISE-i. Arī preses izdevumus e-katalogā caur sūtījumu reģistrē visas Saldus un Brocēnu novadu bibliotēkas. 2019.gadā divās Saldus novada bibliotēkās ir notikusi reorganizācija. Tagad Zirņu pagasta Butnāru bibliotēka ir Zirņu pagasta pārvaldes struktūrvienība, kura darbojas saskaņā ar Zirņu pagasta Butnāru bibliotēkas nolikumu, lietošanas noteikumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Arī Jaunlutriņu pagasta Ošenieku bibliotēka ir Jaunlutriņu pagasta struktūrvienība. Abās bibliotēkās strādā ar vienu BIS ALISE-i.

2019.gadā BIS ALISE veiktas četras jaunās versijas. Būtiskākie jaunumi:

1. Lasītāja apmeklējumi - jauna metode: lasītāja apmeklējums tiek automātiski pievienots, kad tiek veikta izdevuma izsniegšana vai nodošana, kā arī izsnieguma termiņa pagarināšana;
2. Lietotāji > Darbu uzskaitē – ir papildināta darbību uzskaitē;
3. Jauno ierakstu veidošana MARC21 formātā, atbilstoši RDA: “*Resource Description and Access*” (Resursu apraksts un piekļuve);
4. Būtiskas izmaiņas sakarā ar personas datu aizsardzību.

BIS ALISE izmantošana

Reģions/ Pilsēta/ Novads	B-ku skaits	Cik b-ka strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autori zēti lietotāji (2019)	Pasūtīts (Web) eksempl. (2019)
			Cirku lācija	SBA	Komplek tēšana		

Saldus novads, pag./ALISE -i	18	18	1	18	18	54	Skatīt kopējo reģiona rādītāju
SPB/BIS ALISE	1	1	1	1	1	103	Skatīt kopējo reģiona rādītāju
Brocēnu novads/ALISE-i	6	6	6	6	6	50	Skatīt kopējo reģiona rādītāju
Kopā reģionā	25	25	25	25	25	207	617

Autorizētie lietotāji

Autorizēti lietotāji (2018)	Autorizēti lietotāji (2019)	% salīdzinot ar iepr. gadu
314	207	-34 % ;

Pasūtīts (WEb) eksemplāru

Pasūtīts (WEb) eksemplāru (2018)	Pasūtīts (WEb) eksemplāru (2019)	% salīdzinot ar iepr. gadu
328	617	+89%

Atskaites perioda beigās Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku kopkatalogam – 411 autorizēti lietotāji. Lietotāju skaits ir ievērojami pieaudzis, jo 2018.gadā Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku kopkatalogam bija tikai 314 autorizēti lietotāji, no tiem SPB – 285. Caur Web lietotāji visā reģionā ir pasūtījuši 617 pieprasījumus.

Digitalizācija – kopaina, īss situācijas apraksts

Visās Saldus un Brocēnu novadu bibliotēkās esošais grāmatu krājums ievadīts e-kopkatalogā. Elektroniskā kopkataloga lietotājiem tiek piedāvātas 2 datubāzes – Elektroniskais katalogs un Novadpētniecība. Pašlaik lietotājiem dažādas meklēšanas iespējas - autoritatīvo ierakstu (AUTH) datubāze (apm. 2600 ieraksti, no tiem 147 izveidoti 2017.g. (2016. – 33)). Rediģēti un papildināti 237 AUTH ieraksti. Visus aizvadītā gada AUTH ierakstus veidojuši Saldus pilsētas bibliotēkas (SPB) darbinieki. Šajā darbā nepieciešams vairāk iesaistīt pagastu bibliotēkas. Lokālo priekšmetu datubāze (apm. 3000 ieraksti). Šeit saraksts īpaši netiek papildināts, izmanto tikai novadpētnieciskas informācijas atspoguļošanai. 2019.gadā izveidotas un pievienotas 1592 anotācijas. Arī šo darbu ir veikusi tikai SPB.

2019.gada uzdevums bija papildināt Novadpētniecības datubāzi, to izmantošanā un pievienošanā katalogā esošajiem ierakstiem iesaistīt pagastu bibliotekārus. Katra pagasta bibliotēka pati veic novadpētnieciska satura bibliogrāfisko ierakstu ievadīšanu katalogā. Bibliotekāri strādā aizvien patstāvīgāk sistēmā, veicot bibliogrāfiskos analītiskos ierakstus Novadpētniecības datu bāzē no laikraksta “Saldus Zeme”. Bibliotēkām jāturpina darbs pie

novadpētniecības materiālu digitalizācijas, lai lokāli vēsturiskā informācija būtu pieejamāka arī attālinātiem bibliotēkas lietotājiem.

Saldus un Brocēnu novados joprojām skolu bibliotēkas neizmanto BIS ALISE. Vienīgā SKOLU ALISE Cieceres internātpamatskolas bibliotēkā kalpo tikai kā katalogs vienību reģistrēšanai. 2019.gadā skolā apstrādāti 338 eksemplāri. Ne aizvadītajā, ne šajā gadā nekas nav domāts par situācijas izmaiņām, jo par skolas statusu un pastāvēšanas iespējām nav skaidrības. Pilsētā darbojas Saldus vidusskola, bet, ievadot sarunas par sistēmas ieviešanu, atklājās, ka skolai BIS ALISE ir alternatīva, jo katalogs tikšot veidots lokālā datu bāzē.

2019.gada pieteikumi JIRAI:

Administrācija: 14 pieteikumi. Pieteikumi, kas saistīti ar administrācijas komponentēm bijuši dažādi: sistēmas lēndarbība, dzēsto datu atjaunošana, servera problēmas, noklusētās vērtības, darbība paralēli divās datu bāzēs un neiziešana no datu bāzes u.c.

Cirkulācija: 17 pieteikumi. Lielākā daļa pieteikumu saistīti ar sistēmas kļūdu pie izdevumu izsniegšanas un saņemšanas. Bijis pieteikums saistībā ar galvojuma datiem, nekorektiem izsnieguma datiem, lasītāju vēstures dzēšanu.

Komplektēšana: 10 pieteikumi. Pieteikumi saistīti ar krājuma stāvokli, piegādātājiem, skatu formām, svītrkodu druku, dubletu "likvidēšanu" (Jaunauces bibliotēka).

Katalogizācija: 5 pieteikumi. Pieteikumi saistīti ar MARC21 laukiem 041, 300, 500, 600 a,x un "atvilktajiem" aprakstiem no Z39.50 Datubāzēm.

SBA: 1 pieteikums. Pieteikums saistīts ar SBA eksemplāru rezervēšanas iespēju (no jūlija mēneša pieteikums nodots izstrādei).

WebPAC un Inventarizācija: 3 pieteikumi.

2019.gadā Saldus novadā inventarizācijas (krājuma pārbaudes) veiktas trijās Saldus novada bibliotēkās: Novadnieku bibliotēkā (3.07.2019), Zirņu bibliotēkā (8.08.2019) un Rubas pagasta Līkupēnu bibliotēkā (20.08.2019).

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	76	179	203
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1560	1623	1013

Saldus pilsētas bibliotēka sadarbojas ar pagastu bibliotēkām, kas veicina iespieddarbu apmaiņu starp bibliotēkām. 2019.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pieaudzis no citām bibliotēkām saņemto iespieddarbu skaits, kas ir par 24 vienībām vairāk. Samazinājies uz citām bibliotēkām nosūtīto iespieddarbu skaits par 610 vienībām. **Pamatojums:** bibliotēkas, kas atrodas tālu no Saldus (Līkupēnu, Rubas, Jaunauces, Zaņas, Kalnu bibliotēkas), maz izmanto Saldus pilsētas bibliotēkas sagatavoto grāmatu kopu piedāvājumu, jo ir nepietiekams transporta nodrošinājums grāmatu kopu nogādāšanai uz attāļām pagastu bibliotēkām. Savukārt, Zirņu pagasta bibliotēkai izsniegtas 197 vienības, Nīgrandes pagasta bibliotēkai 159 vienības, Gaiķu pagasta Satiķu bibliotēkai 130 vienības, Saldus pagasta bibliotēkai 86 vienības, Zvārdes pagasta bibliotēkai 73 vienības, Jaunlutriņu pagasta bibliotēkai 72 vienības. Saldus pilsētas bibliotēkas sagatavotās grāmatu kopas, kas 2019. gadā piedāvātas pagastu bibliotēkām: Veselīgs dzīvesveids - visa pamats, Atklāj sevi no jauna, Vides attīstība, Kāpēc daži neslimo, Mūsdienīgs interjers.

No Latvijas Nacionālās bibliotēkas SBA kārtā Saldus pilsētas bibliotēka pasūtījusi 16 grāmatas un 7 rakstu kopijas.

Pagastu bibliotēkas aktīvi veic grāmatu apmaiņu SBA kārtā gan ar Saldus pilsētas bibliotēku gan savstarpēji ar pārējām pagastu bibliotēkām. Aktīva grāmatu apmaiņa notiek starp Kursīšu, Rubas, Kalnu, Novadnieku, Pampāļu, Lutriņu, Brocēnu, Nīgrandes, Zaņas, Zirņu, Satiķu Līkupēnu,

Blīdenes, Gaiķu, Šķēdes u.c. bibliotēkām. SBA kārtā pagastu bibliotēkas saņēmušas 2692 vienības, citām bibliotēkām izsniegušas 1876 vienības. Grāmatu savstarpēja apmaiņa ir vērtējama pozitīvi. Bibliotēku atskaitēs minēts, ka ievērojami samazinās krājuma komplektēšanai piešķirtais finansējums, tāpēc grāmatu apmaiņa SBA kārtā ir viens no risinājumiem, lai nodrošinātu bibliotēku lietotāju pieprasījumu pēc jaunieguvumiem.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Saldus pilsētas bibliotēka nodrošina lietotājiem nepieciešamos bibliotēkāros pakalpojumus. Bibliotēkā var iekļūt arī iedzīvotāji ar kustību traucējumiem un māmiņas ar bērnu ratiņiem, ko nodrošina lifts - pacelājs.

Finanšu līdzekļi grāmatu un seriālizdevumu iegādei ir pietiekoši. Katru mēnesi tiek iepirkti jaunieguvumi, ar kuriem mēneša pēdējā piektdienā un sestdienā iespējams iepazīties Jauno grāmatu izstādē. Dažreiz lasītāji ir neapmierināti, ka ir ierobežots skaits jaunieguvumu, ko var pieteikt ielikšanai rindā. Saldus pilsētas bibliotēkas pakalpojumu izmantošanas noteikumos ir atrunāts, ka Jaunumu dienā lietotājs rindā drīkst pieteikt ne vairāk kā 5 jaunieguvumus. Ja rindas ir izveidojušās lielas, tad tiek piekomplektēts vēl viens izdevums vai arī palūgts SBA kārtā no kādas pagastu bibliotēkas. Jebkurš iedzīvotājs bez maksas var izmantot bibliotēkas stacionāros datorus, nodrošinām bezvadu internetu, kopēšanas un printēšanas pakalpojumus, kas ir maksas pakalpojums. Iedzīvotāji ir izteikuši neapmierinātību, ka neveicam skenēšanas pakalpojumus. Šādu maksas pakalpojumu bibliotēka vairs nesniedz. Skenējam tikai no bibliotēkā pieejamajiem iespieddarbiem. Lietotāji var griezties bibliotēkā ar dažādiem jautājumiem, cenšamies sniegt uzziņas, sameklējot nepieciešamo informāciju. Problēmas rodas neapzinīgu un aizmāršīgu lasītāju dēļ, kuri laikus neatgriež bibliotēkai iespieddarbus, vai arī aizbrauc strādāt ārpus valsts nenokārtojuši saistības ar bibliotēku. Bieži vien iespieddarbi tiek sabojāti - izplēstas lapas, atnes netīrus vai saplēstus. Tad lasītājam jāsedz sabojātā iespieddarba vērtība vai jāpērk tieši tāds vai līdzvērtīgs iespieddarbs vietā. Ar parādniekiem, kuri laikus neatgriež iespieddarbus, bibliotēkas darbinieces strādā regulāri zvanot un atgādinot, ka laiks iegriezties bibliotēkā. Dažreiz lasītāji izsaka neapmierinātību, ka neizsniedzam uz mājām jaunākos preses izdevumus. Tekošā gada žurnāli ir lasāmi uz vietas bibliotēkā. Saldus pilsētas bibliotēka ir reģiona galvenā bibliotēka, tāpēc lasītavā jābūt pieejamiem jaunākajiem preses izdevumiem, lai katrs interesents varētu ar tiem iepazīties. Iepriekšējo gadu žurnālus izsniedzam uz mājām.

Pagastu bibliotēkas.

Vairumā Saldus novada pašvaldību bibliotēkās ar 2019.gadu samazināts pašvaldību finansējums krājumu komplektēšanai, bet bibliotēkas aktīvi izmanto SBA iespējas. Bibliotēkas savstarpēji SBA kārtā mainās ar iespieddarbiem, arī Saldus pilsētas bibliotēka sadarbojas ar pagastu bibliotēkām veidojot grāmatu kopas par dažādām tēmām, gan arī izsniedzot atsevišķas bibliotēku lasītājiem nepieciešamās grāmatas.

Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā:

- nodrošināt SPB lasītājus - bērnus un jauniešus - ar kvantitatē un kvalitātē pietiekamu krājumu,
- veikt krājuma vienību norakstīšanu dubletiem, nepieprasītiem un nolietotiem izdevumiem, SPB pabeidzot vairākus gadus ilgušo akciju par fondu attīrīšanu no liekā balasta,
- bibliotēku nozaru literatūras krājumu atjaunošana un papildināšana.

Tā kā 40% no SPB lasītājiem ir bērni un jaunieši, viņiem piemērota kvalitatīva krājuma veidošana ir svarīga komplektēšanas darba joma. Saldus pašvaldības finansējums grāmatu un citu izdevumu iegādei ir pietiekams, tādēļ varētu apgalvot - esam iegādājušies gandrīz visu no iespējamajiem piedāvājumiem. Netiek iepirkta darba burtnīcas, krāsojamās grāmatas, grāmatas-puzles, grāmatas ar praktiskiem uzdevumiem tieši izdevumā, skaņu un video ieraksti. Atskaites periods pozitīvi atzīmējams ar labu izzinoša satura grāmatu izdošanu vidējā un jaunākā skolas vecuma bērniem. Līdz šim vidējais vecums šajā ziņā ir bijis visai *apdalīts* - tagad - grāmatas par populārām datorspēlēm, datora un interneta drošu izmantošanu, "Jautājumi un atbildes tavam IQ" (zinātne), "Vai dzirdi, kā koki runā?" (mežsaimniecība), "Politika iesācējiem" un "Uzņēmējdarbība iesācējiem", "Augstāk par zemi" (arhitektūra) u.c.

SPB BLC krājumam atskaites periodā iegādātas 25 spēles (371 EUR), kas tagad ir aktuālas bērnu, jauniešu un ģimeņu brīvā laika pavadīšanai bibliotēkā.

No SPB jaunieguvumiem 2019.gadā 31.5 % ir literatūra bērniem un jauniešiem.

Citāda situācija ir pagastu bibliotēkās. *Ir divas sliktas ziņas:* stipri samazināts pašvaldību finansējums krājumu komplektēšanai un nav jau arī kam komplektēt - iedzīvotāju skaita samazināšanās un skolu likvidācijas dēļ. Mazāk par 20% no jaunieguvumiem bērniem veltīts Jaunaucē (13 %, skola nav), Līkupēnos (10 %, nav skolas, nav bērnu dārza), Novadniekos (19%, skola nav), Rubā (20%, skola nav), Gaiķos (18%, nav skolas, nav bērnu dārza), Nīgrandē (20%, bet tur kopējais bērnu grāmatu fonds vairāk par divarpus tūkstošiem). Tikai par 10% ar jaunām bērnu grāmatām papildināts Nīgrandes bibliotēkas krājums, bet to nosaka īpašā situācija - apvienojums ar skolas bibliotēku, kas 2019.gadā iegādājusies 104 izdevumus jaunākajiem lasītājiem. Vairāk kā par 30% jaunieguvumu bērniem un jauniešiem Butnāru (35%), Pampāļu (32%), Blīdenes (34%) bibliotēkās. Kapitāli atjaunots krājums Brocēnu bibliotēkā - gandrīz par 40%.

Bibliotēku krājumu attīrīšana no lieka balasta - literatūras, kas lasītājiem vairs nav aktuāla un fiziski nolietotiem izdevumiem - ir ļoti svarīgs uzdevums, lai tos padarītu krietni *vieglākus un kustīgākus* (krājuma apgrozījuma rādītājs). Daudzu garu gadu gaitā pierasts izmantot norakstīšanas iemeslu "Nepieprasīti izdevumi", un, jāatzīstas, tikai *līdzjutot* kolēģiem, kuri mācās, pievērsām uzmanību faktam, ka MK Noteikumos (Nr.354) šāds iemesls nav minēts. Bet, patiesībā, tas taču ir ļoti atbilstošs termins iespējai izslēgt ilgu laiku *nekustinātus* eksemplārus. 2001.gadā (kad apstiprināti šie noteikumi) vēl tika lasīta arī 80.-90.gadu literatūra, bet pašlaik tā uzrunā tikai īpašus interesentus ar labāko no tā laika. Un grāmatas krievu valodā - lai saturs labs, lasītāju nav ...

2019.gadā no SPB krājuma kopā izslēgtas 3532 vienības: 1273 seriālizdevumi un 2259 monogrāfiskie izdevumi (jaunieguvumi 1621). SPB vairāku gadu garumā tika veikta pastiprināta krājuma attīrīšana no nepieprasītiem, nolietotiem un dubletiem izdevumiem. Varam izteikt cerību, ka lielais darbs būs paveikts un būsīm maksimāli pietuvojušies 0 līmeņa komplektēšanai - izslēgto eksemplāru un jaunieguvumu samēram. Uz 2020.gada 1.janvāri SPB bilancē ir 62670 monogrāfisko izdevumu vienības, optimāls krājuma apjoms reģiona galvenajā bibliotēkā.

Sakārtota situācija ir SPB Bērnu literatūras centra fondā - jaunieguvumi 383 eksemplāri, izslēgti 93; pieaugušo literatūras krājumā 1528 jaunieguvumi, 2166 izslēgti eksemplāri.

Pagastu bibliotēku attieksme pret grāmatu un citu izdevumu norakstīšanu - tas ir, krājumu pārskatīšanu un to derīguma izvērtēšanu - ir krasi atšķirīga un, noliegt nevar, cilvēciskā faktora ietekmēta. Vismazākās norakstīšanas atskaites periodā bijušās bibliotēkās ar reģionā skaitliski lielākajiem krājumiem - Kalnos 51 eksemplārs (monogrāfiju krājums uz 01.01.2020. - 10203) un Saldus pagastā - 75 (krājums 9697). Krājumu kvalitāti turpmāk jāpārlūko bibliotēkām, kuru krājumos uz šī gada sākumu no 6 līdz 8 tūkstošiem vienību - Ezerē (2019. norakstīti 671 eks.), Novadniekos (491), Pampāļos (272), Rubā (186), Remtē (223). Norakstīšanas nav notikušas Jaunlutriņos (bibliotēku reorganizācija - pievienots Ošenieku fonds, no kura norakstīti 309 eks.), Šķēdē un Līkupēnos (darbinieku ilgstoša prombūtne). Patiešām vieglāk pārrēdzama un novērtējama *saimniecība* ar mazāku apjomu. Vienmērīga krājuma aprīte atskaites periodā bijusi bibliotēkās ar fondiem līdz 4000 vienībām: Jaunaucē norakstīti 114 eksemplāri (jaunieguvumos 75), Zaņā 225 (150), Butnāros 160 (106), Gaiķos 162 (182).

Nozaru literatūras plauktu pārskatīšana, novērtēšana, nepieprasītu un saturā aktualitāti zaudējušu izdevumu izslēgšana, jaunu grāmatu iegāde ir viena no prioritātēm atskaites periodā.

SPB krājumam 2019.gadā iegādātā nozaru literatūra - 43% no jaunieguvumu skaita, pieaugušajiem 510 eks. (46% no 1110), bērniem un jauniešiem - 193 (38% no 511).

Visvairāk jaunu grāmatu pieaugušajiem lasītājiem vēstures (80), sabiedrisko nozaru (88), mākslas (81), filozofijas un ētikas (71) plauktos. Ar izvērtējumu tiek iegādāti izdevēju piedāvājumi no 13... un 64... nozarēm. Tā no ezotērikas iegādāti tikai 9 eksemplāri (izsniegums 475, bet ir gana plašs piedāvājums no esošās literatūras) un 4 vērtīgas pavārgrāmatas (pavārgrāmatu skaits bibliotēkā pietiekošs dažādām gaumēm). 53 nozaru literatūras izdevumi svešvalodās, vairāk angļu (17) un krievu (11).

Pagastu bibliotēkās nozaru literatūras plaukti ir *lielā problēma*: pieprasījuma, finansējuma un pārprasas fondu saglabāšanas dēļ. Skaitliski/procentuāli skatoties, būtu jāpriecājas - gandrīz visās pagastu bibliotēkās līdzīgas un *labas* attiecības nozaru literatūras apjomam pret daiļliteratūru - 33 - 37 % no kopējā fonda. Tikai, esot bibliotēkās uz vietas, redzama *cita bilde* - nozaru grāmatas no *vecajiem laikiem* un nelasītas, trūkst jaunumu un dažādības. Tam ir arī pamatots skaidrojums - trūkst interesentu un finansējuma. Protams, ka ļoti jārēķinās ar piešķirtajiem līdzekļiem, priekšroka grāmatām, kam būs vairāk lasītāju nekā kaut viena patiešām laba un augstvērtīga, bet šauram interesentu lokam. Bibliotekāra - krājēja daba ne vienmēr ļauj sadzirdēt metodiskos norādījumus - labāk mazāk, bet jaunākas un atbilstošākas šim laikam. Nopietni pārskatāmi un pārvērtējami nozaru plaukti Kalnos (3590), Saldus pagastā (3904), Lutriņos (2047) un Pampāļos (2630).

Informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu

SPB krājuma komplektēšanā strādā, pamatojoties uz Saldus novada domes 2018.gadā apstiprināto dokumentu "Saldus novada pašvaldības iestādes "Saldus pilsētas bibliotēka" krājuma attīstības politika", kā arī, ievērojot iekšējās kārtības dokumentus: "Saldus un Brocēnu novadu publisko bibliotēku elektroniskā kataloga Datu apstrādes noteikumi"; "Saldus novada un Brocēnu novada publisko bibliotēku elektroniskā kopkataloga veidošanas un uzturēšanas koncepcija"; "Saldus pilsētas bibliotēkas krājuma veidošanas noteikumi".

Pagastu bibliotēkās tiks izstrādāti jauni krājumu komplektēšanas principus noteicošie dokumenti, gatavojoties gaidāmajai akreditācijai. Bibliotekāru seminārā rekomendēts šo dokumentu sagatavot, ievērojot vienotu struktūru, bet nosakot katrai bibliotēkai svarīgās prioritātes.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Saldus pilsētas bibliotēkai

	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	14073	14289	14300

<i>t. sk. grāmatām (monogr.izd.)</i>	10500	11000	12000
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	3242	3105	3292
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	2573	3289	2300
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1.3	1.3	1.3
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	14073	14289	14300

Rekatalogizācija

Rekatalogizācijas process ir pabeigts pilnībā visās reģiona bibliotēkās: to krājumi pilnībā ievadīti elektroniskajā sistēmā, Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku kopkatalogā. Rekatalogizācijas metode tiek izmantota, reģistrējot periodiskos izdevumus SPB Preses fondos (30P un CFP).

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā SPB krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Pagastu bibliotēku krājumu pārbaude BIS ALISE notikusi 3 bibliotēkās - Novadnieku, Zirņu un Līkupēnu. Novadniekos un Līkupēnos plānotas sakarā ar krājumu summārās uzskaites un sistēmas nesakrītību, Zirņos - darbinieku maiņas dēļ. Krājumu uzskaitē izdarīti labojumi, atbilstoši eksemplāru ziņām elektroniskajā kopkatalogā, salīdzināti un sakārtoti arī grāmatvedības dati.

Krājuma rādītāji

Krājuma rādītāji Saldus pilsētas bibliotēkā

	2017	2018	2019
Jauniegunumi kopā	2917	2650	2839
<i>t. sk. grāmatas</i>	1483	1195	1471
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	345	281	312
<i>t. sk. bērniem</i>	533	397	457
Izslēgtie dokumenti	4892	8337	3532
Krājuma kopskaits	79053	73366	72673
Grāmatu kopskaits	66922	61468	60710
Periodisko izdevumu kopskaits	10461	10058	10003
Grāmatu krājuma apgrozība	1.5	1.2	1.2
Periodisko izdevumu apgrozība	2	1.3	1.7

Finanšu līdzekļu piešķirums komplektēšanai apmierinošs, ir iespējas iegādāties jaunāko izdoto literatūru, piekomplektēt vajadzīgo un abonēt presi. 2019.gadā pašvaldības piešķirtie līdzekļi grāmatu un citu izdevumu (nerēķinot preses abonēšanu) iegādei: 2017.gadā - 10500 EUR, 2018.gadā - 11000 EUR, 2019.gadā - 12000 EUR. Lielāka finansējuma dēļ, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, jaunieguvumu vairāk par 376 eksemplāriem. Bija iespēja iegādāties otros eksemplārus grāmatām ar *garām rindām*, kā arī atjaunot fiziski nolietotos agrāko gadu izdevumus no apgāda "Kontinents" īpašā piedāvājuma.

2019.gads joprojām vēl tika veltīts nolietoto un nolietoto eksemplāru izslēgšanai no krājuma. Pēdējie trīs gadi bija tā attīrīšanas akcija: 2016.gadu noslēdzām ar gandrīz 71 000 vienībām bibliotēkas plauktos, atskaites gada beigās grāmatu un citu izdevumu (bez preses) kopskaits - 62670 eksemplāri. No tā 48.3 % nozaru literatūras, 25.4 % Bērnu literatūras centra fondā.

Plauktos esošais literatūras klāsts krievu valodā papildināms un atjaunojams, kaut lasītāju nav daudz. Pašlaik krājumā 4090 vienības krievu valodā, no tā daiļliteratūra 1020. Plauktu pārskatīšana, novērtējot nozaru literatūras lietderīgumu un izmantošanu krievu valodā - nākamo

gadu prioritāte. Novērojumi, ikdienas sarunas un pētījums (skatīt atskaiti lietotāju apkalpošanu) liecina, ka lasītājiem lielāka nepieciešamība un interese par jaunu grāmatu iegādi krievu valodā daiļliteratūras plauktos. Atskaites gadā iegādāti tikai 124 izdevumi, no tiem 11 kā nozaru literatūra.

Atskaitē par lietoju apkalpošanu secinājumi par aptauju - lasītāju intereses par literatūru svešvalodās. No 2019.gadā iegādātās literatūras pieaugušajiem krievu (124) un angļu (30) valodās lasīta ir daiļliteratūra, nozares (attiecīgi 11/17) vēl nav atradušas savu lasītāju - tātad - pamats pētījumam: aptaujā atzīts, ka vajag tādas grāmatas, bet izsniegums pagaidām to neaplicina.

Par pašvaldības līdzekļiem SPB iegādāti 1276 jauni izdevumi (12000.00 EUR), dāvinājumos 272 (1594 EUR), bezatlīdzības kārtībā 8 (66 EUR, Bērnu žūrija un LNB). Krājuma uzskaitē ņemtas 57 vienības kā pašu veidoti resursi (novadpētniecības mapes, pašvaldības pārskati) un 8 atvietoti izdevumi nozaudēto vietā. Par dāvinājumu pieņemšanu izlemj SPB Krājuma komisija. Anonīmi dāvinājumi tiek noformēti pāris reizes gadā, 2019. - 185 eksemplāri. Ir dāvinājumi, saņemot dāvinājumu vēstules, noslēdzot dāvinājumu/ziedošanu līgumus.

2019.gads izcēlās ar to, ka izdevēji lielo *gāzienu* tirgoja pašas gada beigās, kad jaunas grāmatas veikalos un bāzēs ienāca pa stundām, ne pa dienām. Vasarā ļoti bija jūtams atvaļinājumu laiks arī izdevniecībās. Mēs to ļoti izjūtam, jo līdzekļi atļauj regulāri veikt iepirkumus.

Tirgotāji un piegādāji sīvi konkurē savā starpā cenu ziņā, īpaši Latvijas grāmata un Virja LK, kas pēdējā laikā šajā *cīņā vinnē*. Trešais nozīmīgākais piegādātājs SPB ir "Jānis Roze". Ir iegādāti pirkumi no *mazākiem* izdevējiem: "*Krosostomus Latvija*" (angļu valoda), "KORS N" (krievu valoda), "*Exodus in venia*".

No latviešu oriģinālliteratūras SPB 2019.gadā 568 eksemplāri (126 bērniem un jauniešiem) - 35 % no jaunieguvumiem, tai skaitā 312 (bērniem 100) - daiļliteratūra (55 %). Tiek iegādāts no visa iespējamā piedāvājuma.

Pagastu bibliotēku krājumā joprojām daudz fiziski nolietotu izdevumu, kurus būtu vēlams nomainīt pret labākiem. Tam ieteicams izmantot gan Saldus pilsētas bibliotēkas Apmaiņas krājumu, gan iedzīvotāju dāvinājumus.

Brocēnu novada bibliotēkās piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēkas kvalitatīvu krājuma komplektēšanu un veicina bibliotēku attīstību. Tomēr dažās bibliotēkās nepieciešams krājumu vēl izvērtēt, piemēram, Brocēnu novada Blīdenes pagasta bibliotēka var izmantot no Izidora Broka mantotās bibliotēkas izdevumus. Bet Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkai jāpdomā arī par krājuma izkārtojumu. Tas varētu būt vizuāli pievilcīgāks. Ieteicams nomainīt plauktus literatūras izvietojumam. Gaiķu pagasta bibliotēkai nepieciešami aizsardzības pasākumi mitruma novēršanai, jo tas var atsaukties uz krājumu bibliotēkā.

Saldus novada pašvaldību bibliotēkās ar 2019. gadu samazināts pašvaldību finansējums krājumu komplektēšanai, bet bibliotēkas aktīvi izmanto SBA iespējas. Ir bibliotēkas, kur krājums ir izkārtots gaumīgi, domājot arī par estētisko pievilcību. Krājuma fiziskais stāvoklis un ērta pieejamība ir Butnāros, Kursīšos, Jaunlutriņos, Šķēdē, Vadakstē un Zirņos. Rubā iegādāts moderns jauno grāmatu plaukts.

Nozaru literatūra jāizvērtē Ezerei, Jaunaucei, Jaunlutriņiem, Kalniem, Nīgrandei, Pampāļiem, Saldus pagastam, Vadakstei, Zvārdei. Vairākums bibliotēku, piemēram, Šķēdes pagasta bibliotēka un Kursīšu pagasta bibliotēka - informācijas centrs aktīvi SBA kārtā bibliotēkas lietotājus nodrošina ar nepieciešamo uzzīņu literatūru.

Līkupēnu bibliotēkā ir grūti izprotams daiļliteratūras krājuma izkārtojums. Jāizvērtē atsevišķu izdevumu fiziskais stāvoklis. Īpašu uzmanību jāpievērš bērnu literatūrai. Arī Lutriņu, Saldus pagasta, Zaņas bibliotēkām vēlams uzlabot literatūras krājuma izkārtojumu un nodrošināt tā ērtu un drošu pieejamību.

Datubāzes

2019.gadā Saldus pilsētas bibliotēkā izmantotās datubāzes: Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka News, *Britannica Public Library Edition*, *Slavery in America and the World: History*,

Culture, & Law, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) katalogi un datubāzes, LNB digitālās bibliotēkas kolekcijas.

Saldus pilsētas bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Dabubāze	2017	2018	2019
Letonika	578	182	140
News	774	551	1031
Britanica Online Library Edition	-	117	293

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Lai popularizētu bibliotēkas krājumu, **Saldus pilsētas bibliotēka** izliek tematiskas literatūras izstādes. Mēneša izstādes mainām katra mēneša sākumā. **Ir izliktas 42** izstādes gada laikā par dažādām tēmām: literātu, aktieru, sabiedriski aktīvu cilvēku jubilejas vai dzimšanas dienas; svinamas vai atzīmējamas dienas gan starptautiskā līmenī, gan Latvijā, gan vietējā pašvaldībā u.c. tēmas. No izstādēm **izsniegtas 179 grāmatas**. Vislielāko sabiedrības atsaucību guva izstāde *NORA IKSTENA – DZĪVES SVINĒŠANA*, kura bija ierīkota par godu rakstnieces 50 gadu jubilejai. Daudzas no izstādītajām grāmatām bibliotēkas lasītāji lasa arī lasītavā uz vietas.

Izliktas 189 dienas izstādes gada laikā, no kurām **izsniegtas 81 grāmatas**. Mērķis: lai pievērstu sabiedrības uzmanību aktuālām dienām vai populāru cilvēku jubilejām, dzimšanas dienām un citiem notikumiem. Vispopulārākā bija Maikla Kaningema grāmatu izstāde, tika izņemtas visas izstādītās grāmatas. Arī no šīm izstādēm lasītāji vai vieslietotāji dažreiz lasa grāmatas bibliotēkas lasītavā uz vietas, jo mājās nav lasīšanai piemēroti apstākļi. Esam izvērtējuši, ka **DIENAS IZSTĀDE**, salīdzinoši ar citām grāmatu izstādēm, ir mazāk pieprasīta, tāpēc 2020. gadā rīkosim izstādi – **NEDĒĻAS NOTIKUMS**, lai vērtētu lasītāju ieinteresētību šim notikumam.

Izstādē **IESAKA BIBLIOTEKĀRS** ir ieteiktas dažādu nozaru un dažādu žanru grāmatas, kurām skaita ziņā uzskaiti nevedam, bet izstāde tiek regulāri papildināta ar aktuālām grāmatām. No kurām lasītāji ir izvēlējušies **lasīšanai uz mājām 960 grāmatas**. Lasītāji ļoti labprāt izvēlas grāmatas no šīs izstādes, jo bieži ir steidzīgi, pamana tur sev interesējošu lasāmvielu. Iesaka bibliotekārs ir vispieprasītākā grāmatu izstāde 2019. gadā. Kopumā no izstādēm 2019. gada laikā lasītājiem uz mājām izsniegtas **1220 grāmatas**.

Katra mēneša pēdējā piektdiena uz sestdienu ir **JAUNO GRĀMATU DIENAS**. Divas dienas lasītāji var iepazīties ar jaunieguvumiem, kas iegādāti esošajā mēnesī. Uz jaunieguvumiem iespējams iestāties rindā, rindas kārtībā, kad iepriekšējais lasītājs iespieddarbu izlasījis un atgriezis bibliotēkā, bibliotekāres zvana nākamajam lasītājam, ka grāmatu iespējams saņemt. Jaunumu dienas ir īpaši apmeklētas, lasītāji pozitīvi novērtē iespēju iepazīties ar jaunākajām grāmatām un rindas kārtībā tās saņemt lasīšanai. Ja uz kādu no jaunieguvumiem izveidojušies īpaši gara rinda, tad tiek piekomplektēts vēl viens eksemplārs.

Datubāzu lietošanā apmācīti 377 lietotāji (242 skolēni, 135 pieaugušie). Salīdzinot ar 2018. gadu, tas ir par 53 lietotājiem vairāk. **Gada laikā datu bāzes izmantotas 286 reizes**. 2019. gadā sāka veiksmīga sadarbība ar Saldus vidusskolu un Saldus pamatskolu, bērni un jaunieši informēti par informācijas izguves iespējām zinātniski pētniecisko un klases darbu izstrādei. Organizētas apmācības klašu grupām, realizēti divi datubāzu konkursi. Veikta apmācība Saldus novada pašvaldības izglītības pārvaldes mācību jomu koordinatore un metodisko apvienību sākumskolas pedagoģu grupai.

Skolēnu grupām mācīts, kā meklēt informāciju Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku kopkatalogā, abonētajās un brīvpieejas datubāzēs. Apmācībās skolēni guvuši prasmi un specifiku datubāzu lietošanā un to pielietojumu pētniecības un klases darbu izstrādei.

Pedagoģu grupai, ņemot vērā izteiktās vēlmes, sagatavota praktiska apmācību stunda par datubāzēm, kurās pedagogiem meklēt izdevumus un metodiskus materiālus: Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku kopkatalogs, Letonika, LNB grāmatu portāls, popularizēts bibliotēkā pieejamo datubāzu piedāvājums. Datubāzes Letonika attālinātai piekļuvei SPB reģistrēti 8 lietotāji.

Pagastu bibliotēkas

Datubāzi Letonika izmantojušas visas pagastu bibliotēkas, cita vairāk, cita ne tik bieži, bet datubāzi News ne reizi nav izmantojušas šādas bibliotēkas: Remtes bibliotēka, Vadakstes bibliotēka, Lutriņu bibliotēka, Kalnu bibliotēka, Jaunlutriņu bibliotēka, Jaunauces bibliotēka, Gaiķu bibliotēka. Iespējams, ka uzziņām nepieciešamā informācija tiek meklēta tikai izmantojot bibliotēkas krājumu.

Lai popularizētu krājumu arī pagastu bibliotēkas izliek literatūras izstādes. **Pagastos kopā izliktas 1286 tematiskas grāmatu izstādes.** Visaktīvāk krājumu popularizējušas izliekot izstādes ir Brocēnu bibliotēka - 123, Rubas bibliotēka - 90, Vadakstes bibliotēka - 80, Lutriņu bibliotēka - 61, Saldus pagasta bibliotēka - 64, Zvārdes bibliotēka - 67, Kursišu bibliotēka - 67, Remtes bibliotēka - 92 izstādes. Arī pārējās bibliotēkas popularizē krājumu izliekot tematiskās literatūras izstādes, tikai to skaits ir nedaudz mazāks.

Darbs ar parādniekiem

Darbs ar parādniekiem Saldus pilsētas bibliotēkā notiek regulāri. Trīs darba dienas pirms lasīšanas termiņa beigām sistēmbibliotekārs sūta atgādinājumus. Lietotājiem, kuriem beidzies izdevumu izmantošanas termiņš, bet vēl netiek aprēķināta kavējuma nauda, sistēmbibliotekārs elektroniski no BIS ALISE nosūta atgādinājumus uz norādītajām e-pastu adresēm. Ja lietotājs tomēr nav laikus atgriezies iespieddarbus, tad atbildīgais bibliotekārs, kurš strādā ar parādniekiem, BIS ALISE izveido parādnieku sarakstu, pēc kura vadoties zvana lietotājiem lai atgādinātu par nenodotajiem iespieddarbiem. Ja lietotājs neatbild uz tālruņa zvaniem, tad tiek meklēti kontakti izmantojot www.draugiem.lv; www.facebook.lv.

Lai atgūtu izdevumus no **bērniem un skolēniem**, BLC atbildīgais bibliotekārs zvana parādniekiem un arī galvotājiem. Bērniem līdz 16 gadu vecumam kavējuma nauda nav jāmaksā, tikai jāatgriež neatnestie iespieddarbi. Katra mēneša pirmajā ceturtdienā pieaugušajiem parādniekiem ir iespējams nodot laikā nenodotos iespieddarbus nemaksājot kavējuma naudu. Lasītāji, kuri ir informēti par šādu iespēju, to arī izmanto.

Parādniekiem, kuri ir atskaitīti un nav reaģējuši uz iepriekš minētajiem atgādinājumiem, sūta **atgādinājuma vēstules** pa pastu. Ja parādnieks, saņemot **atgādinājuma vēstules** pa pastu, divu mēnešu laikā nav atgriezies izdevumus, bibliotēka sūta **pirmstiesas brīdinājumu** pa pastu. Izdevumus, ko nav iespējams atgūt lasītāju dzīvesvietas maiņas vai citu iemeslu dēļ, noraksta divas reizes gadā.

2019. gadā izsūtīti 58 atgādinājumi un 42 pirmstiesas brīdinājumi. Izsūtīto atgādinājumu un pirmstiesas brīdinājumu rezultātā atgūti 42 iespieddarbi, bet kā neatgūstamus nācās norakstīt 64 iespieddarbus. Bērni un skolēni saņemot atgādinājumus atceras, ka jāatgriež paņemtie iespieddarbi un pārsvarā gadījumu tie arī tiek atnesti. Tik apzinīgi nav pieaugušie parādnieki. Lasītāji mainījuši dzīvesvietas, telefona numurus, e-pasta adreses un tāpēc nav sameklējami vai arī izbraukuši no valsts un nav nokārtojuši saistības ar bibliotēku.

Pagastu bibliotēkas. Liels darbs arī pagastu bibliotēkās tiek ieguldīts darbā ar parādniekiem, ja tiek kavēts grāmatu atdošanas termiņš, ar parādnieku sazinās telefoniski, rakstiski, parādnieks tiek meklēts sociālajos tīklos. Pēc atgādinājuma grāmatas pārsvarā gadījumu tiek atgrieztas bibliotēkā.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Saldus pilsētas bibliotēkā katru gadu tiek papildināts krājums ar jaunieguvumiem. 2019. gadā iegādāti 1621 monogrāfiskie izdevumi, no tiem BLC un CF kopā 43% sastāda nozaru literatūra. CF nozaru literatūra no kopējā jaunieguvumu skaita ir 46%. Iepirkto nozaru literatūras vienību skaits - 510. Esošais krājums katru gadu tiek pārskatīts un izvērtēts. 2019. gadā norakstīti 2259 monogrāfijas izdevumi. No krājuma tika izņemtas bojātas grāmatas, saturā novecojušas un nepieprasītas. Ar komplektēšanas speciālisti Anitu Grīslī secinājām, komplektēšanā esam

pietuvojušies 0 līmenim, cik norakstām, tik arī iepērkam. Iepriekšējos gados tika veikta pastiprināta krājuma norakstīšana, krājums tika attīrīts no *liekā balasta*. Pašlaik krājums ir tuvu atbilstošs reģiona galvenās bibliotēkas optimālajam skaitam.

Arī 2020. gadā krājums tiks pārskatīts un nolietie iespieddarbi tiks izņemti no krājuma vai aizstāti ar jauniem (anonīmie dāvinājumi) un nepieprasītām grāmatām (vadoties pēc Saldus pilsētas bibliotēkas Krājuma veidošanas noteikumiem) tiks izvērtēta to lietderība. 2020.gadā jāvērs uzmanība uz nozaru literatūras krājuma papildināšanu atsevišķās nozarēs, nepieciešami iespieddarbi arī angļu valodā. Nozaru literatūru izvērtēs abonementa speciālisti, kuri sadarbojoties ar komplektēšanas darbinieci, organizēs nozaru literatūras papildināšanu ņemot vērā pieprasījumu. Daiļliteratūras piedāvājums ir pietiekošs, iespēju robežās cenšamies nomainīt nolietotos eksemplārus izmantojot iedzīvotāju anonīmos dāvinājumus un izdevniecību piedāvājumus.

Pagastu bibliotēkas

Blīdenes bibliotēkai krājuma komplektēšanai novirzīto līdzekļu apmērs ir pieaudzis. Bibliotēkas krājums tiek attīstīts un komplektēts, balstoties uz pašvaldību publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem un saistošiem dokumentiem, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu. Bibliotēkas krājuma pamatā ir daiļliteratūra, nozaru literatūra pieaugušajiem, bērnu literatūra un periodiskie izdevumi. Grāmatas pamatā tiek komplektētas pēc principa: vērtīga nozaru literatūra pēc lasītāju pieprasījuma un aktualitātes, latviešu oriģinālliteratūra, bērnu grāmatas un labākā tulkotā daiļliteratūra. Krājuma veidošanas avoti ir pirkumi, kā arī dāvinājumi.

Brocēnu bibliotēkai finansējums krājuma komplektēšanai ir pietiekams. Periodikai finansējums ir labs. Lasīšanas programmas ietvaros lielāks pieprasījums iepirkt bērnu grāmatas. Bibliotēkas krājuma papildināšana notiek atbilstoši bibliotēkas krājuma politikai. Krājums novērtēts, atlasīti maz pieprasītie dokumenti, notiek to izvērtēšana un norakstīšana. Jaunieguvumu skaits atbilstošs lietotāju pieprasījumam. Krājuma kopskaits palielinājies attiecībā pret iepriekšējo gadu, kad tika daudz norakstītas nepieprasītās grāmatas. Grāmatu krājuma apgrozība 2,03 periodisko izdevumu apgrozība 4,4.

Butnāru bibliotēkai finansējums gan grāmatām, gan periodiskiem izdevumiem ir palicis tādā pašā līmenī, kā iepriekšējos gados. Pārskata periodā tika analizēts lasītājus pieprasījums un izvēlēto grāmatu saturs, secinājums - prioritātes latviešu oriģinālliteratūra, pirmsskolas vecuma un vidējā skolas vecuma literatūra, plaša satura preses izdevumi.

Emburgas bibliotēka ņemot vērā krājuma komplektēšanas finansējumu un mazo pieprasījumu, netiek nodrošināta šauru nozaru regulāra un daudzveidīga papildināšana (matemātika, fizika, ķīmija, medicīna u.c.). Tā vietā, iespēju robežās, tiek nodrošināts starpbibliotēku pakalpojums.

Ezeres bibliotēkā 2019.gadā strādāts pie krājuma attīrīšanas - norakstītas 671 vienības (t.sk. 670 grāmatas, 1 audiovizuālie dokumenti. Norakstīšanas iemesli – novecojušas pēc satura, lasītāju nolietotas, lasītāju nepieprasītas, īslaicīgas glabāšanas termiņš.

Gaiķu bibliotēkā daudzveidīgs abonēto preses izdevumu klāsts (abonētas 3 nosaukumu avīzes un 27 nosaukumu žurnāli, t.sk. 2 bērniem). Prioritāte krājuma komplektēšanā – oriģinālliteratūra (101 grāmata, t. sk. 81 daiļliteratūra, 20 nozaru literatūra). Atskaites gadā izslēgti 669 eksemplāri.

Jaunlutriņu bibliotēkā 2019.gadā strādāts pie krājuma attīrīšanas - norakstītas 1070 vienības. Norakstīšanas iemesli – novecojušas, nav pieprasījuma, nolietotas. Bibliotēkai jāturpina strādāt pie krājuma satura kvalitātes uzlabošanas, attīrot to no novecojušas, fiziski nolietotas un maz izmantotas literatūras.

Kalnu bibliotēkas krājums tiek veidots: izvērtējot esošo bibliotēkas krājumu, konstatējot nepieciešamo atsevišķās nozarēs, kur nepieciešami papildinājumi un atjauninājumi, pēc lasītāju pieprasījuma (*lasītāji mutiski iesniedz vēlmes pēc noteiktas literatūras gan atsevišķās nozarēs, gan daiļliteratūrā, norādot autorus, tēmas*), no saņemtajiem dāvinājumiem, izvērtējot to nepieciešamību fonda papildināšanai.

Kursišu bibliotēka 2019.gadā komplektēšanas prioritātes bija daiļliteratūra (latviešu un ārzemju), līdzīgās daļās bērnu literatūra un nozaru literatūra. Bibliotēka iespēju robežās nodrošina

visas lasītāju vajadzības un pieprasījumus. Līdzekļu samazinājuma dēļ netika komplektētas spēles un audiovizuālie resursi.

Pašvaldības finansējums krājumam 2017. un 2018.gadā bija stabils un pietiekams, 2019.gadā, pieņemot jaunus principus (1,50 euro grāmatām un 0,80 eiro preseī uz iedzīvotāju), paredzētais finansējums krājuma komplektēšanai samazinājies vairāk kā par pusi. Gada otrajā pusē, veicot budžeta grozījumus no atsevišķām bibliotēkas budžeta pozīcijām, finansējums palielināts par 626.00 eiro.

Lutriņu bibliotēkā 2019.gadā jūtami palielinājušās finanses krājuma komplektēšanai ar jauniem dokumentiem-grāmatām un periodiskajiem izdevumiem. Skaidrojums tāds, ka ieviesta formula krājuma papildināšanai un preses izdevumiem - 1.50/0.80, reizinot ar deklarēto iedzīvotāju skaitu pagastā. Programmā "Bērnu žūrija" iegūti papildus 159 EUR, ieguvēji, protams, ir lietotāji.

Nīgrandes bibliotēkai kopējais pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai pārskata periodā ir samazinājies par 46 %. No pašvaldības piešķirtā finansējuma, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, grāmatu iegādei tika tērēts par 64% mazāk, bet bērnu grāmatu iegādei - par 72% mazāk.

Pampāļu bibliotēkas krājuma rādītāji samazināti, jo ir samazināti izdevumi uz 1 cilvēku (1.50). Jauniegvumi grāmatas 112 eksemplāri no kuriem 36 eksemplāri bērniem. Periodiskie izdevumi ir 448 eksemplāri. 2019.gadā veikta iespieddarbu norakstīšana no krājuma - norakstītas 272 vienības (t.sk. 271 grāmatas, 555 seriālizdevumi). Norakstīšanas iemesli – dubleti, novecojušas pēc satura, lasītāju nolietotas, īslaicīgas glabāšanas termiņš.

Remtes bibliotēkā krājuma iepirkšanai ir izmantoti visi budžeta robežā piešķirtie līdzekļi. Norakstītas 219 grāmatas un 528 preses izdevumi. Norakstīšanas iemesli – novecojušas pēc satura, nolietotas.

Rubas bibliotēkai 2019. gadā Saldus novada dome samazināja līdzekļus krājuma komplektēšanai (- 612 euro.). Novada dome noteica, ka krājuma komplektēšanai uz pagastā deklarēto iedzīvotāju tas ir 1,50 eiro grāmatu iegādei, 0,80 – preses izdevumu pasūtīšanai. Tas ir stipri par maz, jo grāmatas ar katru gadu paliek dārgākas un iegādāto vienību skaits samazinās.

Saldus pagasta bibliotēka. Uzklautot un izvērtējot lasītāju vajadzības un vēlmes, tiek iepirkta literatūra Saldus pagasta bibliotēkai. Atskaites periodā krājums tika papildināts ar 422 eksemplāriem, tajā skaitā ar 111 bērnu un 143 latviešu autoru darbiem. Preses izdevumi tiek abonēti vadoties no lietotāju vēlmēm uzreiz visam nākamajam gadam. Secinājums: nākošajam gadam samazināju preses izdevumu skaitu, jo informācija tajos bieži vien atkārtojas, līdz ar to grāmatu iegādei atliek vairāk līdzekļu. Preses izdevumu skaitu turpinu samazināt.

Satiķu bibliotēkai krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums ir atkarīgs no Brocēnu novada pašvaldības piešķirtā finansējuma. Piešķirtais finansējums ir pietiekams krājuma komplektēšanai, salīdzinot ar lietotāju skaitu bibliotēkā. Piešķirtais finansējums nodrošina lasītājiem saturā daudzveidīgus periodiskos izdevumus. 2019. gadā bibliotēkas lasītājiem piedāvāti 25 nosaukumu žurnāli un 3 nosaukumu avīzes. Lai ietaupītu naudas līdzekļus, vienojamies ar otro pagasta bibliotēku, ka pērkot jaunas grāmatas, nedublējam ārzemju daiļliteratūru. Rezultātā varam saviem lasītājiem piedāvāt daudzveidīgāku grāmatu klāstu.

Šķēdes bibliotēka Komplektējot krājumu, tiek ņemtas vērā lasītāju izteiktās vēlmes pēc kādas konkrētas grāmatas, autora vai noteiktas tēmas. No kopējā jauniegvumu skaita (neskaitot seriālizdevumus) 2019.gadā nedaudz vairāk kā ceturtdaļa jeb 26,4% ir bērnu literatūra. Diemžēl 2019.gada budžetā preses abonēšanai uz 2020.gadu atvēlēts gandrīz uz pusi mazāk līdzekļu. Arī krājuma papildināšanai finansējums ir krasi samazināts, jo, piešķirot krājuma komplektēšanai līdzekļus, vērā tiek ņemts nevis lasītāju, bet gan pagastā deklarēto iedzīvotāju skaits.

Vadakstes bibliotēkā krājuma komplektēšanai 2019.gadā tērēti 1232 eiro pašvaldības piešķirtie līdzekļi, kas ir par 742 eiro mazāk kā iepriekšējā gadā. Krājuma komplektēšanai finansējums nepietiekošs, jo cenas izdevumiem ar katru gadu pieaug.

Zaņas bibliotēka pagasta budžeta līdzekļiem 2019.gadā iegādātas 110 grāmatas par 936 eiro. Seriālizdevumi – 396 eks., no tiem 2 komplekti bērniem un jauniešiem. 2019.gadā veikta

iespieddarbu norakstīšana no krājuma – norakstītas 448 vienības (t.sk. 219 grāmatas, 223 seriālizdevumi). Norakstīšanas iemesli – novecojušas pēc satura, lasītāju nolietotas, lasītāju nepieprasītas, īslaicīgs glabāšanas termiņš.

Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Saldus pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras centra darbs tiek organizēts un plānots, lai apkalpotu pirmsskolas vecuma bērnus, skolēnus līdz 9. klasei, vecākus, skolotājus un citus interesentus, kuriem nepieciešama bērnu literatūras centra krājumā esošā literatūra un citi pakalpojumi. Veiksmīgi turpinām iesākto sadarbību ar Saldus pirmsskolu iestādēm un pilsētas skolām. PII "Īkstīte", "Cerība" un "Zilīte" vecāko grupiņu audzēkņus iesaistījām lasītveicināšanas programmās "Bērnu jauniešu un vecāku žūrijā" un "Mūsu mazā bibliotēka". Žūrijas pirmo un pēdējo grāmatu kopā lasījām bibliotēkā, bet pārējās grāmatīņas grupiņā uz vietas. Bērni veidoja darbiņus par katru no izlasītajām grāmatām, kurus februāra mēnesī izlikām izstādē. Turpinām arī reizi mēnesī iesāktos Jauno grāmatu apskatus 1.- 4.klašu skolēniem Saldus pamatskolā un Saldus vidusskolā. Rīkojam tematiskās pēcpusdienas un rīta stundas veltītas rakstniekiem - jubilāriem, organizējam bibliotēkārās stundas, tikšanos ar rakstniekiem, radošas aktivitātes.

Bērnu literatūras centra krājumu izmantoja **1576** lietotāji, bērni un jaunieši līdz 18.gadiem **1479** no tiem **185** ir jaunie lietotāji, kas reģistrējušies pirmo reizi kā mūsu bibliotēkas lasītāji. Prieccē, ka jauno lietotāju skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu pieaudzis par **21** lietotāju. Tie, kas jau reģistrēti kā lietotāji turpinājuši apmeklēt bibliotēku, līdz ar to lasītāju kopskaits nav krities, bet audzis. Visvairāk jaunie lasītāji - 28 reģistrējušies jūnijā un 26 jūlijā mēnesī. Domāju, ka tas saistīts ar ieteicamās literatūras lasīšanu vasaras mēnešos. 17 lasītāji iestājušies janvārī, bet 15 oktobra mēnesī (gribas ticēt, ka tas ir rezultāts jaunāko klašu bibliotēkārājām stundām un Jauno grāmatu apskatiem – neesi lasītājs – nevar iestāties rindā uz jaunajām grāmatām. No pagastiem jaunie lasītāji pārstāv Saldus pagastu - 6, Kursišus - 6, Novadniekus – 3, Zvārdi - 3, Lutriņus - 3, pārējie pagasti pārstāvēti pa vienam bet no Brocēnu novada 12 jauni lasītāji. No kopējā Saldus pilsētas bibliotēkas lietotāju skaita bērni un jaunieši līdz 18 gadiem sastāda **40%**, 2018.gadā 35.1%, 2017. gadā 33,5%, 2016.gadā 32,1%.. Ar katru gadu lēnām, bet šis cipars pieaug.

Aplūkojot lietotāju vecumu, tad aktīvākie lasītāji un bibliotēkas apmeklētāji ir 1.- 4.klašu skolēni. Šai vecuma grupai piedāvātas arī vairāk aktivitātes lasītprasmju uzlabošanai. Pirmskolas grupas lietotāju skaits palicis iepriekšēja gada līmenī 12% no kopējā lasītāju skaita. Ir vecāki, kas savus pirmskolas vecuma bērnus neregistrē kā bibliotēkas lietotājus, bet bērniem grāmatas ņem, jo ir paši bibliotēkas lasītāji. Arī šai vecuma grupai tiek piedāvātas daudzas aktivitātes – "Lasām kopā", iesaistīti lasītveicināšanas programmā "Mūsu mazā bibliotēka" un "Bērnu jauniešu un vecāku žūrija".

Daļa lietotāju iecienījuši uz mājām ņemt iepriekšējā gada žurnālus. Zēniem patīk komiksu žurnāli – "Donalds Daks Tavā Kabatā", bet meitenēm – "Avene", un "Princeses". Īpaši mazākie un jaunākā skolas vecuma lietotāji lasa žurnālus un grāmatas uz vietas bibliotēkā, arī daži vecāki lasa saviem bērniem priekšā. Grāmatu izsniegums uz vietas ir **5112** vienības. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu fonda izsniegums uz mājām samazinājies par 774 vienībām. Jāsaka, ka ir daļa lietotāji, kas grāmatas lasa īslaicīgi, lai nokārtotu skolā literatūras ieskautes. Tā var būt pat viena vai divas grāmatas visa gada laikā, līdz ar to arī apmeklējums ir tikai divas reizes. Uz mājām dodam septiņas vienības, bet arī patstāvīgie lasītāji bieži to neizmanto. Ir lasītāji, kas orientējas tikai uz jaunajām grāmatām un reģistrējas rindās. Čaklākais lasītājs 2019. gadā bija piektās klases skolniece Estere Silakalne, kura izlasījis **111** grāmatas. Ar 80 izlasītām grāmatām seko pirmskolas vecuma lasītājs Gints Peholts, kas izvēlas grāmatas kopā ar mammu. Trešie čaklākie lasītāji ir divi zēni ar vienādu izlasītu grāmatu skaitu - 68 grāmatas. Tie ir Reinis Tannenbergs un Edgars Andersons, kas ir sestās klases skolnieki. Prieccē fakts, ka zēni lasa, jo citiem šai vecumā jau zūd interese par lasīšanu. Pie grāmatu popularizēšanas nozīmīga loma ir Jauno grāmatu apskatiem skolās un jaunumu dienām bibliotēkā, kas notiek reizi mēnesī.

Bērniem bibliotēka ir kļuvusi par satikšanās un atpūtas vietu - viņi spēlē spēles, kopā lasa grāmatas, rotaļājas, zīmē, čato savos telefonos un vienkārši sarunājas, tas arī ir viens no iemesliem kāpēc bibliotēkas apmeklējums bērniem ir palielinājies (+666).

Aktīvu lasītāju un bibliotēkas apmeklētāju daļu veido interešu grupa „**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**”. Septīto gadu arī vecāku žūrija. Tie ir aktīvi lasītāji, kuri visvairāk interesējas par bibliotēkas jaunieguvumiem un bibliotēkas piedāvājumu. Iesaistījām **182** tai skaitā (26 vecāki) un 36 bērnus no Latviešu skolas "Vinnijpūks" un "Tīģeris Rū" Īrijas - Longfordas kā žūrijas ekspertus. Līdz galam izturēja 150 tai skaitā 11 vecāki. Daļa izlasīja tikai dažas grāmatas, ko uzdeva lasīt skola kā ieteicamo literatūru un tālāk nelasīja. Grāmatu trūkums arī bremsē lasīšanu. Brīdī, kad atnāk, un nav vajadzīgā grāmata pēc tam zūd interese. Izmantojam SBA, jo ir pagastu bibliotēkas, kas nav iesaistījušās lasītveicināšanas pasākumā. Piecas pagastu bibliotēkas - Saldus, Zirņu, Lutriņu Kursīšu, Zaņas un Brocēnu pašvaldības bibliotēka kā arī četras skolu bibliotēkas veiksmīgi arī darbojās Lasītveicināšanas projektā.

Grāmatas izvēlēties palīdz arī bibliotēkās izliktais literārās izstādes. Pavisam gadā lietotājiem BLC piedāvājis **88 grāmatu izstādes**. Ar literatūras izstāžu palīdzību savas grāmatas popularizē arī visas pagastu bibliotēkas. BLC turpināja veikt pētījumu par grāmatu izvēli no literatūras izstādēm. Gribu atzīmēt arī faktu par izstādes atrašanās vietu, ja tā izvietota grāmatu plauktos, tai pievērš mazāk uzmanības. Grāmatu izstādes izlikta pretim lietotāju apkalpošanas letei un lietotāji pierakstot grāmatas aplūko un arī izvēlas grāmatas no piedāvātajām grāmatu izstādēm. Dažreiz pat tādi lasītāji, kas vēlas tikai nodot grāmatas – paņēmu no izstādēs piedāvātajām grāmatām. Klādē cenšamies atzīmēt cik grāmatu izliekam un to cik no katras izstādes paņēmu grāmatas. Rezultāts - **izsniegta 1201** grāmata, kas veido **70%** izsnieguma no izlikto grāmatu izstāžu piedāvājuma. No mūsu viedokļa visinteresantākā bija grāmatu izstāde veltīta pasta dienai “Kā pie tevis var nonākt vēstule”. Blakus izstādei sagatavojām pasta kastīti, lapiņas un rakstāmos, lai ērti varētu rakstīt vēstules bibliotekārēm un arī iemest tās pasta kastītē. Ļoti interesanti pēc tam bija izlasīt kā bērni vērtē bibliotekāres darbu, literatūru, cik labi viņi jūtas bibliotēkā.

Kādas grāmatas vairāk lasa, to redzam aplūkojot grāmatu topus pa vecuma posmiem (Pielikums NR.6). Visvairāk lasītas tiek grāmatas, kas iekļautas Bērnu jauniešu un vecāku žūrijā. Popularitāti joprojām saglabā “Grega dienasgrāmata”, “Nikijas dienasgrāmata” un otru mūžu sāk dzīvot Roulingas grāmata “Harijs Poters un Filozofu akmens”, kas ir izdota atkārtoti.

Brocēnu bibliotēka par teicamu grāmatu nodarbībām par bērnu drošību uzskata Ineses Zanderes grāmatu “Bērns, kas neiekrita” – lieliska izmantošanai bibliotēkās, lai runātu par dažādām dzīves situācijām, piedāvājot ilustrēt uz melnā magnētiskā vai kāda cita papīra. 2019. gadā nodarbībās ar pirmsskolas bērniem īpaši populāras bija grāmatas “Lāčukam vajag brilles”, “Uzpūt, nomierini, uzlīmē plāksteri!” ar pārvietojamiem plāksteriem un brillītēm, kuras māca līdzietību. Jau trešo gadu Brocēnu bibliotekāriem uzticēts sagatavot un realizēt divus no septiņiem Alternatīvās olimpiādes uzdevumiem pamatskolai, lai ar tiem pārbaudītu, sekmētu un nostiprinātu jaunas skolēnu prasmes. Janvārī tradicionāli Brocēnos notika novada Alternatīvā olimpiāde, kurā piedalījās 5. un 6. klašu skolēni no novada skolām. Šī olimpiāde ir īpaša ar to, ka dalībniekiem ir ne tikai iespēja parādīt savas zināšanas un prasmes, bet arī sadarboties gan ar skolotājiem un olimpiādes vadītājiem, gan savā starpā. Bibliotēkā vajadzēja prast pielietot alfabētu, kārtot plauktā grāmatas, un notika vērīguma pārbaude, meklējot pasaku varoņus. Bibliotekāri sagatavoja uzdevumus, vadīja tos, un bibliotēkas vadītāja piedalījās olimpiādes rezultātu novērtēšanā.

Zvaigznes ABC rīkotajā lasīšanas stafetē aktīvi iesaistījās divas bibliotēkas BLC un Brocēnu novada Emburgas bibliotēka ar 16 lasītājiem, kas izlasīja vismaz četras grāmatas.

2019. gada septembrī blakus **Butnāru** bibliotēkai tika atvērta pirmsskolas izglītības iestādes “Sienāzītis” filiāle “Kurzemīte”, kas deva iespēju uzlabot bibliotēkā darbu ar bērniem. Vecākās grupas bērni kļuva par aktīviem bibliotēkas apmeklētājiem. Sadarbībā ar Zirņu pagasta bibliotēku (projekts Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija), 18 bērni tika iesaistīti lasīšanas veicināšanas pasākumā. Piecās tikšanās reizēs kopā ar pirmsskolas izglītības grupiņu bērniem tika lasītas

grāmatas, pārrunāts to saturs, zīmēti grāmatu varoņi, veidotas un liktas puzzles. Arī turpmāk tiek plānota sadarbība ar bērnodārzu.

Lai iesaistītu bērnus lasīšanā, ik gadu **Jaunlutriņu** bibliotēka piedalījās projektā „Bērnu jauniešu un vecāku žūrija”, bet 2019.gadā Jaunlutriņu bibliotēkas lasītāji iesaistījās bibliotēkas rīkotajā lasīšanas maratonā “Lasīšanas septiņnieks”, kurā piedāvāja katram bērnam izlasīt vismaz 7 grāmatas no viņa vecumam atbilstoši piedāvātā grāmatu saraksta. Lasīšanā iesaistījās 15 bērnu. Lai bērnus būtu lielāka interese grāmatu lasīšanā, bibliotēka organizēja pasākumus. Rakstniecei un māksliniecei Margaritai Stārastei veltītajā mēnesī bērni lasīja autores darbus, ilustrēja tos un darbojās aktīvā, izzinošā pasākumā “Tince grib mācīties”. Marta mēnesī bērni iepazīnās ar Viļa Plūdoņa daiļradi - skatījās animācijas filmu “Zaķīšu pirtiņa”. Jauniešiem tika piedāvāts informācijmeklēšanas konkurss, kurā piedalījās 10 jaunieši.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Metodikā un konsultatīvā darba virzieni saistās ar lasīšanas veicināšanas programmu koordināciju, organizāciju, vadību (“Bērnu jauniešu un vecāku žūrija”, “Skaļās lasīšanas sacensība”, “ Ziemeļvalstu nedēļa”). Informēšana par pārmaiņām profesionālajos jautājumos. Individuālās bibliotekāru konsultācijas darba ar bērniem pilnveidošanai un krājuma komplektēšanai. Ieteikumi bibliotēkas pasākumu organizēšanā bērniem. Gada laikā vienu reizi tiek apmeklētas pagastu bibliotēkas.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana

Pavisam **iegūti 511 eksemplāri**, kas ir **31,5%** no kopējiem bibliotēkas jaunieguvumiem. Naudas izteiksmē bērnu daļas krājuma komplektēšanā un papildināšanā esam iztērējuši 3292 *euro*. Salīdzinot ar 2018.gadu iegādāti 109 eksemplāri vairāk. Izvērtējot jaunieguvumu iegādi, varam secināt, ka stāvoklis jauno grāmatu ieguvē ir apmierinošs. Lai fondu atjaunotu gan vizuāli, gan saturiski, grāmatas bērniem un jauniešiem tiek iegādātas gandrīz visas, kas ir tirgotāju piedāvājumā, lai arī bērniem būtu daudzveidīgs grāmatu piedāvājums. Nozaru literatūra papildināta par 193 eksemplāriem – vairāk iepirkta grāmatas dabas zinātnēs, mākslā, vēsturē un protams vispārīgā nodaļa ar enciklopēdijām. Ir daudz atkārtoti izdotas daiļliteratūras grāmatas. Kritiski skatījāmies uz grāmatas iesējumu – biezas grāmatas mīkstos, līmētos vākos ļoti ātri nolietojas un jālabo. Kritiskāk iepirkām arī mazās rotaļgrāmatas, jo noformējums un kvalitāte neliecina par grāmatas izturību. Esam atjaunojuši 560 grāmatām plaukta indeksa uzlīmes (iepriekšējās kļuvušas nesalasāmas). Bērnu literatūras fonds - 15359 eksemplāri, kas sastāda 21,1% no visa bibliotēkas fonda. Izanalizējot grāmatu iegādi pa vecuma posmiem visvairāk jaunu grāmatu (163) ir jaunākā skolas vecuma grupai, kas arī sastāda lielāko lasītāju skaitu. Pirmskolas vecuma bērniem iegādātas 156 jaunas grāmatas. Pusaudžiem ir mazāks jauno grāmatu piedāvājums. Bērnu literatūras centrs atrodas vienās telpās ar pieaugušo lietotāju grāmatu fondu, līdz ar to pusaudžiem sava redzesloka paplašināšanai ir iespēja iegūt un izvēlēties gan uzzīņu literatūru, gan daiļliteratūru pieaugušo fondā esošajām grāmatām. Bērnu, jauniešu un ģimeņu brīvā laika pavadīšanai bibliotēkās iegādātas jaunas spēles. Bērnu literatūras centrs papildinājis savu piedāvājumu ar **25** jaunām spēlēm. Šajā gadā esam izslēguši 146 eksemplārus.

Savu iespēju robežās spēles iegādājas arī pagastu bibliotēkas. Projektu fonda „Jaunieši pagastos”- projekta „Stāstu stāstiem izstāstīju ko pa dienu sadariju!” ietvaros Ezeres pagasta bibliotēkā iegādātas **16** dažādas galda spēles.

Blīdenes pagasta bibliotēka iegādājusi 5 jaunas spēles dažādām vecuma grupām. Ļoti pieprasītas, ir spēles Scrabble, Ligretto, Halli Galli, Abra, Latvija.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

2019.gadā sniegtas **157** uzziņas (-108 salīdzinot ar iepriekšējo gadu). Pieprasīto uzziņu skaits ar katru gadu samazinās. Pamatā informāciju par sev interesējošām tēmām bērni gūst sociālajos tīklos savos telefonos un datoros esot mājās. Bibliotēkā informāciju meklē rakstot referātus un pētnieciskos darbus. Izvēloties tēmas netiek pievērsta uzmanība tam - vai ir pietiekami daudz literatūras. Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi – uzziņu fonds, tematiskās mapes, dažādi interneta portāli un datu bāzes. Tēmas - aptieku vēsture, pastalas, ārstniecības augi, dzīvnieki un citi.

Lasītavā pasūtīti 29 preses izdevumi un viena avīze. Izvērtējot 2019.gada žurnālus bērnu un jauniešu vidū, lielāks izsnieguma skaits ir žurnālam “Avene”, kas nedaudz apsteidz ilggadīgo līderi “Ilustrētā Junioriem”. Tas izskaidrojams ar to, ka nedaudz retāk uz lasītavu nāk zēni pavadīt brīvo laiku. Zēni parasti nāk spēlēt datoru, un citus lasītavas pakalpojumus - spēles, žurnālus, izmanto vien tad, ja ir jāuzkavējas ilgāk. Jaunākā vecuma lasītājiem visiecienītākais ir žurnāls “Spicīte” un “Avenīte”. Tas ir iepriecinošs fakts, jo šie žurnāli ir satura ziņā visbagātākie un tie ir mūsu valstī veidotie žurnāli, nevis tulkojumi no citām valodām.

Galda spēļu desmitniekā ir visas trīs Monopola spēles. Tās bieži spēlē vieni un tie paši spēlētāji, vai arī esmu dzirdējusi, ka šīs spēles ir kaut kur citur spēlētas un ir zināmi spēles noteikumi. Jāatzīst, ka diezgan bieži lasītavas apmeklētāji izvēlas spēles, kuras ir pazīstamas, vai arī nav jālasa sarežģīti noteikumi. Patīk arī kustību un veiklības spēles (Mistakos (krēsliņi), Twister, Classic Jenga. Gada nogalē iegādājāmajās jaunās spēles un atjaunojamā jau bijušās un populārās spēles - Twisters, Monopoly (pirmā versija), Bounce-off (bumbiņas). Arvien vairāk lasītavu jaunieši izvēlas kā brīvā laika pavadīšanas vietu, kur satikties, papļāpāt, kopā skatīties telefonos video- vienkārši “tusēt”. Tā biežāk ir socializēšanās vieta, kur bibliotēkas pakalpojumi ir maznozīmīgi, taču kā brīvā laika pavadīšanas vieta, ļoti nepieciešama. Vairākkārt ir dzirdēts, ka vecāki iesaka un priecīgi, ka bērni pēc stundām ir bibliotēkā, kuru uzskata par drošu un labu vidi bērniem.

Bibliotekārajās stundās (kopā tādas bija **18**) audzēkņi tiek iepazīstināti ne tikai ar krājuma izvietojumu, izstādēm, bet arī ar jaunajām tehnoloģijām, datu bāzēm un to izmantošanu. Ar pašiem mazākajiem bērnodarza audzēkņiem un pirmo klašu skolēniem, stundā ”Iepazīšanās ar bibliotēku”, pārrunājām par uzvedības normām bibliotēkā, lietošanas noteikumiem, grāmatu izvietojumu gan teorētiski, gan praktiski. Lai veicinātu interesi par grāmatām un lasīšanu, neatsverama daļa ir kopā vai priekšā lasīšana un saruna par izlasīto. Vidējo un vecāko klašu skolēniem stunda - informācijas meklēšana uzziņu literatūrā (enciklopēdiju, vārdnīcu, nozaru literatūras izmantošana; prasme atrast vajadzīgo informāciju, orientēties daudzveidībā – izmantot dažādus palīgrādītājus informācijas meklēšanā). Pēc tam, kad ir pastāstīts, par uzziņu izdevumiem, notiek praktiskas nodarbības, informācijas meklēšanā. Piedāvājam izpildīt jau sagatavotas darba lapas ar konkrētiem uzdevumiem.

Blīdenes bibliotēka noorganizēja 5 bibliotekārās stundas, kurās skolēni un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi iepazīnās ar bibliotēku un guva vērtīgu un saistošu informāciju par bibliotēkas darbu, pakalpojumu klāstu, e-resursiem, aktivitātēm, jaunāko un vērtīgāko bērnu literatūru. Mazie apmeklētāji ar audzinātāju Larisu Zaļkalni bija atnākuši, lai iepazītos ar bibliotēku, grāmatām un spēlēm. Izzinoši, jautri un interesanti pavadīja laiku, lai nākošreiz atnāktu kopā ar vecākiem.. Vecāko klašu skolēni iepazīnās ar elektronisko katalogu un tā iespējām un bibliotēkas datubāzēm www.letonika.lv; www.lursoft.lv; www.filmas.lv un tulkošanas mājaslapu www.hugo.lv.

Kursiņu bibliotēkā atskaites gadā bērniem un jauniešiem sniegtas 162 uzziņas un konsultācijas par dažādām tēmām. Bibliotekārs strādā kā konsultants, lai palīdzētu bērniem risināt neskaidros jautājumus, sameklētu informāciju, palīdzētu darbā ar datoru un internetu, tradicionālajiem resursiem. Bibliotēkā pagājušajā gadā pēc bērnu un jauniešu pieprasījuma:

kopētas 70 lapas (krāsojamās lapas, raksti no avīzēm un žurnāliem, informācija no grāmatām, u.c.); printētas 102 lapas (krāsojami attēli, informācija no interneta, skolēnu referāti, bildes).

Nigrandes bibliotēkā pārskata periodā ir notikušas 6 bibliotekārās stundas, tā ir lieliska iespēja piesaistīt jaunus lasītājus. Bibliotekārājās stundās bērni tika iepazīstināti ar bibliotēku, izrādītas telpas (īpaši izcelta tika bērniem paredzētā istaba). Bērniem tika parādīts, kur atrast atbilstošu literatūru un izstāstīts par bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem. Stundas beigās visi skolēni izkrāsoja iepriekš sagatavotas grāmatzīmes, tās tika ielaminētas un atdotas bērniem, pēc izvēles varēja pārbaudīt veiklību uz grīdas izvietotā kustību spēlē vai čiekuru mešanā cauri vainagam. No blakus esošās PII "Straumīte" bibliotēkā ciemojās viena grupiņa. Arī mazie apmeklētāji mājās devās ar izkrāsotu grāmatzīmi un labām emocijām par bibliotēku kā vietu, kur kopā ar vecākiem izvēlēties pasaku, rotaļu vai spēļu grāmatas.

Zvārdes bibliotēka noorganizējusi četras bibliotekārās stundas Striķu skolas pirmsskolas grupām.

2019.gadā BLC noorganizēti 77 pasākumu dažādām vecuma grupām. (Pilns pasākumu saraksts - pielikums Nr.4). Iekļaujoties bibliotēkai ilgtspējības attīstības mērķu īstenošanā, noorganizētas vairākas tematiskās pēcpusdienas ar radošajām darbnīcām. Jaunākā skolas vecuma bērniem pasākums "Viss par kaķiem", kur radošajā darbnīcā bērni veidoja kaķi, izmantojot otrreizējās izejvielas (kartona kastes, maisiņi, lupatas, vecas avīzes, ārdīta dzija, pogas...). Manuprāt tas labi iekļaujas 12. mērķī "Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus". Arī pirmsskolas vecuma grupai pasākums "Par putniem", gatavojot pūcītes, izmantoti tualetes papīra rullīši un auduma gabaliņi. (12.mērķis), protams, sniegta informācija un literatūra, kas palīdz vairot izpratni par nepieciešamību saudzēt un aizsargāt dabu - 15. mērķis. "Aizsargāt, atjaunot un veicināt sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi apsaimniekot mežus, apkarot pārtuksnešošanos un novērst zemes degradāciju, veicināt tās atjaunošanu un apstādināt bioloģiskās daudzveidības izzušanu. (Foto - pielikums Nr.7).

Visaptverošākais pasākums apmeklējuma ziņā bija tikšanās ar bērnu dzejnieci - rakstnieci, mūsu novadnieci Ievu Samausku dzejas dienās.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas lasījumos iesaistījās BLC ar diviem rīta stundas lasījumiem no A.Lindgrēnas grāmatas "Pepija Garzeķe" pirmajai un ceturtajai klasei. Bērni gatavoja apsveikumu kartītes dzimšanas dienā un pārrunāja, kas nepieciešams, lai svinības izdotos un kopīgi nosvinēja Pepijas dzimšanas dienu. Zirņu bibliotēkā bērni lasīja fragmentus no J.Gordena grāmatas "Sofijas pasaule", pārrunāja izlasīto, rakstīja apsveikumus dzimšanas dienā. Piedalījās 35 bērni no 6. līdz 9. klasei. Blīdene Ziemeļvalstu lasījums iesaistīja PII "Vālodzīti" un Blīdenes pamatskolas otro klasi. Bērni iepazīnās ar fragmentiem no A.Lindgrēnas grāmatas "Troksņu ciema bērni", kā arī iepazīna ziemeļvalstis un citu ziemeļvalstu autoru grāmatas. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas rīta stundas lasījumi tika noorganizēti arī Kursišu bibliotēkā un Jaunlutriņu bibliotēkā.

Izdevniecības "Liels un mazs" lasītveicināšanas programmā "**Mūsu mazā bibliotēka**" 4 - 8 gadus veciem bērniem iesaistījās un turpināja darboties BLC un Brocēnu novada bibliotēkas - Brocēni, Blīdene, Remte, Satiķi. Projekts iesākās jau 2018.gada rudenī un turpinājās līdz 2019. gada maijam. "Mūsu mazās bibliotēkas" mērķis - veicināt bērnu interesi par literatūru un ilustrāciju, kā arī rosināt bērnus uz dažādām radošām nodarbēm. Pildot darba burtnīcās bērni sastapa grāmatās iepazītos varoņus, bet uzdevumi bija saistīti ar skaitīšanu, lasīšanu, rakstīšanu, zīmēšanu un citām nodarbēm.

Kursišu pagasta bibliotēkā 2019.gadā projekta "Portrets tuvplānā (8)" ietvaros bērniem notika divas tikšanās ar autoriem un grāmatu varoņiem (2 sunīšiem). Pirmā tikšanās bija ar bērnu grāmatu **rakstnieci Māru Jakobovsku** un sunīti Rufi. Tikšanās laikā ar bērniem rakstniece uzdeva jautājumus un interesējās vai bērni lasa grāmatas, vai viņiem ir mājdzīvnieki, lūdza pastāstīt par tiem. Rakstniece pastāstīja par sarakstītajām bērnu grāmatām "Reno un Java", "Rufis atrod mājas", "Rufis dodas dzīvē!", "Meža detektīvs", "Paņem mani sev līdzi", kā tās tapušas un kur ņemts sižets, kāda bija sadarbība ar mākslinieku un citus ar grāmatu tapšanu saistītus stāstus. Neviltotu bērnu uzmanību izpelņījās divu grāmatu varonis – sunītis Rufis, jo stāsts, kā Rufis

nonācis Māras ģimenē un kādi ir viņa piedzīvojumi, bija ļoti interesants. Gaidot ciemiņus, bērni bija arī čakli strādājuši – tapa zīmējumi ar suņiem un tika domāti stāsti par sunīti Rufi. Otrā tikšanās bija ar bērnu **grāmatu autori Vitu Štelmaheri** un sunīti Rafi. Tikšanās laikā bērniem bija iespēja uzzināt par V.Štelmaheres sarakstītajām grāmatām, to sižetiem, redzēt ilustrācijas prezentācijā. Satikt vienu no grāmatu varoņiem sunīti Rafi, iepazīt to bilžu prezentācijā un Vitas stāstījumā un redzēt viņa izpildījumā dažādus trikus. Bibliotēkā pēc bērnu un jauniešu ierosinājuma notika **“Game of KEN”** turnīrs, kurā sacentās 9 bērni un jaunieši. 2019.gadā turpinājās pasākumu cikls bērniem „Stāsti par...”, kura laikā bērnudārza bērni iepazīna grāmatas, skatījās filmiņas, piedalījās aktivitātēs, radošajās darbnīcās dažādu tēmu ietvaros (2019.gada tēmas – helovīns, dārzeni, u.c.).

2019.gadā notika **“Pužļu likšanas čempionāts - 3”**, kura laikā dažādās vecuma grupās bija jāliek 5 dažādas grūtības puzzles. Katras puzzles likšanas laiks tika summēts. Trešajā pužļu likšanas čempionātā piedalījās 31 dažāda vecuma kursīšnieks – līdz 6 gadiem (3), no 7 līdz 10 gadiem (7), no 11 līdz 17 gadiem (14) un no 18 gadiem un vecāki (7). Sasummējot rezultātus noskaidroti ātrākie pužļu licēji 4 vecuma grupās. Bērniem un jauniešiem patīk piedalīties šajā aktivitātē.

Nīgrandes pagasta bibliotēka pārskata periodā ir notikuši dažādi pasākumi bērniem, piemēram, lasīšana svaigā gaisā, bibliotēkas lietošanas noteikumu stunda, *ēnu diena* bibliotēkā (lielās atsaucības dēļ šis pasākums notika 2 dienu garumā), sveču liešana (Sveču dienas ietvaros), Meteņu, Lieldienu, Ziemassvētku u.c. atzīmējamu svētku sagaidīšana Pateicoties Saldus novada projektu fonda “Jauniešiem pagastos” atbalstam, bibliotēka pārskata periodā veiksmīgi realizēja projektu Radošās rakstniecības nodarbības **“Rakstīt rakstīt”**. Projekta tiešais mērķis bija veicināt lietderīgu brīvā laika izmantošanu jauniešu vidū, apmeklējot radošās rakstniecības nodarbības, bet vispārējais mērķis - attīstīt spēju uztvert pasauli jaunos veidos un ieraudzīt saistību starp it kā nesaistītām parādībām, tādējādi attīstot spēju risināt problēmsituācijas, kas ir svarīgi jauniešiem. Pēc nodarbību apmeklēšanas jaunieši, viņu ģimenes locekļi, draugi, radi un paziņas ir ieguvuši vērtīgu informāciju turpmākās dzīves kvalitātes uzlabošanai - nodarbību vadītāja ir izveidojusi atšķirīgu radošās rakstniecības metožu klāstu, ar kuru palīdzību dalībniekiem ir piedāvāta iespēja ne tikai attīstīt savu radošumu, bet arī apgūt terapeitiskas metodes, ko viņi var izmantot savā ikdienā ārpus nodarbībām. Apmeklētājs ir iedrošināts rakstīt, līdz ar to kāds var atklāt rakstnieka talantu sevī un izvēlēties to kā nākotnes profesiju. Kopā notika 3 nodarbības jauniešiem vecumā no 13 līdz 25 gadiem Jauniešu atsaucība bija laba – pirmo nodarbību apmeklēja 19, otro 17, bet trešo – 13 jaunieši. Nodarbības vadīja Linda Ulāne. Pirmajā nodarbībā "Tinte skan" dalībniekiem tika piedāvāts aktīvs radošuma treniņš, caur dažādām metodēm parādot, kā var atvērt durvis uz radošumu, kā tikt galā ar "baltās lapas sindromu" un kā gūt idejas sevis izpaušmei. Otrajā nodarbībā "Jūti un raksti" tika izmantotas visas piecas cilvēka maņas, lai akcentētu dažādus pasaules apgūšanas veidus un to, kā mūsu pašu ķermeņi var mūs iedvesmot radošām idejām. Trešajā nodarbībā “Pieraksti Nīgrandi” dalībniekiem tika piedāvāta Nīgrande kā iedvesmas avots radošai izpaušmei. Tā arī bija iespēja caur tekstvidi izpētīt savu ciematu oriģinālā veidā. Bibliotēkai ir piesaistīti jauni lasītāji, jauniešu vidū ir uzlabota vēlme lasīt literatūru un apmeklēt bibliotēku. Bibliotēka ir ieguvusi tāfeli un marķierus citu pasākumu organizatoriskajām vajadzībām.

Skolas brīvlaikos Gaiķu pagasta **Satiķu** bibliotēka noorganizējusi četrus pasākumus. Pasākumā “Jautrā stunda” bija jāizvēlas 6 grāmatas pēc saviem ieskatiem un patikas. Grāmatu nosaukumi tika izmantoti atbildēs uz bibliotekāres sagatavotajiem jautājumiem. Kopīgi lomās lasīja Ievas Samauskas grāmatu “Trakas lietas jeb ieraksti policijas dežūržurnālā”. Izlozes kārtībā noteica, kā būs jālasa, piemēram, čukstus vai skaļi, dziedot vai ar muti ciet, tekoši vai aiz katra vārda sakot jā! Nobeigumā piedalījās stafetēs, kurās tika izmantotas vecās grāmatas un žurnāli. Pasākumā “Krāsu stundā”- krāsoja mandalas, “Radošā stundā”- no avīzēm izgatavoja grāmatzīmes, locīja vecās grāmatas, kuras ieguva otru dzīvi pārtopot par lukturīšiem un dekoriem. “Spoku stundā” izgatavoja dekorus Helovīna svētkiem un stāstīja spoku stāstus.

2019.gadā **Šķēdes** bibliotēkā notikuši 3 pasākumi bērniem: radošās darbnīcas apsveikumu gatavošanā Mātes dienai un Ziemassvētkiem, kā arī tikšanās ar rakstnieci Māru Jakubovsku un viņas literāro darbu varoni sunīti Rufi. Uz šo tikšanos bija ieradušies 16 bērni un 9 pieaugušie.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Visveiksmīgākā lasīšanas veicināšanas aktivitāte lasītāju iesaistīšanas ziņā paliek **Jauno grāmatu apskati**, kas notiek reizi mēnesī 1.- 4. klašu skolēniem Saldus pamatskolā un Saldus vidusskolā. Pēc iepazīšanās ar jaunajām grāmatām interese lasīt ir visiem. Bibliotekāre Zaiga prot atrast īstos fragmentus, ar ko ieinteresēt mazos klausītājus, jo kā gan savādāk grāmatai “Lāčplēsis” būtu 24 izsniegumi un uz grāmatu vēl turpinās rinda, kas vēl vēlas to izlasīt. Grāmatām jānāk pakal uz bibliotēku un šeit ir vēl viens plus, ka bērni uz bibliotēku atnāk kopā ar vecākiem, īpaši no mazākajām klasītēm. Ja neesi lasītājs - grāmatu nevar dabūt. Jā, tas nostrādā, šajās klasēs praktiski visi ir mūsu lasītāji, jā un arī vecākiem bibliotēka ir atklājums. Mīnusi, ka visi uzreiz nevar grāmatas saņemt, jo tik daudz eksemplāru nav un veidojas rindas. Parasti bērnus uzrunā jancīgās grāmatas ar dīvainiem nosaukumiem, dienasgrāmatas, komiksi, animācijas filmu varoņi, piemēram, grāmatai Brasliņa Elīna “Runājošie suni” ir vairāk kā trīsdesmit lasītgrībētāji. Bibliotekāre tā prot ieinteresēt, ka dažreiz pat vecāki brīnās, ka bērns lasa “tādu” grāmatu kā Esserts, Modris “Bruņutehnika Baltijā”, joprojām vēl ir interese par Klišana Valda grāmatu “Latvijas valsts stāsts”. Arī paši bērni tikšanās reizēs lasa fragmentus, izšķirsta, izpēta katru grāmatu paņem rokās un šī ir tā saikne ar grāmatu, kas ieinteresē un rada interesi izlasīt.

Brocēnu bibliotēka 2019.gadā par veiksmes stāstu nosauca pirmsskolas izglītības iestādes “Mūsmājas” vecākās grupas iniciatīvu **spēlēt bibliotēku** grupiņā. Katru mēnesi tur tika nogādātas 20 - 30 grāmatām. Bērni tās skatās, katru dienu viens no viņiem ir bibliotekārs, kurš izsniedz citiem grāmatas. Audzinātājas šīs grāmatas lasa bērniem pirms gulētiešanas. Uz grāmatām audzinātājas ir piestiprinājušas ielaminētus numurus. Grāmatas ir izsniegtas 3 grupām bērnodārzos, vēl vienā grupā bērni no personīgajām grāmatām izveidojuši šādu bibliotēku. Veiksmīgas ir regulāras Atklājumu nedēļas pirmklasniekiem, kuras notikušas 13 gadus. Pirmklasnieku atklājumu nedēļa papildina lasītāju skaitu, aktualizē bibliotēku kā brīvā laika pavadīšanas vietu un izveido uzticības pilnas attiecības starp skolēniem un bibliotekārēm. Pirmklasnieku atklājumu nedēļas tiek organizētas kā dienas nometnes un tās sagatavo skolēnus masveidīgākajiem pasākumiem bibliotēkā – Bērnu žūrijai.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Aktivitāte, kas aptver plašu lasītāju loku un kurā iesaistās ne tikai bibliotēkas lasītāji, bet visi 5.-6. klašu skolēni ir **“Skaļās lasīšanas sacensība”** 11.- 12. gadu veciem bērniem. Sacensība pilnveido bērnu prasmes izvēlēties piemērotu un interesantu literatūru skaļai lasīšanai, sekmē interesi par lasīšanu un grāmatām, saliedē bērnus kopīgām lasīšanas aktivitātēm, kā arī veicina lasītprieku. Tas ir labs piemērs sadarbībai ar skolu un skolu bibliotekāriem, literatūras skolotājiem. Sacensībā iesaistījās Cieceres pamatskola (bibliotekāre Valija Freimane), Saldus pamatskola (bibliotekāre Kristīne Novicāne un literatūras skolotāja Anita Raude), Saldus vidusskola (bibliotekāre Gunta Dravniece), Kalnu vidusskola (bibliotekāre Valda Andersone, Zirņu pamatskola (pagasta bibliotēkas vadītāja Līga Ābele) un Brocēnu vidusskola (literatūras skolotāja Mairita Neilande). Tieši skolās uz vietas noorganizējot pirmo sacensību kārtu un kopā ar pirmās kārtas labākajiem lasītājiem martā piedalījās reģionālajā sacensību finālā Saldus pilsētas bibliotēkā, kura mērķis bija izvirzīt lasīšanas čempionu sacensībām valsts līmenī Rīgā.

Pateicoties labai sadarbībai ar Ziemeļvalstu biroju, īpaši ar Ievu Hermansonu, Druvas vidusskolā notika tikšanās ar somu rakstnieci grāmatas “Skaidrums” autori Rītu Jalonenu. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas laikā Latvijā viesojās somu-zviedru bērnu grāmatu ilustratore Linda Bundestama. Sadarbībā ar Ziemeļvalstu biroju novembrī māksliniece ciemojās Brocēnu

pašvaldības un Saldus pilsētas bibliotēkās, lai novadītu radošās darbnīcas bērniem. Mākslinieces vadībā bērni paši gatavoja, zīmēja un veidoja savas grāmatiņas, kā arī iepazinās ar jaunāko mākslinieces ilustrēto un latviešu valodā izdoto dzejoļu grāmatu “Zvēri, kurus neviens nav redzējis, tikai mēs”. Dzejoļus sākumā māksliniece nolasīja oriģinālvalodā un bērni tos pašus dzejoļus lasīja latviski. Sanāca interesanta vārdu spēle. Pasākums pamatā norisinājās angļu valodā.

Atsaucīga ir ESIP koordinatore Andra Gaigala – iesaistoties pasākumu organizēšanā, novadīšanā saistībā ar Eiropas valstīm un iepazīšanās reizēs ar bibliotēku. Maijā ESIP koordinatore Saldus pamatskolas 4. klašu skolēniem novadīja tematisko pēcpusdienu “Kartē - Eiropa”.

Turpinām iesākto sadarbību ar Dienas centra Bēbīšu skolu, aicinām uz bibliotēku jaunās māmiņas kopā ar saviem mazulišiem, lai runātu par lasīšanas nozīmību un iepazīšanos ar grāmatu jau agrā vecumā.

Ezeres pagasta bibliotēkai sadarbībā ar biedrību „Mūsu Ligzda” Valsts Kultūrkapitāla fonda (literatūrā) projekta „Dopings bibliotēkā!” ietvaros notikušas tikšanās ar: rakstniecēm - Inesi Zanderi, Lindu Tīmani, aktieri - Kārli Neimani, māksliniekiem - Janu Duļevsku un Valteru Krauzi bērniem dažādām vecuma grupām.

Pampāļu pagasta bibliotēkai ir ļoti laba sadarbība ar Pampāļu Dienas centru (kopīga Līgo svētku skatuves dekorēšana), Pampāļu kultūras namu (organizēti un svinēti “Meteņi”) tādējādi mācot bērniem latviešu tradīcijas, ar PII Pumpuriņš - bērni nāk uz bibliotēku kopīgi lasī grāmatas un noskatīties multfilmas. Pampāļu pamatskolas bērnu darbus izmanto bibliotēkā izliekot tos izstādēs.

Lutriņu pagasta bibliotēkai – PII, iesaistot sagatavošanas grupu audzēkņus Bērnu žūrijā (48 dalībnieki), uzlabojusies sadarbība ar Lutriņu pamatskolas 4. un 7. klašu audzinātājām- kopīgi pētīt ūdens tēmu latviešu autoru daiļdarbos (Plūdonis, Valdis un J.Baltvilks). Projektu nedēļā skolēni pētīja Lutriņu pagasta māju nosaukumus, to rašanās vēsturi. Lasot, rakstnieces I.Šteinbergas grāmatu “Toreiz”, bērni iepazinās ar Brocēnu un Saldus novadu teikām un nostāstiem, tostarp ar sava pagasta folkloru.

Nīgrandes pagasta **Kalnu** bibliotēkai izveidojusies laba sadarbība ar kultūras darba organizatori Ligitu Ķieni. Kalnu kultūras namā tiek izmantotas telpas dažādu pasākumu organizēšanai - “Skaļā lasīšana”, “Pasaku maratons”. Scenāriji tiek veidoti kopīgi ar kultūras nama vadītāju, reklāmu un informāciju nodrošina bibliotēka, darba īstenošanā iesaistās kā pieaugušie, tā bērni. Ar PII “Straumīti” bibliotēka sadarbojas, lai radītu interesi par grāmatām un bibliotēku jaunākajos lasītājos. Pasākumi tiek organizēti gan bibliotēkā, gan bērnudārzā. “Bērnudārzs bibliotēkā” – notiek 1 reizi mēnesī, izņemot vasaras mēnešus. Sadarbībā ar sociālo dienestu – Senioru dienā bibliotēkas lasīšanas veicināšanas pulciņš “Grāmatu tārpiņš” sveica ar priekšnesumu pagasta seniorus, aprīlī viesojās Lutriņu pansionātā “Ābeles” un decembrī Rubas sociālā aprūpes centrā.

Blīdenes pagasta bibliotēka regulāri sadarbojas ar Blīdenes pamatskolu. Ļoti aktīvas ir skolotājas Iveta Muhitdinova un Gunta Reisa, kuras ar savu audzināmo klasi ir bieži viesi bibliotēkā, kopīgi organizējot pasākumus - “Miķeļdiena”, ”Mārtiņdiena”, “Helovīnu gaidot” Ziemeļvalstu nedēļas lasījums” un “Ziemassvētkus gaidot”. Notiekot projektu nedēļai bibliotēkārē palīdz bērniem izvēlēties interesantas tēmas, atrast informāciju grāmatās, internetā. Pieprasīti ir materiāli no novadpētniecības mapēm par iedzīvotājiem, uzņēmējiem, pagasta vēsturi.

Vadakstes pagasta bibliotēkai laba sadarbība dažādu pasākumu organizēšanā ar bērniem un viņu vecākiem kā arī ar pagasta Dienas centru, kur trešdienas vakaros, pēc skolas, notiek nodarbības, konkursi utt. Pagājušā gadā apmeklētākie pasākumi bija: Stāstnieku skola (stāstu un pasaku izdomāšana pēc attēliem vai dabā), erudīcijas konkurss “Ko es zinu par Latviju?”, Lieldienu pasākums,

Skolēnu brīvlaikā **Kursīšu** pagasta bibliotēka sadarbībā ar kultūras darba organizatori Ilzīti Griķi noorganizēja nodarbības «Saturīga brīvā laika pavadīšana», kuru ietvaros bērniem vecumā no 5 līdz 15 gadiem bija iespēja skolas brīvlaika nedēļā piedalīties dažādās aktivitātēs un gatavoties Helovīnu ballītei. Nedēļas laikā bērniem bija iespēja spēlēt dažādas galda un lielformāta spēles,

gatavot dekorus (spokus, zirnekļus, sikspārņus), apgleznot krūzītes, krāsot zīmējumus, dejojot, dziedāt, skatīties filmas, lasīt grāmatas. Nedēļas beigās notika Helovīnu ballītes – piektdienas rīta pusē kopā ar bērnodārza bērniem ballējās jaunākie bērni, sestdienas vakarā jaunieši, kuri kultūras centrā un bibliotēkā palika arī pa nakti. Ballītēs bērni bija tērpušies maskās, bija gatavojuši priekšnesumus, dejoja, spēlēja spēles. Nedēļa pagāja darbīga un ar gandarījuma sajūtu. Tā bija iespēja kopā pulcēt gan kursīšņiekus, gan brīvlaikā ciemos atbraukušos. Darbā ar bērniem nozīmīgs partneris “Bērnu jauniešu un vecāku žūrija organizēšanā un realizēšanā visus gadus bijusi Kursīšu pamatskola - skolas bibliotekāre Sandra Kilevica, latviešu valodas un literatūras skolotāja Sanita Vītola, diemžēl šāda veida sadarbības forma bija pēdējā, jo “Bērnu, Jauniešu, Vecāku žūrijā 2019”, saistībā ar skolas reorganizāciju, jau tika organizēta tikai pagasta bibliotēkā. Dalībnieku skaits ļoti krities, jo nav iespējas strādāt ar bērniem, kuru nav uz vietas pagastā. Turpinās sadarbība PII grupiņās ar aktivitātēm ciklā “Stāsti par...” (*helovīni*, dārzeni u.c.), bibliotēkas apmeklējumiem, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas rīta stundas lasījumiem.

Zaņas pagasta bibliotēka sadarbībā ar Zaņas pagasta Dienas centru, bērniem un viņu ģimenēm rīkojas radošās nodarbības. Maijā noorganizēja „Pūķu darbnīcu”, kurā izgatavoja pūķus un izmēģināja tos palaist pa vējam. No 05.08.2019. – 09.08.2019. norisinājās “Dadžošanās nedēļa”. Nedēļas laikā dalībniekiem bija jāsavāc pēc iespējas vairāk dadžu (katra dalībnieka sanestie dadži tika nosvērti un noskaidroti uzvarētāji), no visiem savāktajiem dadžiem kopā izveidojām „dadžu lāci”. Pārrunāja par dadžu izmantošanu uzturā un veselības uzlabošanā (bibliotēkā bija apskatāma literatūras izstāde par dadžu vākšanu, apstrādi un izmantošanu). Septembrī pulcēja pasākums „Varbūt pasēņosim...”, tā kā sēņu gads bija diezgan pašvaks, tad izgatavoja sēnes no putuplasta un sasprauda bibliotēkas pagalmā (bērni bija azartā), sasēnotās sēnes tika saskaitītas un noskaidroti čaklākie sēņotāji. Spēlēja arī spēles un minēja mīklas par sēnēm un sēņošanu (bibliotēkā bija apskatāma literatūras izstāde par sēnēm, sēņošanu un to pagatavošanas iespējām). Septembrī bērni un viņu tēti, krusttēvi, opji tika aicināti uz jautru pēcpusdienu „Supertētis”. Oktobrī skolnieku brīvlaika nedēļas pasākumā „Izzinošā nedēļa”, nodarbojās ar eksperimentiem, šifrēšanu, grāmatu mākslu (orimoto), bibliotēkā bija izstādīta literatūras izstāde par dabaszinātnēm, fiziku un eksperimentiem. Novembrī aicināja bērnus un citus interesentus uz izglītojoši – radošu pēcpusdienu „Esi redzams”, tika pārrunāts kā jāģērbjas dienas tumšajā laikā un katrs izgatavojām sev atstarotāju. Tika svinēta Mārtiņdiena, pārrunātas senās tradīcijas, lasīti ticējumi, minētas mīklas, spēlētās spēles un izgrebti svečturīši no ķirbjiem ar senlatviešu zīmēm (bibliotēkā bija apskatāma literatūras izstāde par Mārtiņiem). Latvijas dzimšanas dienai par godu noorganizēta erudīcijas spēle ģimenēm (komandā viens pieaugušais, viens bērns) „Ko tu zini par Latviju?”. Komandām bija jāatbild uz dažādiem jautājumiem, gan par Latvijas dabu, gan par dzīvniekiem, jāpabeidz tautas dziesmas un sakāmvārdi, kā arī jāizpilda dažādi uzdevumi.

Brocēnu bibliotēkai ilggadīga sadarbība ar Brocēnu vidusskolu skolotāja Dace Viļumsone, un pirmsskolas izglītības iestādi “Mūsmājas” lasīšanas programmas realizēšanā bērniem.

Zirņu pagasta bibliotēkai sadarbība ar Zirņu pamatskolu, organizēti pasākumi lasīšanas veicināšanas aktivitātēm - Dzimtas valodas dienai veltīts pasākums. 5. – 9. klašu skolēniem, Skajās lasīšanas sacensība 5. un 6. klases skolēniem. Labākās lasītājas Simona Brizga un Līga Rubeze piedalījās otrajā kārtā Saldus pilsētas bibliotēkā. Lasīšanas veicināšanas programmā Bērnu žūrija bibliotēka iesaistīja 39 bērnus.

Saldus pagasta bibliotēka sadarbībā ar PII Graudiņš, vadītāja Vita Vītola, audzinātāja Daina Voitāne - grupiņās BJV žūrijas ietvaros notikušas lasīšanas pusstundas.

Vislabākā sadarbība **Jaunlutriņu** bibliotēkai ir izveidojusies ar pirmsskolas grupas skolotājām Ilonu Vrubļevsku, Baibu Zēbergu un Ilzi Rieri, ar kurām kopā Jaunlutriņu bibliotēkā bērnodārza bērniem tika organizēts pasākums “Rīts ar spēli.”

Karjeras nedēļas laikā, Rubas pamatskolas 1. – 4. klašu audzēkņi un audzinātājas viesojās **Rubas** bibliotēkā, lai iepazītos ar profesiju “bibliotekārs”. Bērni iepazīs kā ikdienā strādā bibliotekārs. Apskatīja kādas vizuāli interesantas grāmatas ir bibliotēkā, lielākā un mazākā grāmata, vissenākā grāmata.. Bērniem, darbojoties kolektīvi, bija uzdevums no burtiem salikt

dažādus ar bibliotēku saistītus vārdus. Par piemiņu katrs saņēma grāmatzīmi. Decembrī, jau otro gadu, kopā ar Rubas pamatskolu, bibliotēkā notika pasākums “Teci, teci, valodiņa”, kurā piedalījās Rubas pamatskolas stāstnieku konkursa “Teci, teci, valodiņa 2019” dalībnieki. Viņi vietējiem iedzīvotājiem demonstrēja konkursam sagatavotu sevis pieteikšanu, stāstīja pasakas, anekdotes, atgadījumus no savas dzīves. Bērnus konkursam sagatavoja literatūras skolotāja Ruta Arne.

Satiķu bibliotēkai sadarbībā ar Gaiķu pamatskolas skolotājām notikušas 4 bibliotekārās stundas. Bibliotekāre devās ciemos uz skolu, lai pirmsskolas grupiņas bērnus un 3. klases skolēnus iepazīstinātu ar jaunajām grāmatām un kopīgi lasītu.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Piedalāmie bibliotēkas rīkotajos semināros, mācību lekcijās,ursos, pieredzes apmaiņas braucienos. Ar iegūtajām zināšanām un pieredzi bibliotekāri dalās ar kolēģiem semināros un konferencēs, jo vienmēr var atrast ko jaunu un interesantu, lai pilnveidotu savu darbu.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas celi

Blīdenes pagasta bibliotēka raksta, ka viena no mūsdienu problēmām, kāpēc jaunieši maz lasa, ir internets, kurā visu iespējams atrast. Vairāk laika pavada pie viedtālruna, nevis grāmatām. Otrā problēma, kāpēc bibliotēkā samazinās lasītāji, apmeklējums un izsniegums - skolēnu noslogojums. Skolā ir 13 dažādi ārpus klases pulciņi. Daudzi apmeklē Saldus mūzikas skolu, mākslas skolu un Sporta skolu. Gandrīz katrs bērns apmeklē kādu pulciņu, citi, pat vairākus. Lai dažādotu bērnu brīva laika pavadīšanu bibliotēkā, katru gadu, iegādājamies jaunas spēles, rīkojam radošās darbnīcas, iesaistāmie lasīt veicināšanas pasākumos.

Arī **Jaunlutriņu** pagasta bibliotēkas galvenās problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem ir intereses trūkums par grāmatām un citiem iespiestiem izdevumiem, tendence aprobežoties ar vienu informācijas ieguves avotu – internets. Tāpēc bērni tika iesaistīti dažādās aktivitātēs, individuāli uzrunāti un aicināti uz bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem.

Nīgrandes pagasta **Kalnu** bibliotēkas jaunāko klašu lasītāju un apmeklējuma samazinājums saistīts ar to, ka no 2019.gada septembra skolā Kalnos nav 1.- 6.klase, sākumskolas posma skolēni, kuri bija aktīvi bibliotēkas un bibliotekāro stundu apmeklētāji.

Emburgas bibliotēkā aizvien vairāk bērni un jaunieši atsāk lietot bibliotēkas datorus, jo pastāv vairākas mājaslapas un spēles, ko telefonos nav ērti izmantot. Tā kā dator tehnika ir novecojusi, būtu nepieciešams to atjaunot. Jāiegādājas jaunas, modernas galda spēles, kas aizrauj bērnus un jauniešus.

Lutriņu bibliotēkas vadītājas secinājumi: Lasītprasme atsevišķos gadījumos ir zema pat jau esot 6. klasē un lasīt vēlēšanās, interese zūd. To pierāda BŽ programma. Vecuma grupā 11+ un 15+ lasa 3 bērni. PII sagatavošanas grupas audzēkņi aktīvi piedalās Bērnu žūrijā, ar audzinātājiem pārrunā izlasīto. To secinu, redzot, cik rūpīgi audzinātājas aizpilda Bērnu žūrijas anketas katram bērnam. Bet aizejot uz skolu, interese par grāmatām pamazām zūd, jo lasītprasme netiek virzīta tālāk. Šo mazo bērnu dēļ nedrīkst nepiedalīties BŽ darbā, viņu audzinātājas arī gaida jauno lasīšanas veicināšanas programmu. Kopumā jāsecina – skolas bērni tomēr lasa arvien mazāk, arī vasaras brīvlaikā nav vairs jālasa tā sauktā “obligātā” jeb ieteicamā literatūra.

Zirņu bibliotēkā daudzi bērni ir bibliotēkas apmeklētāji, bet nav reģistrēti kā lietotāji, bērnu vecāki nepilda bibliotēkas lietotāju reģistrācijas anketu, līdz ar to nevar pierēģistrēt bibliotēkā kā lietotāju. Sākot ar 2019.gada 1.septembri ir izmaiņas bibliotēkas darba laikā (bibliotēka lietotājiem atvērta 22 stundas nedēļā), līdz ar to ir samazinājies apmeklējums un izsniegums, mazāk organizētas bibliotekārās stundas. Skolas audzēkņus interesē blakus bibliotēkai esošais pagasta Dienas centrs, kurš piedāvā brīvā laika pavadīšanas iespējas (galda teniss, novuss, *PlayStation*).

Lielākā problēma laukos, ir un uz priekšu būs vēl lielāka, bērnu un jauniešu samazināšanās (**Ruba**), skolu reorganizācijas (**Kursiši, Kalni, Pampāļi**).

Bibliotēkas ikdienā bērni ir neatņemama sastāvdaļa – mazie apmeklētāji bibliotēkā pilda skolā uzdotos mājas darbus (nereti atrisināšanā tiek izmantots bibliotēkas fonds), izmanto interneta pakalpojumus, spēlē prāta spēles un paši sastāda uzdevumus, izmantojot krājumu, kā arī izvēlās sev piemērotu literatūru.**(Nigrande)**.

Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Saldus pilsētas bibliotēka, veicot novadpētniecības darbu, piedalās ANO Ilgtspējas attīstības mērķu īstenošanā.

Ceturtais mērķis “Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas”. Tā ceturtajā punktā teikts, ka : ”4.7 Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visi apmācāmie apgūst zināšanas un prasmes, kas vajadzīgas ilgtspējīgas attīstības veicināšanai, tostarp izglītojot par ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējīgu dzīvesveidu, cilvēktiesībām, dzimumu līdztiesību, veicinot miera un nevardarbības kultūru, globālo pilsoniskumu un radot izpratni par kultūras daudzveidību un kultūras ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā”. Bibliotēka komplektē iedzīvotājiem kvalitatīvus informācijas resursus un organizē bezmaksas izglītojošus pasākumus par šīm aktuālajām tēmām, piemēram, novadpētniecības pasākums par latviešu vēsturnieku Edgaru Dunsdorfu un viņa devumu Latvijas kultūrvēstures attīstībā. Interesentiem bija iespēja noklausīties Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja vecākās speciālistes vēstures jautājumos Ilzes Harunas lekciju “Saldeniņš pasaules tālēs - tautsaimnieks, vēsturnieks Edgars Dunsdorfs” (14.11.2019.).

Saldus pilsētas bibliotēkas novadpētniecības darbs tiek veikts pēc „Saldus un Brocēnu novadu novadpētniecības koncepcija“ nosacījumiem un LNB Attīstības centra dokumenta “Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijas” (2017).

Lietotājiem tiek piedāvāts bibliogrāfiskais uzziņu aparāts - SPB veidotā Novadpētniecības datu bāze, elektroniskais Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku e-kopkatalogs, novadpētniecības kartotēka, uzziņu tematiskās mapes, abonētās datubāzes un citi dokumenti. Lasītavas bibliotekārs palīdz un konsultē informācijas meklēšanā bibliotēkas Novadpētniecības fondā un pieejamās datubāzēs bibliotēkā. Nepieciešamības gadījumā konsultējas ar Informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļas (IRAMDN) bibliotekāriem. 2019.gadā IRAMDN darbu uzsāka 2 jaunas darbinieces Jana Stabulniece (Elektroniskā kopkataloga redaktore) un Anna Rūse (Novadpētniecības speciāliste). Redaktora pienākumos ir daudz darba arī novadpētniecības jomā, piemēram, AUTH ierakstu veidošana un citu ar novadpētniecību saistītu MARC lauku pievienošana.

Novadpētniecības tematiskās mapes tiek papildinātas ar dokumentiem, iepriekš izvērtējot konkrētās nozares informāciju un materiāliem, kas iegūti, veidojot izstādes. Sakarā ar fotogrāfijas 180. dzimšanas dienu, viena no Saldus pilsētas bibliotēkas prioritātēm bija novadnieku-fotogrāfu izstādes. Novadpētniecības fonda telpā visu gadu varēja aplūkot novadpētniecības izstāžu ciklu “Sajūtu mednieki”. Izstādes tapšanas rezultātā ir apkopota informācija par vēsturiskiem vides objektiem Saldus novadā. Līdz ar to papildinātas Saldus novada pagastu mapes. Bibliogrāfiskās uzziņas par novadpētnieciskiem jautājumiem tiek sniegtas Klusajā lasītavā. Konsultācijas sniedz dažādām bibliotēkas lietotāju grupām. Lielākā daļa bibliogrāfisko uzziņu ir mutiskas, bet notiek informācijas apmaiņa arī pa telefonu, e-pastu un pat sociālajā tīklā Facebook.com.

Desmit mēnešus, fotogrāfijas dzimšanas dienas noskaņās, iepazīstinājām ar Saldus fotokluba “ES-DARU” darbiem. Bija apskatāmas gan personālizstādes, gan kopīgi veidotās fotogrāfiju izstādes. Arī šajā gadījumā komunikācija ar fotokluba vadītāju Lailu Arāju norisinājās gan klātienē, gan sociālajos tīklos. Interesentiem bija iespēja tikt ar fotogrāfiem arī klātienē, jo izstāžu cikla ietvaros tika atklātas 6 fotogrāfiju izstādes.

Sadarbībā ar Saldus novada pagastu bibliotēkām ir izveidota 1 pētnieciska virtuāla izstāde “Saldus novada otrā piecgade”.

Saldus pilsētas bibliotēkas viens no uzdevumiem - izstrādāt un izveidot interaktīvu datu bāzi “Saldus novadpētniecības enciklopēdija”. Par pamatu izmantojot SPB *Excel* datu bāze “Novadnieki”. Mērķis ir sasniegts, un aizvadītā gada nogalē ir izveidota un publiski apskatāma vietne SPB mājas lapā.

Zirņu pagasta **Butnāru pagasta bibliotēkai** novadpētniecības darbs ir viena no bibliotēkas prioritātēm - novadpētniecības materiālu vākšana, apkopošana un pievienošana kopkatalogam – tika papildinātas novadpētniecības mapes ar publikācijām no preses izdevumiem un novadpētniecības datubāze. Arī **Rubas pagasta bibliotēkas** pārskata periodā galvenā prioritāte - darbs ar novadpētniecības materiāliem (materiālu ievadīšana Novadpētniecības datu bāzē). Viena no **Vadakstes pagasta bibliotēkas** aizvadītā gada prioritātēm - darbs pie novadpētniecības materiālu ievadīšanas novadpētniecības katalogā, atzīmēt bibliotēkas 95 gadu jubileju un noorganizēt Saldus novada 2.Stāstnieku saietu. No **Zirņu pagasta bibliotēkas** 2019.gada pārskata: “prioritāte - darbs pie novadpētniecības dokumentu vākšanas un sistematizēšanas, aprakstu veidošanas novadpētniecības katalogā- tika papildinātas novadpētniecības mapes ar dažādiem materiāliem.”

Novadpētniecības krājums. Komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

Novadpētniecības fonds papildināts par 53 vienībām. Iegādāti 2 kartogrāfiski izdevumi (Saldus sadraudzības pilsētas Mažeikai karte un Saldus novads, Brocēnu novads: karte) un 2 CD (Saldus senioru akordeonistu ansambļa "Akords" otrais albums un novadnieka Artura Šingireja “namiņš. kaste. vārdi” : mūzikas albums). Dāvinājumā no Saldus Tūrisma, informācijas, kultūras un sporta centra (TIKSC) saņēmām monogrāfijas, kas satur informāciju par Saldus sadraudzības pilsētām. Grāmatas ir gan krievu, gan lietuviešu valodās. Esam saņēmuši arī vērtīgus novadpētnieciska satura izdevumus, piemēram, Šteinberga, I. “Toreiz...” un Sipko, E. “Laiktelpa Valdemāra Ancīša dienasgrāmatā : zinātniski pētnieciskais darbs kulturoloģijā”, Dambe, R. “Saldus pilsētas ievērojamākie kultūrvēsturiskie objekti : bakalaura darbs : pētījums”, Tučs, M. “Krišs Fridrihs Deķis. Skolotājs un diriģents ar prievīti“. Prieks par novadnieka Anrija Kārklīņa pirmo izdoto dzejoļu krājumu “Manis stādītais desmit koku mežs”. Tāpat priecējamies arī par dāvinātajām bērnu grāmatām. Viena no ražīgākajām bērnu literatūras autorēm Ieva Samauska aizvadītajā gadā ir dāvinājusi 6 dažāda nosaukuma grāmatas.

Novadpētnieciska satura dokumenti izvietoti arī brīvpieejas fondā, abonementā. Par to tiek sniegta ziņa, katru eksemplāru “iezīmējot” ar īpašu uzlīmi un ierakstu uz 2.vāka par saistību ar novadu. Turpinās darbs ar Skrundas TV par Saldus un Brocēnu novadu veidoto sižetu komplektēšanas.

SPB komplektē dokumentus, kuru ģeogrāfiskais aptvērums ir Saldus rajona robežas uz LR atjaunošanas brīdi (1990.g.). Informācijas resursu kopums ietver ziņas par cilvēkiem, objektiem, notikumiem vai aktivitātēm. Ievēroti divi galvenie nosacījumi – lokālā (pilsētas), retāk reģionālā (reģiona), piederība un nozīmība vai devums vietējās kopienas attīstībā jebkurā nozarē.

Novadpētniecības krājumā ir izvietotas personāliju mapes, īpaši izceļot Goda pilsoņus. Pieejamās informācijas par Saldus novada Goda pilsoņiem (8) komplektēšana pilnīgā līmenī. Pārējā lokālās vēstures informācija tiek rūpīgi atlasīta un izvērtēta, saglabājot un dokumentējot uzzīņu materiālus. Novadpētniecības izstādes “Saldus novads 2019” rezultātā ir papildinātas pagastu mapes par vēsturiski nozīmīgiem objektiem Saldus novadā. Aizvadītajā gadā beidzot ir izveidots mapju saraksts un ievietots Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā ar saiti uz Saldus un Brocēnu novadu kopkatalogu. Tajā var aplūkot mapju aprakstu un pārlicināties, vai šajā mapē ir iespēja izgūt nepieciešamo informāciju.

Turpinās nopietns darbs ar novadpētniecības materiāliem, lai tos darītu pieejamākus lietotājiem un iedzīvotājiem. Regulāri tiek papildināta Novadpētniecības datu bāze BIS ALISE, pievienojot jaunākos aprakstus no Saldus un Brocēnu novada laikraksta „Saldus Zeme”. Turpinās darbs pie pašvaldības izdevuma „Saldus Novada Vēstis” ievadīšanas. Tāpat SPB Novadpētniecībā importē LNB analītiskos ierakstus no Nacionālās bibliogrāfijas datubāzes, tos attiecīgi pārstrādā.

Brocēnu novada Blīdenes bibliotēka - komplektē visus izdevumu veidus, kuri sniedz kādu informāciju par novadu un novadniekiem. Bibliotēkā ir izdalīts plaukts ar izdevumiem par Blīdenes pagastu, tematiski sakārtotas mapes ar rakstiem no periodiskajiem izdevumiem. Šobrīd novadpētniecības krājumā apskatāmas 32 novadam, novadniekiem, vēsturiskiem objektiem un

iestādēm veltītas tematiskās mapes. Dzejnieces Inetas Birnes mape 2019. gadā papildināta ar 9 jauniem dzejoļiem. Bibliotēkā glabājas foto albumi: 16 bērnu kristību albumi, 4 albumi ar Blīdenes pagasta bibliotēkas foto mirkļiem.

Lutriņi pagasta bibliotēkas krājums sistematizēts 37 tematiskajās mapēs. Darbojas pastāvīga grāmatu izstāde “Sveicināti Lutriņos”, katram novadniekam iekārtota atsevišķa mape.

Nīgrandes pagasta **Kalnu bibliotēkā** apkopoti materiāli par Nīgrandes pagastu no preses izdevumiem, ieskanēti 8 kolhoza “Jaunais komunārs” albumi (no Kalnu kultūras nama arhīva), filmēti materiāli ar Jāņa Blūma laikabiedru atmiņām no pasākuma “Stāsti ved atmiņu ceļos”, kas veltīta Jāņa Blūma 92. dzimšanas dienai, atjaunināts Nīgrandes pagasta buklets, noorganizētas 12 “Māju stāstu” stundas, iegūts 21 māju stāsts – filmēti materiāli, kuri tiks pārrakstīti teksta formātā, 2 māju stāsti iesniegti rakstiski.

Kursišu pagasta bibliotēka - informācijas centrs - iespēju robežās komplektēja fotogrāfijas no 2019. gada pasākumiem. Bilde iesūtījusi gan kultūras darba organizatore, skola, bērnudārzs, gan iedzīvotāji, gan bibliotēkas vadītājs pats fotografējis. Fotogrāfijas tiek uzglabātas elektroniskā veidā ārējā cietajā diskā.

Saldus pilsētas bibliogrāfe Anita Berga ir panākusi, ka katra pagasta bibliotēka pati veic novadpētnieciska satura bibliogrāfisko ierakstu ievadīšanu datu bāzē. Novadpētniecības datubāze 2019. gadā kopumā papildināta ar 2504 bibliogrāfiskiem ierakstiem, rediģēti un papildināti 5757 ieraksti.

Krājuma organizācija un glabāšana

SPB novadpētniecības fonds atrodas Klusajā lasītavā ar vairākām lasītāju darba vietām pie galda, informācijas apstrādei un apskatīšanai. Lietotājiem tiek piedāvāts bibliogrāfiskais uzziņu aparāts - SPB veidotā Novadpētniecības datu bāze, elektroniskais Saldus un Brocēnu novadu kopkatalogs, novadpētniecības kartotēka, uzziņu tematiskās mapes, foto albumi par Saldu, abonētās datubāzes. Lasītavas bibliotekārs palīdz un konsultē interneta izmantošanā un informācijas meklēšanā bibliotēkas Novadpētniecības fondā un pieejamās datubāzēs bibliotēkā.

Bibliotēkas klusajā lasītavā ir izvietota norāde - Novadpētniecības fonds. Materiālu sistemātiskam kārtojumam tiek izmantota UDK tabula. Izdevumiem brīvpieejas fondos ir īpašas noteiktas krāsas uzlīmes, kas norāda par saistību ar novadpētniecisku informāciju, kā arī ielīme uz 2. vāka “Satur novadpētniecisku informāciju” ar konkrētu lappuses norādi.

Ezeres pagasta bibliotēkā materiāli glabājas atsevišķā novadpētniecības plauktā. Regulāri tiek papildināta 1 tematiskā mape, „Par ezeri un ezerniekiem”. Tiek vākti un apkopoti materiāli un foto, par dažādu pasākumu norisi, tiek veidota pagasta un bibliotēkas vēsture. Bibliotēkas darbošanās kultūras mantojuma saglabāšanā un kultūrtūrisma attīstība notiek kopā ar pagasta iedzīvotājiem (atnes fotogrāfijas, atceras kādu notikumu), vēstures skolotāju, biedrību “Pa sentēvu pēdām” *t.i.* Ezeres kultūrvēstures un novadpētniecības materiālu krātuves „Muitas Nams” darbiniecēm.

Gaiķu pagasta bibliotēka - turpināja vākt materiālus par Gaiķu pagastu, tā iedzīvotājiem, ievērojamām kultūrvēsturiskām vietām. Novadpētniecības materiāli kārtoti 16 mapēs un kartīšu formā kartotēkā. Bibliotēkā pieejama H. Edelmanes grāmata “Gaiķu pagasta vēstures līkloči” un H. Edelmanes apkopotā “Gaiķu pagasta vēsture” 1. un 2. daļa, grāmata par skolas vēsturi “Septiņi sveču stāsti”. Pagastā ir Gaiķu novadpētniecības krātuve ar vēsturiskiem materiāliem, fotogrāfijām par Gaiķu pagastu, Gaiķu skolu un kolhoziem Gaiķu pagastā.

Lutriņu pagasta bibliotēka - kosmētiskā remonta rezultātā iekārtota novadpētniecības daļa. Pamats lepoties ar 352 DVD, kuros apkopoti visi svarīgākie pagasta dzīves notikumu no 2006. gada.

Nīgrandes pagasta bibliotēka - no Nīgrandes pagasta vēstures klēts vadītāja un vietējiem iedzīvotājiem (Nīgrandes pagasta iedzīvotāji labprāt dalās ar saviem atmiņu stāstiem par dažādiem

vēstures notikumiem, māju un ēku stāstiem) bibliotēka saņem nozīmīgu atbalstu novadpētniecības krājuma papildināšanā – fotogrāfijas, albumus un citus materiālus.

Brocēnu novada **Remtes pagasta** bibliotēkas mērķis ir savākt vairāk materiālu par pagastu, tās iedzīvotājiem, slaveniem novadniekiem, kas dzimuši vai dzīvojuši pagastā. Apkopoti materiāli par bibliotēkas vēsturi. 2019.gadā novadpētniecības darba virzieni bija nemainīgi – darbs pie materiālu vākšanas un apkopošanas. Turpina ievadīt elektroniski novadpētniecības materiālus no preses izdevumiem. Novadpētniecības krājums izvietots atsevišķā plauktā.

Rubas pagasta bibliotēkā no preses un interneta izkopēti un apkopoti mapēs materiāli par Rubas pagastu un Rubas iedzīvotājiem. Turpinās arī materiālu izkopēšana par Rubas pagastu un cilvēkiem no www.periodika.lv, “Saldus Zemes”, kā arī pamanītie materiāli internetā. 2019. gadā no www.periodika.lv izkopēti 115 raksti no laikraksta “Padomju Zeme” 1963. un 1964.gada izdevumiem, bet Novadpētniecības datu bāzē ievadīti 55 ieraksti, bet rediģēti 184 bibliogrāfiskie apraksti.

Saldus pagasta bibliotēka - krātuvē ir saglabātas laikrakstu „Padomju Zeme” un „Saldus Zeme” visi gadagājumi, no kuriem tiek veidoti ieraksti novadpētniecības datu bāzē, kā arī tiek izkopēti materiāli par Saldus pagastu, iestādēm un ļaudīm. 2019.gadā izveidoti 172 analītiskie ieraksti. Novadpētniecības materiāliem ir iedalīts atsevišķs plaukts.

Satiķu bibliotēka - izveidoja novadpētniecības foto izstādi “Satiķu centra attīstība 70-80 gados”. Plašu informāciju par Gaiķu vēsturi var atrast “Gaiķu novadpētniecības krātuvē”, kurā strādā ziņošs darbinieks un veic novadpētniecības darbu. Krājumā ir daudz Hermīnes Edelmanes savāktie materiāli par Gaiķu pagasta vēsturi.

Vadakstes pagasta bibliotēka elektroniskajā Novadpētniecības datu bāzē uzsākusi ievadīt rakstus no preses izdevumiem par kultūras pasākumiem pagastā no 1995.gada. 2019.gadā apstrādāti 32 ieraksti, rediģēti 9 MARC ieraksti, ievadītas 9 grāmatas, kas satur novadpētniecisku informāciju. Mapē “Aktualitātes bibliotēkā” pavisam apkopoti un aprakstīti 21 pasākums un 7 dažādas izstādes. Ar bibliotekāres fotogrāfijām un aprakstiem tiek papildinātas mapes par Vadakstes pagasta mājām.

Zaņas bibliotēka - lai izgūtu novadpētniecības materiālu klāstu, bibliotēka izmanto <http://www.periodika.lv/> kolekciju un Lursoft laikrakstu bibliotēkas datubāzi. Jaunākie materiāli tiek iegūti no laikraksta „Saldus Zeme”.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

2019. gadā Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā ir izveidoti un ievietoti šādi digitāli resursi:

Novadnieku kalendārs 2019.gadam. Tajā ievietota informācija par ievērojamiem novadniekiem – jubilāriem – īsas ziņas par viņu dzīves datiem un ieguldījumu Saldus un Brocēnu novadu sabiedriskajā, zinātniskajā, saimnieciskajā un kultūras dzīvē. Dzīves jubilāriem izveidots jauns un gaumīgs dizains.

Novadpētniecības mapju saraksts:

<http://biblioteka.saldus.lv/novadpetnieciba/novadpetniecibas-mapes/> ;

Sakarā ar Saldus Novada Goda pilsoņa Ojāra Ulmaņa jubileju ir izveidots apjomīgs **bibliogrāfisks rādītājs “Saldus novada DEPOZĪTS. Saldus novada Goda pilsonis Ojārs Ulmanis (1949-2017)”** / sastādīja SPB IRAMDN bibliotekāre Jana Stabuliece <http://biblioteka.saldus.lv/novadpetnieciba/bibliografija/> ;

“Saldus novadpētniecības enciklopēdija” apkopo informāciju par Saldus un Brocēnu novadiem un novadniekiem. Enciklopēdija ietvers šādas sadaļas: Novadnieki, Saldus, Organizācijas, Sabiedrība, Vide, Novads. Šobrīd noris darbs pie enciklopēdijas pirmās sadaļas **Novadnieki**. Tā apkopo īsas biogrāfiskas ziņas par ievērojamiem cilvēkiem, kam bijusi kāda saistība ar Saldu, bijušo Saldus rajonu. Personāliju atlases princips: dzimis, mācījies, darbojies, dzīvojis vai devis zināmu ieguldījumu tā attīstībā. Ziņas ņemtas no enciklopēdijām, biogrāfiskām vārdnīcām, uzziņu izdevumiem un rakstiem periodikā, īpaši Saldus izdotajos laikrakstos: raksti,

attēli, fotogrāfijas, dokumenti, nepublicētie materiāli un citi. Plašākai informācijai par novadpētniecības objektu norādīta saite **Saldus un Brocēnu novada bibliotēku kopkatalogs**. <https://novadpetnieciba.saldus.lv/>

Novadpētniecības izstāžu cikla “Sajūtu mednieki” ietvaros iegūts videomateriāls par Saldus fotoklubu “ES DARU”.

Sadarbībā ar Saldus novada pagastu bibliotēkām izveidota novadpētnieciska **virtuāla izstāde “Saldus novada otrā piecgade”** <http://biblioteka.saldus.lv/novadpetnieciba/video/> (300 skatījumi);

No **Nīgrandes pagasta bibliotēkas 2019. gada pārskata**: “Pārskata periodā bibliotēkas vadītāja piedalījās digitāla resursa veidošanā - Saldus pilsētas bibliotēka sadarībā ar Saldus novada pagastu bibliotēkām izveidoja virtuālo izstādi par Saldus novada otrās piecgades svarīgākajiem un nozīmīgākajiem notikumiem.”

Rubas pagasta bibliotēka - Novadpētniecības datu bāzē ievadītas 4 novadpētniecības mapes: Lauksaimniecība ; Baznīca. Kapsētas ; Bibliotēkas ; Kristaps Sotnieks. Arī materiāli, kuri ir mapēs ir savādīti novadpētniecības datu bāzē. Iesākta vadīt mape “Kultūra”. Izveidotas jaunas novadpētniecības mapes: Sociālās Aprūpes centrs (SAC) “Ruba” ; Kolhozi “1. Maijs un “Mičurins” ; Literāti ; Uzņēmējdarbība. Izveidota digitāla planšete “Novadam – 10”.

No **Pampāļu pagasta bibliotēkas 2019.gada pārskata**: “Materiālu digitalizācija nav nepieciešama, jo materiāli tiek kopēti no laikrakstiem (Saldus Zeme, Latvijas Avīze un citi laikraksti), šie laikraksti ir pieejami elektroniski.”

Vadakstes pagasta bibliotēka turpina darboties UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā „Stāstu bibliotēkas”. Diktofonā ierakstīti ieraksti: pasākums “Savu dzimto valodu kā locīt izlocīju”, Saldus novada 2.Stāstnieku saiets Vadakstē.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Lai saglabātu kultūrvēsturiskas liecības par vietējās kopienas dzīvi nākamajām paaudzēm, informācijai tika sekots gada garumā. Iespēju robežās iegādājāmajos dokumentētos materiālus no Latvijas Televīzijas. Šogad īpašu atsaucību no Televīzijas neguvām un jāpiestrādā pie saskarsmes veidošanas nākamajā gadā.

Viens no aizvadītā gada uzdevumiem bija uzsākt darbu pie Novadpētniecības enciklopēdijas veidošanas. Ir izveidota **“Saldus novadpētniecības enciklopēdija”** un šobrīd noris darbs pie enciklopēdijas pirmās sadaļas “Novadnieki”.

Galvenie SPB 2020.gada uzdevumi - “Valdemārs Ancītis un Saldus” Novadpētniecības datubāzes papildināšana (gatavojamies V.Ancītim - 100);

Dzejnieka Māra Čaklā 80 gadu jubilejas pasākums “Četri balti krekli” (konkurss “Čaklais un ES” (no 1.02. līdz 01.04.2020), izstāde, dzejas pasākums).

SPB uzdevums nākamajiem gadiem – 1) turpināt kataloga ierakstu papildināšanu ar priekšmetiem tematiskajai meklēšanai, personu, institūciju un notikumu AUTH ierakstiem; 2) turpināt analītisko aprakstu ievadīšanu Novadpētniecības datubāzē no laikraksta „Saldus Zeme” un “Saldus Novada Vēstis”; 3) “Bibliotēkas video arhīvs” papildināšana ar Saldus un Brocēnu novadu aktuāliem videoierakstiem; 4) turpināt darbu pie Novadpētniecības enciklopēdijas veidošanas; 5) izveidot Novadpētniecības datu bāzē “Fotogrāfiju “Saldus novads 2019” hronika””.

Brocēnu novada **Cieceres pagasta Emburgas bibliotēka** veic novadpētniecības mapju pārskatīšanu, rediģēšanu, atšķirot informāciju par Brocēnu pilsētu, lai mapju saturs nedublētos ar Brocēnu pilsētu.

Ezeres pagasta bibliotēka - novadpētniecības darba pamatā ir pagasta sabiedriskās un kultūras dzīves hronikas veidošana un uzturēšana.

Kursišu pagasta bibliotēka - informācijas centrs - novadpētnieciskā rakstura puzzles tiek izmantotas “Pužļu likšanas čempionātā” un liktas pavadot brīvo laiku bibliotēkā.

No **Pampāļu pagasta bibliotēkas** 2019. gada pārskata: “Tuvākajā laikā novadpētniecības izmaiņas netiek paredzētas. Novadpētniecības materiālus izmanto reti.”

Remtes pagasta bibliotēka - Remtes skolā ir novadpētniecības muzejs ar vēsturiskiem materiāliem un foto albumiem par Remti. Tādēļ bibliotēkā netiek dublēti izstāžu materiāli, senlietas.

Vadakstes pagasta bibliotēkas vadītāja Aina Statkus saņēmusi Vadakstes pagasta pārvaldes vadītājas Pateicību par ieguldīto darbu bibliotēkas attīstībā un prestiža celšanā, novadpētniecības darba organizēšanā, atzīmējot Vadakstes pagasta bibliotēkas 95 gadu jubileju.

Izmantojums

SPB interesanta un novadpētnieciska satura uzziņa, sadarbojoties ar J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja Krājuma speciālistu Valdi Jansonu, bija par saldenieku Ilmāru Arāju, kurš pats sev uzcēlis pieminekli Saldus pilsētas kapos (NRA Nr.35, (1996, 10.febr.)). 2019.gadā notikuši 10 novadpētniecības pasākumi (tai skaitā novadnieku fotogrāfiju izstāžu atklāšanas), to kopējais apmeklējums: 300.

Eksponētas 6 Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja ceļojošās novadpētniecības izstādes: Svešumā ; Medicīna un farmācija Saldus novadā ; Saldus Sv. Jāņa baznīca ; Saldenieki uz Latvijas skatuvēm ; Saldenieks pasaules tālēs – vēsturnieks, tautsaimnieks Edgars Dunsdorfs ; Uzņēmējdarbība Saldū 19.-21.gs.

Aizvadītā gada viena no bibliotēkas prioritātēm bija izveidot fotogrāfijas dzimšanas dienas noskaņās novadpētniecības fotoizstāžu ciklu “Sajūtu mednieki.

Pa pagastu bibliotēkām joprojām ceļo iepriekšējos gados Saldus pilsētas bibliotēkas veidotās izstādes par dažādām tēmām. Arī “Saldus fotokluba “ES DARU”” fotogrāfiju izstāde “Saldus novads 2019” pašreiz (2020.gada janvārī) tiek ekspozēta Saldus pagasta bibliotēkā, bet februārī to varēs apskatīt Pampāļu pagasta bibliotēkā, martā - Šķēdē, aprīlī - Nīgrandē, maijā Butnāros, jūnijā - Zirņos, jūlijā un augustā - Kursišu bibliotēkā - informācijas centrā.

Novadpētniecības telpās izvietotā fotogrāfiju cikla “Sajūtu mednieki. Saldus foto klubs “ES DARU”” izstāžu apmeklējums – 1989 (novadpētniecības izstāžu apmeklējums 2018.g. – 1033 ; 2017.g. - 1123).

Blīdenes pagasta bibliotēka - novadpētniecības materiālu mapes izmanto skolēni, apmeklētāji, iestāžu darbinieki. Informāciju pieprasa skolēni saviem referātiem.

Ezeres pagasta bibliotēka - novadpētniecības materiāli tiek izmantoti neregulāri, bet dažādiem mērķiem – vienkārši apskatīti uzturoties bibliotēkā, veidojot darbus skolai, augstskolai, meklējot informāciju par pagasta iestādēm, publikācijas.

Gaiķu novadpētniecības krātuves izvietotās izstādes **Gaiķu pagasta bibliotēkā** ir daudz skatītas, jo ir interesanti skatīt izstādes par pašu pagastu. Iedzīvotāji nāk skatīties pat vairākkārt.

Atskaites gadā vairākkārt pieprasītās mapes ir “Gaiķu pagasta vēsture I daļa”, ”Gaiķu pamatskola “, “Tūrisma un dabas objekti”.

Kursišu pagasta bibliotēka - informācijas centrs - novadpētniecības materiāli tiek izmantoti neregulāri, bet dažādiem mērķiem – vienkārši apskatīti uzturoties bibliotēkā (bērni un jaunieši, pieaugušie), veidojot darbus skolai (skolēni), augstskolai meklējot informāciju par pagasta iestādēm, publikācijas (pieaugušie).

Remtes pagasta bibliotēkas novadpētniecības krājumu skolēni izmanto skolas projektos.

Zaņas bibliotēka - novadpētniecības materiāli tiek izmantoti neregulāri.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Informācija par novadpētniecības izstādēm un pasākumiem regulāri tiek izvietota pilsētā, pieejama vietējā laikrakstā un interneta portālos: draugiem.lv, facebook.com, twitter.com, Saldus pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnē un pašvaldības tīmekļa vietnē. Arī 2019.gadā turpināts darbs pie novadnieku dzimšanas dienu kalendāra. Ar 2019.gadu jubilāru kalendāram izveidots jauns un

gaumīgs dizains. Tas atspoguļots bibliotēkas mājas lapā: <http://biblioteka.saldus.lv/novadpetnieciba/>. Kalendārs apskatāms arī Klusajā lasītavā - Novadpētniecības fondā, kur, atzīmējot apaļās jubilejas un izvietojot nelielu informāciju par nozīmīgu personu, tiek izliktas nelielas ikmēneša izstādes.

Par fotogrāfiju izstādēm gada garumā reklāmas informācija bija ievietota arī pašvaldības vietējā laikrakstā „Saldus Novada Vēstis”, ar nosaukumu “Fotogrāfijai – 180! Saldus foto kluba “ES DARU” izstāžu cikls “Sajūtu mednieki”

<http://news.lv/Saldus-Novada-Vestis/2019/01/31/fotografijai-180-foto-kluba-es-daru-izstazu-cikls-sajutu-mednieki>

Aizvadītajā gadā par SPB pasākumiem bija 8 publikācijas saistībā ar novadpētniecību un 6 no tām bija saistībā ar Saldus fotokluba “ES DARU” aktivitātēm.

Nīgrandes pagasta **Kalnu bibliotēkas** novadpētniecības popularizējošus pasākumus var apskatīt sociālajos tīklos un novadpētniecības dokumenti iedzīvotājiem tiek piedāvāti bibliotēkā. Stāstnieku stundās un lasītāju klubiņa nodarbībās novadpētniecības materiālu klāsts tiek papildināts un izstāstīts citiem dalībniekiem stāstu veidā.

Kursīšu pagasta bibliotēka - informācijas centrs - 2019.gadā bibliotēkā bija apskatāma SPB veidota novadpētnieciska rakstura izstāde “Saldus tirgus” un Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejs izstādes “Saldenieki uz Latvijas un pasaules skatuvēm” un “Brīvības cīņas un Lāčplēša kara ordeņa kavalieri Saldus novadā”.

Lutriņu pagasta bibliotēkas krājums sistematizēts 37 tematiskajās mapēs. Darbojas pastāvīga grāmatu izstāde “Sveicināti Lutriņos”, katram novadniekam iekārtota atsevišķa mape.

Novadpētniecības resursu popularizēšanai **Zirņu pagasta bibliotēkas** apmeklētāji tika iepazīstināti ar novadpētniecības mapēm, albumiem un citiem materiāliem. Tika turpināts apzināt vietējos iedzīvotājus, vācot, apkopojot, saglabājot un popularizējot materiālus par Zirņu pagasta teritoriju un tā ļaudīm.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Sakarā ar fotogrāfijas 180. dzimšanas dienu un novadpētniecības izstāžu cikla veidošanu “Sajūtu mednieki” SPB un Saldus fotoklubs "ES DARU" sadarbības rezultātā iegūta ceļojoša novadpētnieciska izstāde “Saldus novads 2019” (17 gb. A 1 planšete). Vēl iegūta digitāla, kvalitatīva fotogrāfiju kolekcija, kas aptver informāciju gan par Saldus pilsētu, gan par 15 pagastiem Saldus novadā (2 CD).

Izveidojusies laba sadarbība ar Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja Vēstures vecāko speciālisti Ilzi Harunu. Sakarā ar novadnieka, vēsturnieka, tautsaimnieka, skauta Edgara Dunsdorfa jubileju vēstures speciāliste izveidoja pētniecisku, ceļojošu izstādi. 2018.gada nogalē vienojāmies par pasākumu, kas būtu veltīts Edgara Dunsdorfa 115. dzimšanas dienai. Izstādes atklāšana un pasākums - Ilzes Harunas lekcija “Saldenieks pasaules tālēs – vēsturnieks, tautsaimnieks Edgars Dunsdorfs” norisinājās SPB telpās 2019.gada 14.novembrī (vēsturnieka jubilejas mēnesī) .

2019.gada sākumā bija sadarbība ar Antu Rugāti, zināma kā Latvijas televīzijas žurnāliste un diktore. Viņa lasīja sen piemirsta kurzemnieka Tāļa Vaidara stāstus, ko sakārtojusi sērijā “Katram sava”, un pāršķirstīja pašas dāvanu Latvijai – dubultmonogrāfiju „līgsmības koki”. Monogrāfijā “līgsmības koki” cildināta arī mākslas zinātniece Veronika Kučinska. Viņa Saldū strādāja sen, kad vēl veidojās J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejs. Bijusī Saeimas deputāte uzdāvināja Saldus novada bibliotēkām 23 eks. grāmatas un CD radioiestudējumu (Tāļa Vaidara romāns "Maskas un prototipi"). Lasījumu ir iespēja klausīties bibliotēkā uz vietas.

Brocēnu novada **Blīdenes pagasta bibliotēkai** ļoti laba sadarbība ar Blīdenes pamatskolas vēstures skolotāju Lāsmu Purmali, kura sabiedriskā kārtā aprūpē skolas muzejā savāktos materiālus un lolo sapni par novadpētniecības muzeju Blīdenē. Sadarbojamies, daloties ar materiāliem.

Brocēnu novada Cieceres pagasta **Emburgas bibliotēkā** turpina vākt materiālus par Cieceres pagastu. Kopā ar lasītājiem, tiek organizēti pārgājieni pa pagastu, apkopojot novadpētniecības materiālus – fotografēti jauni objekti, fiksēti esošie.

Gaiķu pagasta bibliotēkai ir laba sadarbība ar Gaiķu novadpētniecības krātuves vadītāju Inesi Gulbi - Rodionovu. Bibliotēkā izlikta novadpētniecības krātuves sagatavotas izstādes: “Gaiķu ciema vēsture” ; “Satiķu ciema vēsture” ; “Foto ekspedīcija” (Kuldīgas apriņķa Gaiķu pagasts 1929. gadā no 16.-21. jūlijam) ; “Kapsētas Gaiķu pagastā” ; “Pagasta kapi un kapusvētki” ; “Gaiķu, Liesatiķu, Vecsatiķu muižas 1868. gadā”.

Brocēnu novada **Gaiķu pagasta Satiķu bibliotēkā** - sadarbībā ar “Gaiķu novadpētniecības krātuves” vadītāju noorganizēti pasākumi: “Bijušo kolhoznieku atmiņu pēcpusdienu”, kurā bijušie kolhoznieki dalījās stāstos par kolhoza laikiem ; Pagasta iedzīvotāji tika uzrunāti nest uz bibliotēku fotogrāfijas par kolhoza laikiem un senākiem laikiem, notikumiem Gaiķos un Satiķos. Atņestās fotogrāfijas tika ieskenētas un glabājas “Gaiķu novadpētniecības krātuvē” ; Maijā kopā ar 4 zinošiem cilvēkiem, devās uz kādreiz apdzīvotu vietu Gaiķu pagastā “Bičkām”, kur kādreiz bija, apmēram, 20 mājas. Pēc kartes un bijušo iedzīvotāju stāstiem tika sameklētas vietas, kur vēl ir liecības, ka tur reiz bijušas ēkas. Atmiņu stāsti un safotografētie materiāli glabājas “Gaiķu novadpētniecības krātuvē”. No fotogrāfijām tiks veidota izstāde, kura būs apskatāma pagasta bibliotēkās.

Sadarbības rezultātā bibliotēkā bija apskatāmas arī izstādes no “Gaiķu novadpētniecības krātuves”: “Kapsētas Gaiķu pagastā”; “Gaiķu, Lielsatiķu un Vecsatiķu muižas 1868. gadā”; “Vecsatiķu muižas plāns 1887. gadā”; “Lielsatiķu muižas plāns 1901. gadā”; Fotoalbumi par kolhozu “Gaiķi”.

Lutriņu pagasta bibliotēka - tradicionāli oktobra beigās notiek hercoga Jēkaba nedēļa. Bibliotēka kopā ar kultūras darba organizatori saplāno pasākumus katrai dienai. Bibliotēkas dienā – tikšanās ar I.Peniķi, vienu no grāmatas “Kuršu ķoniņi cauri paaudzēm” sastādītāju.

Nīgrandes pagasta **Kalnu bibliotēkā** - sadarbība novadpētniecības jomā notiek, sadarbojoties iedzīvotājiem un pagasta iestādēm. Sadarbojoties ar sociālo dienestu un biedrību, kuri īstenoja projektu “Nīgrandes pagasta mājas fotoobjektīvā 2018. gadā”, nofotografējot vairāk kā 200 mājas, iegūta prezentācija “Mājas Nīgrandes pagastā ”.

Kursīšu pagasta bibliotēka - informācijas centrs - 2019. gadā sadarbībā ar pensionēto vēstures skolotāju Daci Rožkalni veica materiālu atlasu un atzīmēja “Periodika.lv” rakstu mapēs par Kursīšu pagasta bijušo biedrību un amatiereteātra darbību. Materiāli atlasīti ar mērķi, veidot tematiskas izstādes.

Pampāļu pagasta bibliotēka sadarbojoties ar SPB, J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeju un Saldus fotoklubs “ES DARU” bibliotēkas apmeklētājus priecēja ar novadpētnieciskā satura izstādēm.

Remtes pagasta bibliotēka (Brocēnu novads) Sadarbojas ar Remtes skolas novadpētniecības muzeju, tās vadītāju M.Veigelti.

Saldus pagasta bibliotēkai ir laba sadarbība ar Druvas kultūras nama vadītāju Ļubu Kapteini, kuras pārziņā ir Druvas novadpētniecības krātuve. 28. oktobrī novada ļaudīm, 1991. gada barikāžu dalībniekiem no J.Rozentāla mākslas un vēstures muzeja bija uzaicinājums saņemt Barikāžu dalībnieku statusa apliecības. Druvā bija apzināti 118 dalībnieki. Bibliotēkas vadītāja lielāko daļu šo cilvēku sazvanīja un informēja par uzaicinājumu. Daudzi šo iespēju izmantoja.

Vadakstes pagasta bibliotēkā - Notiek sadarbība ar Lietuvas Republikas Akmenes pašvaldības muzejiem un skolām par novadpētnieka Žaņa Skudras veidotajiem materiāliem.

2019.gadā **Zaņas bibliotēka** sadarbībā ar Zaņas dienas centru, Zaņas sieviešu vokālo ansambli „Tik un tā” rīkoja atmiņu pēcpusdienu bijušajiem Zaņas pamatskolas darbiniekiem „Reiz Zaņas skolā”.

Zirņu pagasta bibliotēka sadarbojoties ar Zirņu pamatskolu papildināja materiālus par skolu.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā ir iespēja aplūkot aizvadītā gada novadpētniecības darba aktivitātes:

- Izveidots jauns, gaumīgs tekošā mēneša novadnieku-jubilāru kalendāra dizains;
- Ievietots Novadpētniecības mapju saraksts ar mapes aprakstu (saite uz Saldus un Brocēnu novadu kopkatalogu);
- Saldus novada Goda pilsonim Ojāram Ulmanim izveidots apjomīgs bibliogrāfisks rādītājs “Saldus novada DEPOZĪTS. Saldus novada Goda pilsonis Ojārs Ulmanis (1949-2017)”;
- Sadarbībā ar Saldus novada bibliotēkām ir izveidota virtuāla novadpētniecības izstāde “Saldus novada otrā piecgade” (ievietots 03.09.2019., skatījumi - 300);
- 2019. gada nogalē izveidota “Saldus novadpētniecības enciklopēdija. Šobrīd noris darbs pie enciklopēdijas pirmās sadaļas “Novadnieki”: <https://novadpetnieciba.saldus.lv/>
Augstāk minēto SPB jauninājumu uzskaitījumu, lūdzu, skatīt:
<http://biblioteka.saldus.lv/novadpetnieciba/>.

Kursišu pagasta bibliotēka - informācijas centrs - pēc LNB speciālistes par obligātajiem eksemplāriem uzaicinājuma, uzsākts darbs pie pagasta informatīvās avīzes “Kursišu pagasta ziņas” un “Kursišnieks”, Kursišu pamatskolas avīzes “Un viss...” visu numuru 3 eksemplāru komplektu apkopošanas un kopēšanas, lai nodotu tās LNB krājumam.

Nīgrandes pagasta bibliotēkas vadītāja pārskata periodā ir apmeklējusi ar novadpētnieciska rakstura iezīmēm UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēkas” Saldus novada stāstnieku saietu “Savu dzimto valodiņu kā locīt izlocīju”, tas norisinājās Vadakstē 2019. gada 4. un 5. jūlijā.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Atkal - jautājums par personas datu aizsardzību, kas stipri ierobežo atspoguļojamo informāciju un personu loku. Saldus pilsētas bibliotēka ir izstrādājusi dokumentu “**Piekrišana datu iekļaušanai pašu veidotos informācijas resursos**” (2019). Dokuments ir saskaņots ar Datu valsts inspekciju un apliecinā, ka novadnieks/persona piekrīt datu publiskošanai.

2019.gada uzdevums - Saldus pilsētas bibliotēkā uzsākt darbu pie Novadnieku enciklopēdijas atsevišķā digitālā platformā, kas varētu glabāties uz Saldus novada pašvaldības servera. Ir izstrādāta un izveidota “Saldus novadpētniecības enciklopēdija”. Pašreiz aktīvas ir divas sadaļas “Novadnieki” un “Saziņa”. Enciklopēdijā iekļaujam tikai tos novadniekus, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi.

Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku novadpētniecības krājumu ieteicams vairāk popularizēt, piemēram, veidojot virtuālas izstādes par dažādām tēmām. Šīs izstādes var atspoguļot Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā.

Brocēnu novada Blīdenes pagasta bibliotēka - galvenā problēma - laika trūkums, novadpētniecības darbam var vien pievērsties brīvajos brīžos no citiem darbiem. 2020. gadā plānots turpināt novadpētniecības materiālu vākšanu un apkopošanu, rīkot tikšanās ar ievērojamiem pagasta iedzīvotājiem.

Zaņas bibliotēka - bibliotēkas rīkotajā atmiņu pēcpusdienā “Reiz Zaņas skolā” bijušie skolas darbinieki labprāt dalījās ar saviem atmiņu stāstiem (diemžēl stāsti netika pierakstīti), tāpēc 2020.gadā, ja prasītais budžets tiks apstiprināts, bibliotēkas inventārā tiks iegādāts digitālais diktofonis.

Ir jāpārskata un jāpārstrādā „Saldus un Brocēnu novadu novadpētniecības koncepcija“ (SPB metodiskais centrs, 27.09.2012).

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Katra Saldus un Brocēnu novada bibliotēka pati cenšas pilnīgā līmenī komplektēt sava pagasta vēsturi. Nākamo gadu uzdevums - informāciju atspoguļot Novadpētniecības datubāzē, e-katalogā ievadot gadiem krātos lokālos resursus, lai bibliotēkām nav jādublē materiāli. Ar informāciju var dalīties, izmantojot elektroniskās tehnoloģijas.

Jaunizveidotajā interaktīvajā datu bāzē “Saldus novadpētniecības enciklopēdija” ir iestrādāta sadaļa “Saziņa”. Tajā jebkurš interesents tiek aicināts piedalīties platformas pilnveidošanā, izsakot viedokli, komentārus un iesakot novadpētniecības objektu. Metodiskā darbā pakļautās bibliotēkas arī jāiesaista digitālās vietnes veidošanā.

Atzīmējot Saldus novada desmitgadi, ir izveidota 1 virtuāla izstāde “Saldus novada otrā piecgade”. Šī jau ir otrā izstāde, kas tapusi sadarbības rezultātā ar Saldus novada pagastu bibliotēkām”. Arī pirmā izstāde “Saldus novada 5-gade” (2014) ir apskatāma Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā.

Brocēnu novada Blīdenes pagasta bibliotēka ir saņēmusi mantojumā *novadpētnieka Izidora Broka kolekciju*. Tas nozīmē, ka jau nākošajā gadā būtu nepieciešams, vismaz daļu, no šīs vērtīgās kolekcijas apstrādāt digitālā veidā.

Zirņu pagasta **Butnāru bibliotēka** vadītāja Inga Gricmane: “Darbs pie novadpētniecības materiāliem nekad nebūs pabeigts. Pārskata gada galvenie virzieni – materiālu vākšana, apkopošana un regulāra novadpētniecības datubāzes papildināšana, vietējo iedzīvotāju iesaistīšana novadpētniecības darbā, darbs ar fotoalbumiem.”

Nīgrandes pagasta **Kalnu bibliotēkā** plānots turpināt “Māju stāstus”, iegūt pēc iespējas vairāk stāstus par mājām, lai izveidotu grāmatu par Nīgrandes pagasta mājām.

Kursīšu pagasta bibliotēka - informācijas centrs - ar novadpētnieciska rakstura iezīmēm bija arī UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēkas” saiets Saldus novada Vadakstes pagastā (4.-5.07.2019.)

Lutriņi pagasta bibliotēkai nopietni jādomā par DVD kolekcijas aprakstu pievienošanu kopkatalogā.

Pagasta bibliotēkām tieši novadpētniecības darbs varētu būt viena no darba prioritātēm, jo daudzviet tiek likvidētas skolas. Būtu jāpārņem skolu muzeju sakrātais. Tas jāapstrādā, lai šo vēsturisko informāciju saglabātu un darītu pieejamāku arī attālinātiem bibliotēkas lietotājiem.

Cik iespējams jāpopularizē novadpētniecības krājums un kolekcijas visās publicitātes platformās.

Projekti

Pārskata periodā Saldus un Brocēnu novadu publiskajās bibliotēkās izstrādāti 13 projekti
(Saldus novads – 12, Brocēnu novads – 1).

“Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Brocēnu novadā	Eiropas Sociālais fonds	EUR 70 619,- Brocēnu novada pašvaldībai izlietojams 3 gados	Īstenot vietēja mēroga pasākumus, uzlabojot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem visiem Brocēnu novada iedzīvotājiem	Atbalstīts, iesniedza Brocēnu novada pašvaldība, 2 aktivitātes realizē bibliotēkā
Dopings bibliotēkā!	VKKF		Literāru pasākumu un izstāžu cikls bērniem un pieaugušajiem, tikšanās ar latviešu autoriem.	Atbalstīts
Ja Ezerē grib - tad var!	ESF projekta Nr.8.3.4.0/16/I/00 1 (PuMPuRS)		Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai	Atbalstīts
Stāstu stāstiem izstāstīju ko pa dienu sadarīju!	SNP Projektu fonds „Jauniešiem pagastos”		Atbalsts Ezeres pagasta jauniešu aktivitātēm, veicinot jēgpilnu ārpuskolas un brīvā laika pavadīšanas iespējas.	Atbalstīts
Portrets tuvplānā (8) (atbalstīts 2018.gadā, realizācija 2019)	VKKF	720	Literāru pasākumu cikls pieaugušajiem un bērniem, tikšanās ar latviešu autoriem.	Atbalstīts
Portrets tuvplānā (9). Detektīvi	VKKF	840	Literāru pasākumu cikls pieaugušajiem tikšanās ar latviešu autoriem, detektīvu rakstītājiem	Atbalstīts
Lai rodas svētku prieks (sadarbībā ar biedrību “KABata” un kultūras darba organizatori)	Saldus novada NVO atbalsta fonds	350	Radošās darbnīcas un Ziemassvētku ieskaņu koncerta “Sajūti Ziemassvētkus” (kopā ar Ivetu Baumani, Robertu Pēteronu, Raiti Zavacki) organizēšana	Atbalstīts
Radošās rakstniecības nodarbības “Rakstīt rakstīt”	Projektu fonds “Jauniešiem pagastos” (Saldus novada pašvaldība)	EUR 500,00	Trīs radošās rakstniecības nodarbības jauniešiem, katra 3 stundu garumā.	Atbalstīts

Tabletes vietā-grāmata (3.turpinājums)	VKKF	360	Tikšanās ar rakstniekiem – A.Akmentiņu, Vili Selecki, M.Krekli	Atbalstīts
Sadosimies rokās	Biedrība KIT		Veltīts Baltijas ceļam-30	Atbalstīts
Savu dzimto valodiņu kā locīt izlocījumu	Saldus novada NVO atbalsta fonds		Saldus novada Stāstnieku stāstīšanas un dziedāšanas tradīciju izziņāšanā, Stāstnieku saieta organizēšana	Atbalstīts
Piespraudīšu filcēšanas meistarklase	Saldus novada NVO atbalsta fonds		Filcēšanas meistarklasē tika apgūti filcēšanas knifiņi un filcēšanas pūcīšu piespraudes.	Atbalstīts
Grāmatas - zāles dvēselei	VKKF			Neatbalstīts

Reģiona bibliotēkās ilggadējs un rezultatīvs ir LNB organizētais un koordinētais lasītveicināšanas projekts "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija". 2019.gadā tajā iesaistījās 7 reģiona bibliotēkas un 4 skolu bibliotēkas. Piecas Brocēnu novada bibliotēkas un Saldus pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras centrs iesaistījušies izdevniecības "Liels un mazs" starptautiskajā lasīšanas veicināšanas projektā "**Mūsu mazā bibliotēka**".

Pēc Brocēnu novada pašvaldības uzaicinājuma Brocēnu pašvaldība bibliotēka iesaistījās projektā "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Brocēnu novadā", kurš turpinās 3 gadus (2017.-2019.) Bibliotēkai, ar tās spēju uzrunāt seniorus, uzticēts organizēt 2 aktivitātes – lekcijas un peldēšanas nodarbību organizēšanu. Projekts vajadzīgs Brocēnu sabiedrībai un piesaista uzmanību bibliotēkai kā kultūras un izglītības iestādei. Iedzīvotāji ierosināja citas aktivitātes un tās tika iesniegtas pašvaldībā kā ierosinājumi veselības veicināšanas projektam nākamajam plānošanas periodam.

2019.gadā Ezeres pagasta bibliotēka sadarbībā ar biedrību „Mūsu Ligzda” Valsts Kultūrkapitāla fonda (literatūrā) projekta „Dopings bibliotēkā!” ietvaros notika tikšanās ar: rakstniecēm - Inesi Zandari, Karīnu Račko, Lindu Tīmani. Mūziķiem - Kasparu Tīmani un Normundu Jakušonoku, aktieri - Kārli Neimani, māksliniekiem - Janu Duļevsku un Valteru Krauzi.

Saldus novada pašvaldības Projektu fonda „Jaunieši pagastos”, Projekta „Stāstu stāstiem izstāstīju ko pa dienu sadarīju!” ietvaros bibliotēkā iegādātas 16 dažādas galda spēles.

Lutriņu pagasta bibliotēka projektu rakstīšanā un realizācijā jau 13 gadus sadarbojas ar vietējo biedrību "Lutriņu Sprīdīši". Organizējot literāras tikšanās, projekti tiek iesniegti VKK fondam. Pēdējos 3 gados literatūras un lasīšanas veicināšanas attīstībā no VKKF piesaistīti 2460 EUR. 2019.gadā bibliotēkas lasītāji tikās ar M.Krekli, A.Akmentiņu, Baltā galdauta svētkos ar V.Selecki. Pasākumos šoreiz dominēja autoru jauniznākušās grāmatas. Jāsaka gan, ka klausītāju skaits nav liels (līdz 15), bibliotekāre uzskata, ka tikšanās reizēs piedalās ieinteresētā publikas daļa. Tieši tāpēc tiek uzklauti viedokļi par izlasīto un veidojas interesanti dialogi ar rakstniekiem.

Pateicoties Saldus novada projektu fonda "Jauniešiem pagastos" atbalstam, Nīgrandes pagasta bibliotēka veiksmīgi realizēja projektu "Radošās rakstniecības nodarbības "Rakstīt rakstīt"". Projekta ietvaros tika īstenotas trīs nodarbības – "Tinte skan", "Jūti un raksti" un "Pieraksti Nīgrandi".

Nodarbībā "Tinte skan" dalībniekiem tika piedāvāts aktīvs radošuma treniņš, caur dažādām metodēm parādot, kā var atvērt durvis uz radošumu, kā tikt galā ar "baltās lapas sindromu" un kā gūt idejas sevis izpaušmei. Nodarbībā "Jūti un raksti" izmantotas visas piecas cilvēka maņas, lai akcentētu dažādus pasaules apgūšanas veidus un to, kā mūsu pašu ķermenis var mūs iedvesmot radošām idejām. Savukārt nodarbībā "Pieraksti Nīgrandi" dalībniekiem tika piedāvāta Nīgrande kā iedvesmas avots radošai izpaušmei. Tā arī bija iespēja caur tekstvīdi izpētīt savu ciematu.

Vadakstes pagasta bibliotēka 2019.gadā, sadarbojoties ar sieviešu interešu biedrību "Vadakstes liepas", izstrādāja 4 projektus. Biedrības "KIT" projekts "Sadosimies rokās", veltīts Baltijas ceļam-30, kur galvenais akcents tika likts uz tautu draudzību starp Baltijas valstīm, un Saldus novada pašvaldības atbalstītie projekti "Savu dzimto valodiņu kā locīt izlocīju", kur folkloras kopa "Medainis" iesaistīja Saldus novada Stāstniekus stāstīšanas un dziedāšanas tradīciju izzināšanā. Piespraudīšu filcēšanas Meistarklasē uzzinājām filcēšanas knifīņus un iemācījāmies filcēt pūciņu piespraudes. Projekts "Grāmatas-zāles dvēselei" tika iesniegts VKKF, taču netika atbalstīts.

Vairākas bibliotēkas dalībai dažādos projektu konkursos sadarbojas ar vietējām nevalstiskajām organizācijām – tas dod plašākas iespējas iesniegt projektu pieteikumus dažādiem finansētājiem.

Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotēkas tēla veidošanā un sabiedrības informēšanas jomā strādā ikviens bibliotēkas darbinieks, sākot ar bibliotēkas direktoru, sabiedrisko attiecību speciālistu, apkalpošanu un beidzot ar tehniskajiem darbiniekiem. Personālam ir nepieciešamās prasmes un iemaņas lai varētu pozitīvi apkalpot, komunicēt un saprast lasītāju vajadzības. Apmeklētāji bibliotēkā saņem vajadzīgo informāciju, tiek operatīvi, pieklājīgi uzņemti un apkalpoti. Mūsu mērķis ir, lai bibliotēkas lietotājs, izejot no bibliotēkas telpām, jūtas apmierināts, laimīgs un vēlas šeit atgriezties vēl un vēl.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, apmeklētājiem ir pieejami informatīvie bukleti, informatīvās lapiņas ar aktuālāko informāciju par bibliotēkā notiekošo. Bibliotēkā un Saldus pilsētas teritorijā tiek izvietotas informatīvās afišas, lai aicinātu iedzīvotājus uz izstādēm un pasākumiem.

Publicitāte bibliotēkas tēla veidošanā ieņem ļoti lielu lomu, tas ir efektīvs instruments sabiedrības informēšanā par plašajiem un daudzveidīgajiem bibliotēkas pakalpojumiem. Lai informācija sasniegtu konkrētās mērķa grupas un pēc iespējas plašāku interesentu skaitu mēs izmantojam dažādus informācijas kanālus, kā piemēram:

- Saldus novada domes informatīvo izdevumu "Saldus Novada Vēstis" - informācija par pasākumiem tiek ievietota katrā izdevumā, tas ir - 12 reizes gadā. Šī ir iespēja sasniegt arī lauku teritorijās dzīvojošos un mazturīgos iedzīvotājus, jo ierobežoto finansiālo iespēju dēļ liela daļa iedzīvotāju reģionālo laikrakstu - "Saldus Zeme" neabonē, tāpēc informāciju par pasākumiem, kas tajā ievietota, šo iedzīvotāju grupu nemaz nerasniedz. Saldus novada domes informatīvais izdevums "Saldus Novada Vēstis" ir pieejams visiem novada iedzīvotājiem bez maksas, tāpēc tā ir lieliska platforma, kurā informēt bibliotēkas esošos un potenciālos apmeklētājus par aktualitātēm.

- Laikrakstu "Saldus Zeme" sadaļā Kas? Kur? Kad? informācija tiek ievietota vairākas reizes mēnesī. Uzaicinot laikraksta "Saldus Zeme" pārstāvjus, top arī lielāki un plašāki raksti par bibliotēkas darbību, aktualitātēm un jaunumiem. 2019.gadā par bibliotēkas pasākumiem un notikumiem ir 19 publikācijas.

- Informatīvas lapiņas - tajās tiek atzīmētas tematiskās literatūras izstādes, pasākumi, konkursi un jauno grāmatu apskati.

- Personalizētos ielūgumus – kuri tiek izsūtīti kādam noteiktam apmeklētāju lokam. Labi strādā arī neliela izmēra ielūgumi uz katru nākamo pasākumu, kurus apmeklētājs var ielikt savā maciņā.

- Informatīvās afišas, kuras tiek izvietotas 8.vietās Saldus pilsētas teritorijā pilsētā.

- Kurzemes Radio katru trešdienu ziņo par novadā un tai skaitā arī bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem.

- Reklāmas prezentāciju - slaidrādi, kurā redzamas gaidāmo pasākumu afišas, fotogrāfijas no bibliotēkas pasākumiem un cita svarīga informācija. Slaidrādi papildina arī ikmēneša jaunākās literatūras iepirkumi. Šāda reklāmas slaidrāde informē par bibliotēkas darbu un vienlaikus aizpilda nelielos gaidīšanas mirkļus pie apkalpošanas abonementā ar vērtīgu vizuālo informāciju.

- Digitālo stendu, kurš atrodas uz ielas pie Saldus dome ēkas un ir pieejams ikvienam garāmgājējam (Striķu iela 3).

- Personīgi uzrunājot attiecīgo mērķauditoriju. Pie tā ļoti cītīgi strādā Lietotāju apkalpošanas nodaļa, personīgi piezvanot un uzaicinot apmeklēt tuvāko pasākumu vai izstādi.

- Reizi mēnesī tiek apmeklētas Saldus pensionāru biedrība un Saldus invalīdu biedrība lai iepazīstinātu ar mēneša jaunieguvumiem. Bērnu literatūras centra darbinieces katru mēnesi apmeklē izglītības iestādes un personīgi katru bērnu iepazīstina ar jaunāko literatūru. Šādā veidā tiek piesaistīti jauni lasītāji, palielināts iespieddarbu izsniegamu skaits un protams arī bibliotēkas apmeklējums.

- Katra mēneša sākumā, elektroniski, informācija tiek nosūtīta uz visām novada skolām un bērnudārziem, atgādinājumus par notiekošajiem pasākumiem tie saņem pāris dienas pirms notiekošā pasākuma.

Saldus un Brocēnu novadu bibliotēkas par savām aktualitātēm pagastu iedzīvotāju un bibliotēkas lietotāju informē vietējos pagasta izdevumos (avīzītēs) novada izdevumā, sociālajos tīklos, un ar afišu palīdzību, kas tiek izvietotas bibliotēkās, uz afišu stendiem pagastos, skolās, bērnudārzos un pat veikalos.

Kalnu bibliotēka rūpīgi strādā pie sava tēla veidošanas un informācijas resursu popularizēšanas, piedaloties valsts mēroga aktivitātēs:

- Darbošanās UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas”;
- Darbu turpināšana akcijā „Zaļā josta” – makulatūras vākšanas konkursā;
- Dalība “Skaļās lasīšanas sacensībā”;
- Piedalīšanās konkursos “Drošākā interneta diena” u.c.

Reizi mēnesī sociālajos tīklos tiek ievietota foto galerija ar mēneša notikumiem, aktivitātēm un pasākumiem.

Kursiņu bibliotēka un Nīgrandes bibliotēka veido gadagrāmatu, jo tā ir nozīmīga bibliotēkas publicitātes un vēstures sastāvdaļa – ir ko parādīt ciemiņiem, kad viesojas bibliotēkā, un materiāls bibliotēkas darba pētniecībai nākotnē. Gadagrāmatas saturu veido apraksti un fotogrāfijas par izstādēm un pasākumiem, kā arī informācija par semināriem, konferencēm. Atsevišķi tiek iekārtoti foto albumi. Savukārt

Lutriņu bibliotēka savu vārdu popularizē ar piederības suvenīriem – ieaustu vārdu *Lutriņi* grāmatzīmēs, atslēgu piekariņiem un piezīmju kladēm ar bibliotēkas foto kolāžu. Bibliotēka veido savu pozitīvo tēlu un atpazīstamību ārpus pagasta robežām. Tas ir mārketinga – jāmazina plaša starp savām iespējām un lietotāju zināšanām par mūsu darbību. Lutriņu pagasta bibliotēka organizē tikai tādus pasākumus un izstādes pieaugušajiem un bērniem, kuros galvenā loma ir grāmatai un rakstītam vārdam.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Regulāras aktivitātes sociālajos tīklos ļauj ātrāk un ērtāk nodot informāciju interesentiem un sociālo tīklu ierakstiem pievienotā saite uz bibliotēkas mājas lapu – dod cerību, ka ieskatīsies arī SPB mājas lapā. Par bibliotēkā notiekošo un tās aktualitātēm tiek atspoguļots šādos sociālajos tīklos:

- Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā- <http://biblioteka.saldus.lv/>.
- Saldus novada mājas lapā - <https://saldus.lv/sakums/kalenda>
- Portālā Facebook – https://www.facebook.com/Salduspilsetasbiblioteka/?ref=aymt_homepage_panel.
- Mikrolobošanas platformā Twitter - <https://twitter.com/salduspb/>.
- Portālā Draugiem.lv - <https://www.draugiem.lv/salduspb/>.

2019. g. tika izveidota jauna, mūsdienīga bibliotēkas mājas lapa ar jaunu, pievilcīgu dizainu un struktūru, kas nodrošinās iespēju iedzīvotājiem ātri un ērti atrast nepieciešamo informāciju par Saldus pilsētas bibliotēkas darbu un pakalpojumiem. Lapa ir piemērota arī mobilajām ierīcēm – saturs pielāgojas ekrāna izmēriem tas ir sagrupēts pa tēmām un blokiem.

Lēmums par jaunas mājas lapas izstrādāšanu tika pieņemts, jo esošās lapas dizains, struktūra un funkcionalitāte, kas tika veidota 2007.g. bija kļuvusi grūti uztverama, tāpat, mainoties tehnoloģiju izmantošanas paradumiem, vecā lapa nebija vairs pielāgojama mobilajām ierīcēm.

Bibliotēka plaši tiek apmeklēta arī sociālajos tīklos. Mikrolobošanas platforma *Twitter* portāla apmeklējumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājies par 63 %, bet Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapas apmeklējums ir pieaudzis par 27%. Platformas *Draugiem* apmeklējums arī ir palielinājies par 17% un portāla *Facebook* apmeklējums ir palielinājies par

44%. Bibliotēkas apmeklējums sociālajos tīklos, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir pieaudzis par 43%. Populārākie ieraksti sociālajos tīklos ir tie, kuri informē par notikumiem, kuros iesaistītas vairākas personas – iestādes-organizācijas.

	2018.g.	2019.g	
SPB mājas lapa	12886	46508	+27%
Portāls Draugiem.lv	18998	110773	+17%
Portāls Twitter.com	56061	35319	-63%
Portāls facebook.com	107527	242304	+44%
<i>Kopā</i>	195472	434904	+44%

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Blīdenes pagasta bibliotēka šogad saņēma īpašu atzinību no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) un valsts aģentūras “Kultūras un informācijas sistēmas centra” atzinību par iedzīvotāju iedrošināšanu apgūt e-pakalpojumu lietošanu un dalību programmā “Mana Latvija. Dari digitāli!” Blīdenes pagasta bibliotēka tika atzīta par aktīvāko un zinošāko akcijas “Dienas bez rindām” notikušajā viktorīnā “Dari digitāli!” Kā balvu par dalību pagasta iedzīvotāji saņēma muzikālu priekšnesumu ko sniedza mūziķe Māra Upmane – Holšteina.

Nīgrandes bibliotēkas vadītāja Pārsla Ēberliņa pārstāvēja Latvijas Bibliotekāru biedrību Eiropas Bibliotēku, informācijas un dokumentācijas biroja (*EBLIDA*) un Publisko bibliotēku pārvaldības organizāciju foruma (*NAPLE*) 27. konferencē “Bibliotēkas atvērtas visiem” (*Libraries Open for All*) Dublinā, Īrijā, kas notika 2019. gada 24.–25. jūnijā.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Lielāku publicitāti un atpazīstamību bibliotēkai var nodrošināt pašu darbinieku aktivitātes - komunicējot ar apmeklētājiem un aktīvi darbojoties sociālajos tīklos. Svarīgs ir arī finansējums dažādiem publicitātes materiāliem un suvenīriem. Īpaši svarīgi tas ir bērnu mērķauditorijas piesaistīšanai.

Pagastu bibliotēku darbinieki ļoti reti izmanto iespēju publicēt savas aktualitātes Saldus pilsētas bibliotēkas piedāvātajos sociālajos tīklos un mājas lapā. Atslēgas vārds šai problēmai – sadarbība.

Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Saldus pilsētas bibliotēkas darbību finansē un nodrošina Saldus novada pašvaldība, sniedz atbalstu dažādu pasākumu organizēšanā un nodrošināšanā. Piemēram, Dzejas dienu pasākumu organizēšanā - aparatūras un transporta nodrošināšana. Jauno grāmatu apskatu nodrošināšanai sniedz transporta pakalpojumus un izstāžu atvešanā neatsaka transporta pakalpojumus. Nepieciešamības gadījumā nodrošina ar plašākām telpām pasākumu organizēšanai, kā piem. lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu un jauniešu žūrija" ekspertu noslēguma pasākuma organizēšanai.

Tūrisma informācijas punkts nodrošina ar aktuālākās informācijas izplatīšanu – katra mēneša pasākumu plānu ievieto novada mājas lapā, informatīvajā ikmēneša izdevumā "Saldus novada vēstis" un informatīvajā bukletā, kurš tiek izplatīts pēc iespējas lielākam interesentu lokam. Apkopo informāciju par aktuālākajiem pasākumiem un nodod to Kurzemes radio. Ļauj mums ievietot informāciju digitālajā stendā.

Laikraksts "Saldus Zeme" – publicitātes nodrošinājumā par bibliotēkas aktivitātēm, gaidāmajiem pasākumiem un arī par notikušajiem pasākumiem. Laikrakstā "Saldus Zeme" 2019. g. ir bijušas 19 lielākas publikācijas, neskaitot mazās reklāmas par pasākumiem, sadaļā "Kas? Kur? Kad?".

Visas Saldus pilsētas izglītības iestādes, ieskaitot arī Druvas vidusskolu ir regulāri pasākumu apmeklētāji, gatavi iesaistīties un atbalsta Bērnu literatūras centru visos projektos un konkursos, kā piem. lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", Ziemeļvalstu nedēļas pasākumos, projektā "Mūsu mazā bibliotēka". Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībās piedalās skolas no visa Saldus novada. Skolēni apmeklē bibliotēku, lai iepazītos ar tās darbu un piedāvātajiem pakalpojumiem, piedalās pasākumos, bibliotēkas organizētajās izglītojošās nodarbībās un konkursos. Bērnodārzi - piedalās bibliotēkas organizētajos pasākumos, bibliotekārajās stundās, grāmatu kopā lasīšanās un citās aktivitātēs.

Sadarbībā ar J. Rozentāla Saldus Vēstures un mākslas muzeju tika rīkotas izstādes un izglītojošas lekcijas, kā, piemēram, izstāde "Medicīna un farmācija Saldus novadā", izstāde "Saldus Sv. Jāņa baznīca", "Saldenieki uz Latvijas un pasaules skatuvēm", "Uzņēmējdarbība Saldū 19.-21.gs.", izstāde un lekcija "Saldenieks pasaules tālēs - tautsaimnieks, vēsturnieks Edgars Dunsdorfs".

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

SIA „Tieto Latvia” – BIS ALISE uzturēšanā, apmācībā.

Sadarbībā ar Biedrību "Saldus vakari" notiek dažādi pasākumi - tikšanās ar rakstniekiem un ievērojamām personām. 2019.g. notikuši 7 pasākumi, tikšanās ar Agitu Dragunu, Kristīni Ulbergu, Annu Auziņu, Daci Vīganti, Kristapu Vecgrāvi, Kristīni Želvi un laikraksta konTeksts galveno redaktori Sandru Ratnieci.

Sadarbībā ar ESIP notikuši konkursi un pasākumi -apmācības skolēniem un pieaugušajiem. 2019.g. ESIP konkursi tika rīkoti 4 reizes gadā, 1 Eiropas stunda "Latvija Eiropā" - Saldus pamatskolas 4.b klasei. Sadarbībā ar Saldus pamatskolas skolotāju Lāsmu Rumpi un Saldus vidusskolas sk. Dženetu Butāni notikušas 6 datubāžu apmācības:

- 15.01.20019. Saldus vidusskolas 10.a un 10.b klasei.
- 17.01.2019. Saldus vidusskolas 7.a un 6.b klasei.
- 3.10.2019. Saldus vidusskolas 10.DE klasei.
- 10.10.2019. Saldus vidusskolas 10.DE.klasei.
- 31.10.2019. Saldus vidusskolas 11.b klasei.
- 11.11.2019. Saldus pamatskolas 8.a un 8.b klasei.

Visa gada garumā notika sadarbība ar Saldus fitokluba "Es daru", kā rezultātā tika izstādītas 11 dažādas izstādes: "AINAVA.4", "Mirkļis dabā... Dzīvnieki", "Dabā.. Putnos..", "Melnš Balts", "Mans skatījums", "Pilsētas svētki", Agra Roba personālizstāde, "Atvērt logu pasaulei", "Saldus novads 2019" un "Pašportrets".

Janvārī sadarbībā ar LU Latvijas Vēstures institūtu piedāvājām lekciju un izstādi "No hercoga Gotharda līdz hercogam Jēkabam".

Februārī - Antas Rugātes fotoizstāde un tikšanās ar pašu žurnālisti "Katram sava Strande".

Martā, E-prasmju nedēļas ietvaros, sadarbībā ar VID Saldus pilsētas bibliotēka piedāvāja bezmaksas semināru par gada ienākumu deklarāciju iesniegšanu. Sadarbībā ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) un Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA) varēja iepazīties ar aģentūru piedāvājumiem E- pakalpojumiem un to izmantošanu, CV un motivācijas vēstulju pamatprasībām un CV vakanču portālu izmantošanas priekšrocībām. Sadarbībā ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA) un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (VARAM) visas E – prasmju nedēļas garumā varēja piedalīties tiešraides semināros kuri bija skatāmi arī Saldus pilsētas bibliotēkā.

Sadarbība ar Andri Apšenieku tapa fotoizstāde "Baltajā dūmakā".

Aprīlī sadarbībā ar Latvijas mednieku savienību tika rīkota Saldus un Brocēnu novadu medību trofeju izstāde. Skrundenieka Sanda Behmaņa fotoizstāde "Mirkļi". Sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju bija iespēja aplūkot izstādi "Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt".

Maijā - Rakstniecības un mūzikas muzeja ceļojošā izstāde "Sadzejotā valsts".

Jūnijā bija skatāma koktēlnieka Aivara Bergmaņa izstāde "Dabas gleznas".

Jau vairāku gadu garumā bibliotēka sadarbojas ar kino - foto režisoru, fotomākslas vēstures pētnieku, kultūras pasākumu menedžeri, izstāžu dizaineri Vilni Auziņu. Jūlijā bija skatāma mākslinieka personālizstāde "Fotogrāfija - saziņas dizains".

Septembrī bibliotēkas kolektīvs piedalījās Saldus veselības dienas popularizēšanā. Sadarbībā ar Saldus un Brocēnu novadu dzejniekiem tapa viena no Dzejas dienām, kurā pašmāju dzejnieki lasīja savu jaunāko dzeju.

Oktobrī Sadarbojoties ar Salaspils novada bibliotēku iepazīnāmies ar izstādi "Vaira Viķe-Freiberga. Ar Sauli".

Novembrī sadarbībā ar fotogrāfiem Inesei Grizāni un Daiņi Ozolu izvietojām foto izstādi "Čehija, Morāvijas ainavas".

Pagasti

Sadarbība ar skolām ir Blīdenes, Brocēnu, Ezeres, Kalnu, Kursišu, Lutriņu, Nīgrandes, Pampāļu, Remtes, Druvas, Gaiķu, Zirņu bibliotēkām.

Ar bērnodārziem - Brocēnu, Butnāru, Ezeres, Jaunauces, Jaunlutriņu, Kalnu, Kursišu, Lutriņu, Nīgrandes, Pampāļu, Remtes, Druvas un Zaņas bibliotēkām.

Ar dienas un jauniešu centriem - Brocēnu, Emburgas, Ezeres, Kursišu, Nīgrandes, Pampāļu, Druvas, Šķēdes, Vadakstes un Zaņas bibliotēkai.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Ar kino - foto režisora, fotomākslas vēstures pētnieka, kultūras pasākumu menedžera, izstāžu dizainera Viļņa Auziņa starpniecību decembrī pie mums notika starptautiska mākslas izstāde "Rampa 8". Izstādē piedalījās 8 mākslinieku grupa - 4 gleznotāji un 4 fotogrāfi no Lietuvas, Paņevēžas pilsētas. Mākslinieki savos darbos atklāja Paņevēžā notiekošās mākslinieciskās jaunrades procesus. Izstādē piedalījās: fotogrāfi- Evaldas Ivanauskas, Evaldas Ivanauskas, Saulius Saladūnas, Andrius Repšys. Gleznotāji - Sigitas Laurinavičius, Eugenijus Marcinkevičius, grafiķis, gleznotājs, pedagogs - Tomas Rudokas un grafiķis, gleznotājs - Artūras Stančikas.

Lietuvas sociālajos tīklos ir pieejamas plašas publikācijas par Saldus pilsētas bibliotēkā notikušo starptautisko izstādi:

- <https://aina.lt/panevezio-dailininku-ir-fotografu-paroda-latvijoje/>
- <https://sekunde.lt/leidinys/sekunde/panevezio-menininkai-prisistato-latvijoje/>
- <http://www.panskliautas.lt/-63513>
- <http://www.regionunaujienos.lt/panevezio-dailininku-ir-fotografu-paroda-latvijoje/>
- <https://jp.lt/panevezio-menininkai-atidare-paroda-latvijoje/>

Vadakstes biblioteka 2019. gadā turpināja jau iepriekšējos gadus iesākto sadraudzību ar Lietuvas Republikas Akmenes publisko bibliotēku.

Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Saldus pilsētas bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Saldus un Brocēnu novadu publiskajās bibliotēkās. Saldus novadā darbojas – 18 vietējās nozīmes bibliotēkas un Brocēnu novadā – 6 vietējās nozīmes bibliotēkas. 2016.gada 3.februārī Saldus novada pašvaldība un Brocēnu novada dome noslēdza līgumu par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu Brocēnu novadā.

2019.gada septembrī vēlmi sadarboties gan elektroniskā kopkataloga veidošanā, gan metodiskās palīdzības saņemšanai puda Saldus tehnikuma bibliotekāre. 2020.gada februārī Saldus novada pašvaldība un Saldus tehnikums ir noslēdza līgumu par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu.

Pārskata periodā galvenās izmaiņas reģiona publisko bibliotēku tīklā skārušas tos pagastus, kuros darbojas divas bibliotēkas. Par situāciju Jaunlutriņu pagastā, kad divās vietējās nozīmes bibliotēkās strādāja viens darbinieks aprakstīts 2018.gada pārskatā. 2019.gada aprīlī jautājums par Jaunlutriņu pagasta Ošenieku bibliotēkas reorganizāciju tika atrisināts, pieņemot lēmumu šo bibliotēku pārveidot par Jaunlutriņu bibliotēkas struktūrvienību Ošeniekos. Līdzīgi lēmumi tika pieņemti 2019.gada decembrī par Rubas pagasta Līkupēnu bibliotēku un Zirņu pagasta Būtnāru bibliotēku. Šie lēmumi stājas spēkā 2020.gada 1.martā. Arī Brocēnu novada pašvaldība 2019.gada septembrī pieņēma lēmumu par Gaiķu pagasta bibliotēkas reorganizāciju pārveidojot to par Satiķu bibliotēkas struktūrvienību no 2020.gada 01.janvāra.

Visas vietējās nozīmes bibliotēkas darbojas pagastu pārvalžu pakļautībā, tās pārvalžu struktūrvienības. Pagastu pārvaldes regulāri tiek informētas par viņu pakļautībā esošo bibliotēku darba rādītājiem. Pēc bibliotēku apmeklējumiem tiek sagatavota atskaite par secināto apmeklējuma laikā un tās tiek nosūtītas ne tikai apsekotajai bibliotēkai, bet arī pagasta pārvaldes vadībai. Pricējami, ka reizēm mūsu ieteikumi tiek ņemti vērā – Zaņas pagasta bibliotēka 2019.gadā tikusi pie svītrkodu skenera, kas nodrošina precīzu un ātru apkalpošanu, Brocēnu novada pašvaldības bibliotēkā ir uzlabots telpu apgaismojums.

Mazāk veiksmīga ir sadarbība ar skolu bibliotēku darbiniekiem.

Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

2019.gadā Saldus pilsētas bibliotēkas speciālisti sadarbībā ar citām organizācijām ir noorganizējuši 8 reģiona publisko bibliotēku darbinieku seminārus un divus pieredzes apmaiņas braucienus. Vienlaikus turpinājās iepriekšējā gadā iesāktā tradīcija organizēt “mazās trešdienas”, kas ir praktiskas nodarbības reģiona bibliotēku darbiniekiem.

“Mazo trešdienu” galvenais mērķis ir sniegt praktisku palīdzību ikvienam bibliotekāram jautājumos, kuros tas nejūtas pārliecināts. 2019.gadā ir novadītas 9 “mazās trešdienas” nodarbības par tēmām: “Analītisko bibliogrāfisko ierakstu veidošana no grāmatas Novadpētniecības datubāzē”; “Mācāmies veidot gaumīgas afišas”; “Attālināto lietotāju reģistrēšana un apkalpošana”; “Mācāmies aprakstīt un pievienot novadpētniecības mapes”; “Analītisko bibliogrāfisko ierakstu veidošana”; “Gatavojamies akreditācijai – bibliotēkas darbību regulējošie dokumenti, to izstrāde, apstiprināšanas kārtība”. Kopējais nodarbību apmeklējums – 101 dalībnieki.

Saldus pilsētas bibliotēka 2019.gadā noorganizēja divus pieredzes apmaiņas braucienus – “tuvo” un “tālo”. Par “tuvo” pieredzes apmaiņas braucieni tiek dēvēta viesošanās pie pašu kolēģiem Saldus vai Brocēnu novados. Tālākie braucieni jau saistīti ar reģiona robežu šķērsošanu. Šogad pat ar valsts robežu – 18 reģiona publisko bibliotēku darbinieki piedalījās pieredzes

apmaiņas braucienā uz Sanktpēterburgu (Krievija), kur apmeklēja ne tikai vairākas bibliotēkas, bet arī nozīmīgus pasaules kultūrvēsturiskā mantojuma objektus.

Ciemos pie kolēģes Jaunlutriņu pagasta bibliotēkā

2019.gada maijā kolēģi paviesojās Saldus novada Jaunlutriņu un Šķēdes pagasta bibliotēkās, kā arī tuvējos kaimiņos – Kuldīgas novada Kabiles pagasta bibliotēkā. Gan Jaunlutriņu, gan Šķēdes bibliotēkas pēdējo gadu laikā ir būtiski izmainījušas savu ārējo veidolu – ieguvušas patīkamas, mūsdienīgas telpas (Šķēdes pagasta bibliotēka pat pārcēlās uz jaunām, atremontētām telpām), nomainījušas apmēbelējumu, uzlabojuši telpu funkcionalitāti. Kolēģiem bija iespēja to visu novērtēt un gūt idejas savam darbam. Viesojoties Kabiles pagasta bibliotēkā, tika meklēta jauna pieeja jauno lasītāju piesaistīšanā un dažādu lasītveicināšanas pasākumu organizēšanā. Izbraukuma semināra noslēgumā paviesojāmies Aivara Bergmaņa veidotajā izziņas un mācību parkā “Ozolu biotops”, kur paplašinājām savu redzesloku un guvām jaunas zināšanas.

18 Saldus un Brocēnu novada publisko bibliotēku darbinieki, pateicoties savu pašvaldību atbalstam, 2019.gada jūnijā devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Sanktpēterburgu (Krievija). Brauciena laikā paviesojāmies D.N.Mamina – Sibirjaka vārdā nosauktajā bibliotēkā Puškinā, kur bija iespēja iepazīt novadpētniecības darbu. Bibliotēkā aktīvi darbojas novadpētniecības entuziastu pulciņš, kas ne vien apkopo novadpētniecības informāciju, bet, piesaistot finansējumu no dažādiem avotiem, padara to pieejamu plašākam interesentu lokam. M.Ļermontova vārdā nosauktajā bibliotēkā iepazīnām pieredzi, kad nozīmīgs vēsturiskais mantojums sadzīvo ar mūsdienīgas bibliotēkas darbību. Apmeklējot M.Ļermontova bibliotēku tīkla vismazāko filiāli, pārliecinājāmies, ka, ieinteresēti darbinieki ar radošu pieeju un arī neiztrūkstošu entuziasmu, ierobežotos apstākļos spēj izdarīt lielas lietas.

Vienlaikus iepazīstot šīs bibliotēkas, bija iespēja izprast visas valsts bibliotekāro sistēmu, tās darbības principus, bibliotēku finansēšanas modeļus, personāla izglītības prasības un motivācijas sistēmu. Tāpat iepazīnām bibliotēku piedāvātos elektroniskos resursus, to izmantošanas iespējas un noteikumus. Guvām priekšstatu par iepriekš minēto bibliotēku metodēm darbā ar lasītājiem, to piesaistīšanai un grāmatu un literatūras popularizēšanai.

Nenoliedzami Sanktpēterburgas bibliotēku iespējas un vienlīdz arī darba apjomi ir ievērojami lielāki par tiem, ar kuriem ikdienā saskaramies mēs – novadu bibliotēku darbinieki. Taču arī šādu nozares gigantu darbībā var atrast kaut ko sev noderīgu. Ļoti simpātizēja, vietējās sabiedrības iesaistīšana novadpētniecības darbā, veidojot šo interesentu pulciņu. Pārsteidzoša bija bibliotēku piedāvātā pasākumu daudzveidība – sākot no tikšanās ar grāmatu autoriem, interesantiem cilvēkiem, tematiskiem pasākumiem un beidzot ar kvalitatīviem klasiskās mūzikas koncertiem, kurus bibliotēkas lasītājs var noklausīties ne vien klātienē, bet arī virtuālajā vidē.

Paralēli bibliotēku apmeklējumiem, tika īstenota plaša kultūrvēsturiskā mantojuma iepazīšanas programma – Valsts Mākslas muzeja Ermitāža apmeklējums, Katrīnas pils un Dzintara istaba Puškinā, Pēterhofas pils – muzeja iepazīšana, Sanktpēterburgas vēsturiskā centra apskate. Šī pieredze paplašina redzesloku, sniedz papildus informāciju par nozīmīgiem kultūrvēsturiskiem objektiem, kas var noderēt dažādas informācijas sagatavošanā un uzzīņu sniegšanā.

N.p.k.	Norises laiks	Norise s vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	30.01.2019.	SPB	SPB	Diskusija par 2018.gada darba rezultātiem. Jaunu pakalpojumu iespējas: e-grāmata; Latvijas neredzīgo bibliotēkas piedāvājums	39	4
2.	27.02.2019.	SPB	SPB	Nacionālā enciklopēdija – zināšanas katram; Vai esi drošs internetā? Ieteikumi un iespējamās kļūdas pievienojot presi kopkatalogā.	38	2
3.	27.03.2019.	SPB	SPB/ izglītības un attīstības centrs EGO	Sarunas par emocionālo inteliģenci	32	8
4.	24.04.2019.	SPB	SPB/ Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs	Par LBB projektu "Latvijas bibliotekāru – pieaugušo izglītotāju profesionālo IKT kompetenču paaugstināšana"; Par cilvēktiesībām, labu pārvaldību un diskriminācijas aizliegumu	38	3
5.	29.05.2019.		SPB	Pieredzes apmaiņas brauciens pie kolēģiem Jaunlutriņu un Šķēdes pagastu bibliotēkās (Saldus novads) un Kabiles pagasta (Kuldīgas novads) bibliotēkā.		2
6.	21.06.-25.06.2019.		SPB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Sanktpēterburgu (Krievija)	18	
7.	25.09.2019.	LNB	SPB/LNB Bibliotēku	Informācijas meklēšana informācijas sistēmā Primo; Ekskursija	31	5

			attīstības centrs	Krājuma saglabāšanas centrā – no dezinfekcijas līdz grāmatu restaurācijai; Digitālā bibliotēka: satura aktualitātes		
8.	30.10.2019.	SPB	SPB	Grāmatu E.Lāce “Tas brīdis, kad...” un “Reālas mammas, reāls Jēzus” prezentācija; Profesionālās pilnveides ieguvumi un iespējas (par kolēģu dalību dažādos profesionālās pilnveides pasākumos);	38	
9.	27.11.2019.	SPB	SPB	Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs – instruments novadpētniecības darbā; Dzimtas koka veidošana iesācējiem; SPB pieredze un plāni novadpētniecības darba organizēšanā.	38	3
10.	18.12.2019.	SPB	SPB	Par 2019.gada atskaišu sagatavošanu un digitālās kultūras kartes aizpildīšanu; Kopīgs darbs kopīgiem mērķiem – diskusija par bibliotekārā darba īstenošanu, vienoti strādājot lietotāju interesēs.	30	

Bez iepriekš minētajām profesionālās pilnveides aktivitātēm atsevišķu bibliotēku darbinieki piedalījušies citu institūciju organizētos pasākumos: trīs Saldus pilsētas bibliotēkas darbinieki (Lietotāju apkalpošanas nodaļas vadītāja I.Ābolte, Administratīvā darba nodaļas vadītāja – sabiedrisko attiecību speciāliste D.Ozoliņa un Saldus pilsētas bibliotēkas direktore A.Mežiņa) kopā ar Tukuma bibliotēkas kolēģiem apmeklēja Čehiju, kur pabija gan Nacionālajā bibliotēkā, gan Prāgas pilsētas bibliotēkā, gan Karlovi Vari reģionālajā bibliotēkā.

Kursīšu pagasta bibliotēkas – informācijas centra vadītājs M.Lagzdons piedalās LBB Erasmus+ projekta “Latvijas bibliotekāru - pieaugušo izglītotāju IKT (informācijas un komunikācijas tehnoloģiju) kompetenču uzlabošana” mobilitātes pasākumā Spānijā, Alcalá de Henares. Tika iepazīta spāņu kultūra, tradīcijas, kultūrvēsturiskais mantojums rakstnieka Migela de Servantesa dzimtā pilsēta Alcalá de Henaresa, Spānijas galvaspilsēta Madride un citas pilsētas un to piedāvātās iespējas. Septiņu dienu kurss “Innovative skills in ICT through collaborative and project-based Teaching and Learning”, kurus organizēja mācību centrs Cervantes Training, apgūtas metodes un iepazīti IKT rīki, ko izmantot strādājot ar skolēniem, pieaugušajiem, veicot izglītojošo un mūžizglītības darbu. Ar iegūtajām zināšanām un pieredzi bibliotēkas vadītājs dalījies ar kolēģiem semināros un konferencēs, stāstu pasākumos (Kursīšu, Brocēnu un Kalnu bibliotēkās), IKT rīkus izmantojis savā darbā.

Nīgrandes pagasta bibliotēkas vadītāja P.Ēberliņa pārstāvēja Latvijas Bibliotekāru biedrību Eiropas Bibliotēku, informācijas un dokumentācijas biroja (*EBLIDA*) un Publisko bibliotēku pārvaldības organizāciju foruma (*NAPLE*) 27. konferencē “Bibliotēkas atvērtas visiem” (*Libraries*

Open for All) Dublinā, Īrijā, kas notika 2019. gada 24.–25. jūnijā. Bibliotēkas vadītājas sagatavots atskats pieejams: <http://www.bibliotekari.lv/?p=6899> Ar iegūto pieredzi bibliotēkas vadītāja dalījās LBB Kurzemes nodaļas vasaras saietā “Bibliotēka – vieta skaņai, atskaņai un noskaņai” un Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku darbinieku seminārā.

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Informācijas par skolu bibliotēku darbinieku slodzēm Brocēnu novadā Saldus pilsētas bibliotēkai nav. Arī līgums par RGB pakalpojumiem Brocēnu novadam neparedz metodisko un konsultatīvo palīdzību Brocēnu novada skolu bibliotēkām. Kaut gan, ja kādam no skolu bibliotekāriem rodas kādi jautājumi un palīdzība tiek meklēta Saldus pilsētas bibliotēkā, nekad netiek atteikts.

2019.gada septembrī vēlmi pievienotos reģiona kopkatalogām un saņemt metodisko palīdzību pauda Saldus tehnikuma bibliotēka. Līgums ir noslēgts 2020.gadā un sadarbība ir uzsākta.

Skolu bibliotēkas ir izglītības nozares pakļautībā un Saldus reģionā strādā atšķirti no publiskajām bibliotēkām. Vēsturiski ir izveidojusies situācija, ka skolu bibliotēku darbinieki Saldus novadā ir strādājuši Izglītības pārvaldes speciālistu pārraudzībā. Sadarbība balstīta uz personiskiem kontaktiem un skolas bibliotekāra ieinteresētību. Informāciju par semināriem plānotajām profesionālās pilnveides aktivitātēm mēs nosūtam uz skolām, bet izvēle tos apmeklēt vai nē paliek pašu darbinieku ziņā. Sprotams, ka pie slodzēm 0.1 / 0.2, arī skolas vadībai nav iespēju izvirzīt augstas prasības darbiniekam.

Saldus pilsētas bibliotēkas speciālisti ir izveidojusies veiksmīga sadarbība gan ar Saldus vidusskolas, gan Cieceres pamatskolas bibliotēku vadītājām. Bet šī sadarbība vairāk balstīta uz personiskiem kontaktiem.

• Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Sadarbība ar pašvaldībām gan Saldus, gan Brocēnu novados ir laba. Iespēju robežās saņemam atbalstu dažādu jautājumu risināšanā. Ir interese par bibliotēku darbu, tās rezultātiem un attīstības iespējām. Informāciju par secinājumiem bibliotēku ikgadējo apmeklējumu laikā regulāri tiek nosūtīta ne tikai bibliotēkas vadītājam, bet arī pagasta pārvaldei. Priecē, ja tiek ņemti vērā bibliotēkas aizrādījumi un ieteikumi.

Profesionālo jautājumu risināšanā ir atbalsts no kolēģiem citās reģiona bibliotēkās un Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

• Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Kā aktualitāte profesionālajā pilnveidē ir atbilstošas kvalifikācijas un kvalitātes lektoru piesaiste reģiona bibliotēku organizētajos semināros. Organizējot seminārus, tieši ar problēmu, ko uzaicināt kā “runas vīru/ sievu” saskaramies visbiežāk. Reizēm izlīdzamies ar vietējiem resursiem, bet ne vienmēr tas ir risinājums. Bez tēmas pārzināšanas gribas, lai arī tās pasniegšana būtu interesanta un aizraujoša. Iespējams labs risinājums varētu būt vienotas datu bāzes izveidošana virtuālajā metodiskajā kabinetā. Tajā kolēģi varētu padalīties ar informāciju par lektoriem, kas uzstājušies viņu organizētajos pasākumos, un viņu piedāvātajām tēmām.

Saldus pilsētas bibliotēkas direktore
2020.gada 20.februārī

A.Mežiņa

Pielikumi

Darba lapa: „PĀRSKATS PAR BIBLIOTĒKAS DARBĪBU 2019. gadā”

Palīdzība

Ja, aizpildot veidlapu, rodas kādi jautājumi, lūdzu konsultēties Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, tālrunis: 67806128, e-pasts: diana.rudzite@lnb.lv

Pamatinformācija:

Aktuālais nosaukums	Saldus novada pašvaldības iestāde “Saldus pilsētas bibliotēka”		
Nosaukums 2019.gadā	Saldus novada pašvaldības iestāde “Saldus pilsētas bibliotēka”		
Adrese	Striķu iela 3, Saldus, Saldus nov.		LV-3801
Tālrunis	63807144		
Mobilais tālrunis	26163684; 25479837		
E-pasts	<i>biblioteka@saldus.lv</i>	Bibliotēkas vadītājs/ direktors	<i>Aija Mežiņa</i>
Informācija tīmekļvietnēs	http://biblioteka.saldus.lv/ ; http://www.draugiem.lv/salduspb/ ; https://twitter.com/salduspb/ ; https://www.facebook.com/profile.php?id=100009445561371		
Reģistrācija LR Uzņēmumu reģistrā	nr.	90009114646	Datums 20.07.2009.
Reģistrācija LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā	nr. BLB	0016	Datums 17.05.2007.
Juridiskais statuss (LDKKis jāizvēlas vērtība)	Pašvaldības iestāde		
Iestādes akreditācija	<i>Apliecības nr.</i>	255B	<i>Akreditācijas datums</i> 02.10.2018 <i>Akreditācijas termiņš</i> 01.10.2023.

Filiāles:

Iestādes piederība:

Juridiskais statuss:

Ārējie apkalpošanas punkti:

Nosaukums

Adrese

Apraksts

Dibināšanas gads (dibināšanas gads; citas portāla apmeklētājiem saistošas ziņas par institūcijas darbības uzsākšanu)

1925. Saldus novada pašvaldības iestāde “SALDUS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA” ir 1925.gadā Saldū dibinātās pilsētas domes bezmaksas bibliotēkas – lasītavas vēsturiskā mantiniece. Kopš 2017.gada 01. oktobra Saldus pilsētas bibliotēka - Saldus novada pašvaldības struktūrvienība.

Darbība (īss, saistošs darbības veida, svarīgāko darbības virzienu apraksts)

Saldus novada pašvaldības iestāde „SALDUS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA” ir publiska kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas sniedz iedzīvotājiem bibliotekāros un bibliogrāfiskos pakalpojumus, kura nodrošina Latvijas un pasaules tautu kultūras mantojuma uzkrāšanu, sistematizēšanu,

1.3. Bibliotēkas telpas

	Rindas kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	2
Telpu kopplatība (m²)	1300	1786.9	Bibliotēkas telpas ko veido lasītāju apkalpošanas, krātuviņu, pārējo telpu platību summa. (1300.r. = 1310.r. + 1320.r. + 1330.r.)
t.sk. lasītāju apkalpošanas telpas	1310	951.5	Telpas informācijas sniegšanai, iespiecīdarbu un citu dokumentu izsniegšanai un lasīšanai (<i>lasītavas, abonements, interneta zāles u.c.</i>).
telpu tehniskais stāvoklis	1311	4	Norādīt: apmierinošs – 0, nepieciešams kosmētiskais remonts – 1, nepieciešams kapitālais remonts – 2, avārijas stāvoklī – 3, labs – 4, ļoti labs – 5
krātuves	1320	63.8	Speciālas telpas, kurās izvietoti bibliotēkas krājumi.
telpu tehniskais stāvoklis	1321	4	Norādīt: apmierinošs – 0, nepieciešams kosmētiskais remonts – 1, nepieciešams kapitālais remonts – 2, avārijas stāvoklī – 3, labs – 4, ļoti labs – 5
pārējās telpas	1330	771.6	Telpas bibliotēkas darbiniekiem, iekārtām, saimniecībai.
telpu tehniskais stāvoklis	1331	4	Norādīt: apmierinošs – 0, nepieciešams kosmētiskais remonts – 1, nepieciešams kapitālais remonts – 2, avārijas stāvoklī – 3, labs – 4, ļoti labs – 5
Lietotāju vietu skaits bibliotēkā	1340	122	Lietotāju vietas ar vai bez aprīkojuma (<i>arī puskabīnēs, semināru un mācību telpās, bibliotēkas audiovizuālo dokumentu un bērnu nodaļās</i>).

2. Izmantošana

	Rindas kods		Skaidrojumi
A	B		2
Lietotāji			
Aktīvo lietotāju kopskaits	210	3676	Pārreģistrēta un/vai no jauna reģistrēta persona vai organizācija, kas visā pārskata periodā apmeklējusi bibliotēku un/vai izmantojusi bibliotēkas infrastruktūru un pakalpojumus.
t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	211	1479	Bērnu tiesību aizsardzības likuma 3.panta 1.punkts nosaka, ka "Bērns ir persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu (...)”
Apmeklējumi			
Fizisko apmeklējumu kopskaits	220	50 950	Bibliotēku tieši apmeklējušo personu skaits. (220.r. = 221.r. + 222.r.)
pieaugušie	221	35 624	
bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	222	15 326	
Virtuālais apmeklējums	230		Uzskaita veiktos virtuālos apmeklējumus neatkarīgi no aplūkoto lapušu vai elementu skaita: bibliotēkas vietnē, emuārā (blogā), pašvaldības vietnes sadaļā, izglītības iestādes vietnes sadaļā. Neiekļauj kopkataloga datus.
Izniegumi			
Izniegumu kopskaits	250	94 528	Izniegto dokumentu skaits lasītājiem vai institūcijām uz noteiktu laiku. Uzskaitāmi reģistrētie izniegumi, ieskaitot lietošanu uz vietas bibliotēkā, izniegumu starpbibliotēku abonementā un termiņu pagarinājumus. (250.r. = 251.r. + 252.r. + 253.r. + ... 264.r.)
t.sk. grāmatas	251	72 000	Neperiodiski iespiesti resursi kodeksa formā, t.i., ar vienā malā sastiprinātām lapām.
seriālizdevumi	252	16 629	Izdevumi, kas iznāk secīgās daļās, parasti ar numerāciju vai datējumu un paredzēti izdošanai neierobežoti ilgi neatkarīgi no periodiskuma (<i>periodiskie izdevumi, pārskati, tēzes, zinātniskie raksti u.tml.</i>). Neietver monogrāfiju sērijas – tās uzskaitāmas kā grāmatas.
audiovizuālie resursi	253	467	Resursi, kura saturā pārsvarā ir skaņa un/vai attēli, un kuram nepieciešama īpaša ierīce, lai to noskatītos un/vai noklausītos (<i>skaņuplates, lentes, kasetes, audiokompakti, DVD diski, digitālie audioieraksti, diapozitīvi, transparenti, kinofilmas, videoieraksti, datorspēles</i>).
mikroformas	254		Fotogrāfiski dokumenti, kura izmantošanai nepieciešams palielinājums (<i>mikrofišas, mikrofilmas</i>).
kartogrāfiskie materiāli	255	10	Telpā un laikā lokalizētu konkrētu un abstraktu parādību nosacīts attēlojums samazinātā mērogā (<i>kartes, globusi, plāni, topogrāfiskie modeļi, taktīlās kartes un aeroattēlojumi, izņemot atlantus un kartogrāfiskos dokumentus kodeksa, mikroformā, audiovizuālā un elektroniskā formā</i>).
nošizdevumi	256	49	Izdevumi, kura pamatsaturs ir mūzikas attēlojums, parasti nošu rakstā – lapas vai kodeksa formā.
attēlizdevumi	257	3064	Iespiesti izdevumi, kura raksturīgākā iezīme ir attēls (<i>iespiedgrafika, mākslas darba oriģināli, mākslas darbu reprodukcijas, fotogrāfijas, plakāti, mācībattēli, tehniskie zīmējumi u.tml., izņemot attēlizdevumus kodeksa formā, mikroformā, audiovizuālā vai elektroniskā formā</i>).
sīkiespieddarbi	258		Sīkiespieddarbi.
Braila raksta dokumenti	259	3	Braila raksta dokumenti
patenti	260		Dokumenti, kas garantē ekskluzīvas izgudrotāja tiesības izmantot vai licencēt izgudrojumu kopā attiecīgo dokumentāciju.
rokraksti	261		Dokumentu oriģināli rokrakstā vai mašīnrakstā.
nepublicētie dokumenti	262	58	Nepublicēti dokumenti, kas ir publiski pieejami, bet netiek izplatīti tirdzniecības tīklā (<i>institūciju analītiskie pārskati, koncepcijas un programmas, konferenču vai kongresu programmas, referātu tēzes, referātu teksti, rezolūcijas u.tml.</i>).

pārējie dokumenti	263	2248	Cita veida neelektroniska formāta dokumenti (<i>diorāmas, trīsdimensiju dokumenti, spēles, rotaļlietas u.tml.</i>)
elektroniskie resursi	264		Elektroniskie resursi (<i>datubāzes, elektroniskie seriālizdevumi, digitālie dokumenti</i>), kas publicēti lasāmatmiņas kompaktdiskos (<i>CD-ROM</i>), lasāmatmiņas videodiskos (<i>DVD-ROM</i>) vai citos datu nesējos, kā arī digitāli radītie resursi (<i>e-grāmatas, rasmotas tīmekļa vietnes</i>).

Izsniegums pa grāmatu veidiem

mācību grāmatas	265		Iespēsti resursi, kurā sistematizēti un mācību programmai atbilstoši izklāstīta mācību priekšmeta vai tās daļas viela.
bērnu grāmatas	266	26 429	Iespēsti resursi, kas satur un formas ziņā atbilst pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērna uztverei.

Izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem

No kopējā izsnieguma skaita: bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem	267	18 287	
--	-----	--------	--

Starpbibliotēku abonements

Iekšzemes starpbibliotēku abonements (SBA)	270	1216	SBA kārtā saņemto un izsniegto dokumentu kopskaits (270.r. = 271.r. + 272.r.)
t. sk. no citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	271	203	No citām Latvijas bibliotēkām SBA kārtā saņemto dokumentu kopskaits.
uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	272	1013	Uz citām Latvijas bibliotēkām SBA kārtā nosūtīto dokumentu kopskaits.
Starptautiskais starpbibliotēku abonements (SSBA)	280		SSBA kārtā saņemto un izsniegto dokumentu kopskaits (280.r. = 281.r. + 282.r.)
t. sk. no ārvalstu bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	281		No ārvalstu bibliotēkām SSBA kārtā saņemto dokumentu kopskaits.
uz ārvalstu bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	282		Uz ārvalstu bibliotēkām SSBA kārtā nosūtīto dokumentu kopskaits.

3. Krājums

	Rindas kods	Jaunieguvumi	Izslēgtie dokumenti	Krājums pārskata perioda beigās	Skaidrojumi
A	B	1	2	3	4
Dokumentu (fizisko vienību) kopskaits	310	2839	3532	72 673	Bibliotēkas krājums – visi dokumenti, kas pieejami bibliotēkā. Jaunieguvums – dokuments, kas pievienots krājumam. Izslēgts dokuments – dokuments, kas izslēgts no krājuma. (310.r. = 311.r. + 312.r. + 313.r. + ... 324.r.)
t.sk. grāmatas	311	1471	2231	60 710	Neperiodiski iespiesti resursi kodeksa formā, t.i., ar vienā malā sastiprinātām lapām.
seriālizdevumi	312	1218	1273	10 003	Izdevumi, kas iznāk secīgās daļās, parasti ar numerāciju vai datējumu un paredzēti izdošanai neierobežoti ilgi neatkarīgi no periodiskuma (<i>periodiskie izdevumi, pārskati, tēzes, zinātniskie raksti u.tml.</i>). Neietver monogrāfiju sērijas – tās uzskaitāmas kā grāmatas.
audiovizuālie resursi	313	21	8	778	Resursi, kura saturā pārsvarā ir skaņa un/vai attēli, un kuram nepieciešama īpaša ierīce, lai to noskatītos un/vai noklausītos (<i>skanuplates, lentes, kasetes, audiokompaktdiski, DVD diski, digitālie audioieraksti, diapozitīvi, transparenti, kinofilmas, videoieraksti, datorspēles</i>).
mikroformas	314				Fotogrāfisks dokuments, kuru izmantojot, nepieciešams palielinājums (<i>mikrofišas, mikrofilmas</i>).
kartogrāfiskie materiāli	315	2		16	Telpā un laikā lokalizētu konkrētu un abstraktu parādību nosacīts attēlojums samazinātā mērogā (<i>kartes, globusi, plāni, topogrāfiskie modeļi, taktiļās kartes un aeroattēlojumi, izņemot atlantus un kartogrāfiskos dokumentus kodeksa, mikroformā, audiovizuālā un elektroniskā formā</i>).
nošizdevumi	316	7		30	Izdevumi, kura pamatsaturs ir mūzikas attēlojums, parasti nošu rakstā – lapas vai kodeksa formā.
attēlizdevumi	317	24	16	816	Iespiesti izdevumi, kura raksturīgākā iezīme ir attēls (<i>iespiedgrafika, mākslas darba oriģināli, mākslas darbu reprodukcijas, fotogrāfijas, plakāti, mācībattēli, tehniskie zīmējumi u.tml., izņemot attēlizdevumus kodeksa formā, mikroformā, audiovizuālā vai elektroniskā formā</i>).
sīkiespieddarbi	318				Sīkiespieddarbi.
Braila raksta dokumenti	319			2	Braila raksta dokumenti.
patenti	320				Dokumenti, kas garantē ekskluzīvas izgudrotāja tiesības izmantot vai licencēt izgudrojumu kopā attiecīgo dokumentāciju.
rokraksti	321				Dokumentu oriģināli rokrakstā vai mašīnrakstā.
nepublicētie dokumenti	322	16		84	Nepublicēti dokumenti, kas ir publiski pieejams, bet netiek izplatīts tirdzniecības tīklā (<i>institūciju analītiskie pārskati, koncepcijas un programmas, konferenču vai kongresu programmas, referātu tēzes, referātu teksti, rezolūcijas u.tml.</i>).
pārējie dokumenti	323	80	4	234	Cita veida neelektroniska formāta dokumenti (<i>diorāmas, trīsdimensiju dokumenti, spēles, rotaļlietas u.tml.</i>)
elektroniskie resursi	324				Elektroniskie resursi (<i>datubāzes, elektroniskie seriālizdevumi, digitālie dokumenti</i>), kas publicēti lasāmatmiņas kompaktdiskos (<i>CD-ROM</i>), lasāmatmiņas videodiskos (<i>DVD-ROM</i>) vai citos datu nesējos, kā arī digitāli radītie resursi (<i>e-grāmatas</i>).

Bibliotēkas krājums pa grāmatu veidiem:

mācību grāmatas	330				Iespiesti resursi, kurā sistematizēti un mācību programmai atbilstoši izklāstīta mācību priekšmeta vai tās daļas viela.
bērnu grāmatas	340	511	146	15 359	Iespiesti resursi, kas satur a un formas ziņā atbilst pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērna uztverei.

4. Darbinieki (pamattabulā jāuzrāda viena izglītība)

A	Rindas kods	Darbinieku skaits		
		Pavisam	Pilna slodze	Nepilna slodze
	B	1	2	3
Darbinieku kopskaits (4000.r. = 4100.r. + 4200.r.)	4000	21	21	

Bibliotekāro darbinieku kopskaits (4100.r. = 4110.r. + 4120.r. + 4130.r. + 4140.r. + 4150.r.)	4100	15	15	
t.sk. sievietes	4101	15	15	
t.sk. vīrieši	4102			
no tiem ar bibliotekāro izglītību	4110	9	9	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4111	1	1	
t.sk. ar bakalaura grādu	4112			
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4113	4	4	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4114			
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	4115	4	4	
no tiem ar izglītību citās jomās	4120	4	4	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4121			
t.sk. ar bakalaura grādu	4122	3	3	
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4123	1	1	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4124			
no tiem zinātņu doktori	4130			
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	4140	2	2	
no tiem ar pamatizglītību	4150			

Pārējo darbinieku kopskaits (4200.r. = 4210.r. + 4220.r. + 4230.r. + 4240.r. + 4250.r.)	4200	6	6	
t.sk. sievietes	4201	6	6	
t.sk. vīrieši	4202			
no tiem ar bibliotekāro izglītību	4210	1	1	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4211	1	1	
t.sk. ar bakalaura grādu	4212			
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4213			
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4214			
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	4215			
no tiem ar izglītību citās jomās	4220	1	1	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4221			
t.sk. ar bakalaura grādu	4222			
t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4223	1	1	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4224			
no tiem zinātņu doktori	4230			
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	4240	4	4	
no tiem ar pamatizglītību	4250			

Papildu bibliotekārā izglītība un kvalifikācija

Profesionālā pilnveide (no 160 h)	4300	
------------------------------------	------	--

Cita informācija (bibliotekārie darbinieki pa vecuma grupām)

Dalījums pa vecuma grupām	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	>= 80
Skaitis		1		5	5	4		

5. Finanšiālie rādītāji (*euro, veselos skaitļos*) – iekavās aiz posteņa nosaukuma ierakstīti atbilstošie budžetu ieņēmumu un izdevumu klasifikācijas kodi

	Rindas kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	
Atlikums pārskata perioda sākumā	5001		
IEŅĒMUMI KOPĀ (I.)	5000	354 409	Bibliotēkas ienākumos līdzekļus veido 5000.r. = 5100.r. + 5200.r. + 5300.r. + 5400.r.
t. sk. Piešķirti no valsts budžeta	5100		Aizpilda bibliotēkas, kuru pamatbudžetu veido piešķirums no valsts budžeta.
Piešķirti no pašvaldības budžeta	5200	352 163	Aizpilda bibliotēkas, kuru pamatbudžetu veido piešķirums no pašvaldību budžeta.
Saimnieciskās darbības ieņēmumi	5300		Aizpilda bibliotēkas, kuru pamatbudžetu veido privātie ieņēmumi.
Citi ieņēmumu avoti	5400	2246	Uzrādāmi citi ienākuma avoti līdzās bibliotēkas pamatbudžetam. (5400.r. = 5410.r. + 5420.r. + ... 5470.r.)
<i>no tiem: maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi</i>	5410	2246	
<i>ziedojumi un dāvinājumi</i>	5420		Attiecina saņemtos ziedojumus un dāvinājumus no iekšzemes un ārvalstu fiziskajām un juridiskajām personām
<i>Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums</i>	5430		
<i>citu vietējo fondu piešķirumi</i>	5440		
<i>ārvalstu finanšu palīdzība:</i>	5450		
<i>t. sk. ārvalstu fondu līdzekļi</i>	5451		ES struktūrfondu un citu valstu finanšu palīdzības programmu īstenošanas.
<i>cita ārvalstu finanšu palīdzība</i>			
<i>mērķdotācijas no valsts budžeta</i>	5460		
<i>pārējie ienākumi</i>	5470		
IZDEVUMI KOPĀ (II.)	5500	354 409	Bibliotēkas izdevumu kopsummu veido 5500.r. = 5600 r. + 5700 r.
Kārtējie izdevumi (I.1.)	5600	354 409	5600 r. = 5611 r. + 5612 r. + 5620 r. + 5630 r. + 5640 r. + 5650.r.
Atalgojums (1100)	5611	141 861	Mēneša pamatalga, piemaksas, prēmijas, atalgojums fiziskajām personām uz tiesiskās attiecības regulējošu dokumentu pamata
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas (1200)	5612	42 763	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti, kompensācijas un citi maksājumi
Krājuma komplektēšana	5620	15 484	Izdevumi bibliotēkas krājuma papildināšanai 5620.r. = 5621.r. + 5622.r. + 5623.r. + 5624.r.
<i>no tiem: grāmatas (5233)</i>	5621	12 000	

<i>periodiskie izdevumi (2400)</i>	5622	3484	Izdevumi žurnālu, laikrakstu, biļetenu, kalendāru un citu īslaicīgas nozīmes izdevumu iegādei
<i>elektroniskie dokumenti (5233)</i>	5623		Izdevumi elektronisko resursu (datubāzu, elektronisko seriālizdevumu, digitālo dokumentu u.c.) iegādei
<i>citi dokumenti (5233)</i>	5624		
Preces un pakalpojumi	5630	150 476	Preces un pakalpojumi (2000): komandējumi un dienesta braucieni (2100); pakalpojumi (2200): pasta, telefona un citi sakaru pakalpojumi (2210), izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem (2220), iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi (2230), remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot ēku, būvju un ceļu kapitālo remontu) (2240), īre un noma (2260), citi pakalpojumi (2270).
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi (2250)	5640		Izdevumi juridiskajām personām par datoru programmatūras izstrādes, pilnveidošanas un papildināšanas pakalpojumiem, kā arī par veiktajiem darbiem saskaņā ar budžeta iestāžu pasūtījumu: informācijas sistēmas uzturēšana, informācijas sistēmas licenču normas izdevumi, pārējie informācijas tehnoloģiju pakalpojumi
Pārējie kārtējie izdevumi	5650	3825	Materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000 (2300): biroja preces un inventārs (2310), kurināmais un enerģētiskie materiāli (2320), materiāli un izejvielas palīgrāžošanai (2330), kārtējā remonta un iestāžu uzturēšanas materiāli (2350), budžeta iestāžu nodokļu maksājumi (2500). Subsīdijas un dotācijas (1.3.)
Kapitālie izdevumi (2.0.)	5700		5700.r. = 5710.r. + 5720.r. + 5730.r. + 5740.r. + 5750.r.
t. sk. Zeme, ēkas un būves (5210)	5710		Ēkas, kuras izmanto pašu vajadzībām, kā arī izīrējamās un iznomājamās nedzīvojamās ēkas
Nemateriāli ieguldījumi	5720		Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un līdzīgas tiesības
Datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika (5238)	5730		Izmaksas un izdevumi tādiem ilgtermiņa aktīviem kā datori, serveri, kopētāji, faksa aparāti, telefoni, telefonu centrāles un cita biroja tehnika
Kapitālais remonts un rekonstrukcija (5250)	5740		Ēkas pārbūve, izmainot tās apjomu, nesošo elementu nomaiņa, ēkas vēsturiskā veidola atjaunošana
Pārējie kapitālie izdevumi	5750		
Atlikums pārskata perioda beigās	5800		

Valsts un pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai (aizpilda valsts nozīmes bibliotēkas un pašvaldību publiskās bibliotēkas)

	Izdevumi (euro)
Krājuma komplektēšanai izlietoto valsts un pašvaldības budžeta līdzekļu summa	15 484
<i>no tiem:</i>	
<i>grāmatas</i>	12 000
<i>periodiskie izdevumi</i>	3484
<i>fonogrammas</i>	
<i>filmas</i>	

6. Informācijas tehnoloģijas

	Rinda s kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	2
Datoru skaits	6010	37	Datoru skaits (6010.r. = 6011.r. + 6012.r.)
t. sk. darbiniekiem	6011	17	
lasītājiem	6012	20	
Serveru skaits	6020	1	Datori tehnisko procesu nodrošināšanai. Serveris (u.tml.) kā aparatūra (fiziska ierīce)
Bezmaksas Wi-Fi	6030	1	Iestādes telpās ir pieejams bezmaksas Wi-Fi. Norādīt: jā – 1, nē – 0
Integrētā bibliotēku informācijas sistēma	6040	1	Norādīt: ALISE – 1, ALEPH 500 – 2, LIBER – 3, LIIS – 4, cita – uzrādīt kāda
Datubāzes	6050	5	Lietotājiem pieejamo datubāžu skaits (6050.r. = 6051.r. + 6052.r.)
abonētās	6051	3	Abonēto datubāžu kopskaits
pašu veidotās	6052	2	Pašu veidoto datubāžu kopskaits; novadpētniecības, analītikas, pašvaldību dokumentu, skolēnu, studentu darbi

Valodas, kādās pieejama pamatinformācija bibliotēkas vietnē	6100	1	Norādīt valodas, kādās pieejama pamatinformācija mājaslapā: latviešu valoda – 1, krievu valoda – 2, angļu valoda – 3, vācu valoda – 4, franču valoda – 5
Vietnes automātiskās tulkošanas iespēja	6110		Ja mājaslapā ir ieviesta automātiskās tulkošanas iespēja, tad norādīt kāda: Google – 1, Microsoft – 2, Hugo.lv – 3
Grāmatu drošības sistēma	6120	1	Grāmatu drošības sistēma (vārti) ar magnētisko lenti vai RFID tehnoloģijām. Norādīt: jā – 1, nē – 0
Pašapkalpošanas grāmatu izsniegšanas/nodošanas sistēma	6130	0	Norādīt: jā – 1, nē – 0

Printeru kopskaits	6200	4	
Skeneru kopskaits	6300	3	Neietver svītrkodu skenerus
Kopējamo iekārtu kopskaits	6400		
Multifunkcionālo iekārtu kopskaits	6500	1	Iekārta, kurā apvienots printeris, kopētājs, skeneris

Aizpilda valsts nozīmes un pašvaldību publiskās bibliotēkas

Iekārtu uzskaitījums	6700		Lietotājiem pieejamās un lietotāju vajadzībām izmantojamās iekārtas. Informāciju par katru iekārtu norāda atsevišķi.
Kopējamās iekārtas	6710		
Zīmols (ražotājs)	6711		Izvēlieties vērtību
Iekārtas modelis	6712		
Iekārtas ātrums lpp./min.	6713		
Krāsu režīms	6714		Norādīt: 1-krāsu; 2-melnbalts
Multifunkcionālās iekārtas	6720		Iekārta, kurā apvienots printeris, kopētājs, skeneris
Zīmols (ražotājs)	6721	Kyocera	Izvēlieties vērtību
Iekārtas modelis	6722	TaskAlfa 2550	
Iekārtas ātrums lpp./min.	6723	25	
Krāsu režīms	6724	1	Norādīt: 1-krāsu; 2-melnbalts
Skeneri	6730		Neietver svītrkodu skenerus

Zīmols (ražotājs)	6731	HP	Izvēlieties vērtību
Iekārtas modelis	6732	SCANJET4070	
Iekārtas ātrums lpp./min.	6733	1	
Krāsu režīms	6734	1	Norādīt: 1-krāsu; 2-melnbalts

Digitalizācija

	Rindas kods	Digitalizēts līdz gada sākumam	Digitalizēts atskaites gada laikā	Digitalizēts gada beigās (kopā)	Skaidrojums
Digitalizēto teksta dokumentu skaits	710				Digitalizēto teksta dokumentu skaits (grāmatas, periodiskie izdevumi, rokraksti u.c.)
digitalizēto teksta dokumentu lapušu skaits	711				Digitalizēto teksta dokumentu lapušu skaits
Digitalizēto attēlizdevumu skaits	720	200		200	Digitalizēto attēlizdevumu (fotogrāfiju, fotonegatīvu, zīmējumu, plakātu, afišu, pastkaršu, atklātņu, grafiku, gravīru, etiķešu) skaits.
Digitalizēto nošu izdevumu skaits	730				Digitalizēto nošu izdevumu skaits
digitalizēto nošu izdevumu lapušu skaits	731				Digitalizēto nošu izdevumu lapušu skaits
Digitalizēto kartogrāfisko izdevumu skaits	740				Digitalizēto kartogrāfisko izdevumu skaits
digitalizēto kartogrāfisko izdevumu lapušu skaits	741				Digitalizēto kartogrāfisko izdevumu lapušu skaits
Digitalizēto skaņu ierakstu skaits	750				Digitalizēto skaņu ierakstu skaits
digitalizēto skaņu ierakstu hronometrāža	751				Formāts - "st:min:sec" (kopējais digitalizēto ierakstu atskaņošanas laiks)
Digitalizēto video ierakstu skaits	760	1		1	Digitalizēto video ierakstu skaits
digitalizēto video ierakstu hronometrāža	761	14:52:00		14:52:00	Formāts - "st:min:sec" (kopējais digitalizēto ierakstu atskaņošanas laiks)

	Rindas kods	Skaits	Skaidrojums
Digitālo kolekciju kopskaits	770		Digitālo kolekciju kopskaits

8. Darba kvalitāte

	Rindas kods	Skaits	Skaidrojumi
Krājuma apgrozījums	810	1.3	Izsniegumu kopskaits (250.r.) attiecībā pret dokumentu kopskaitu krājumā (310.r.)
Dokumentu (fizisko vienību) skaits uz vienu lietotāju	820	19.77	Dokumentu kopskaits krājumā (310.r. 4. kolonna) attiecībā pret lietotāju kopskaitu (210.r.).
Kārtējie izdevumi uz vienu lietotāju	830	96.41	Kārtējo izdevumu kopsomma (5600.r.) attiecībā pret lietotāju kopskaitu (210.r.).

S. Kļaviņš / A. Muižniece

Par Brocēnu novada bibliotēkām

1. **Aktīvākie valstī**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.147 (8658) (2019, 12.decembris), 2.lpp.
2. Kļaviņa, Tamāra **"Ideju netrūkst, vajag tikai piespicēt"**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.32 (8543) (2019, 15., 16.marts), 4.lpp. : fotogrāfija
3. Kļaviņa, Tamāra **Bišu saimē dumpis**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.72 (8583) (2019, 20.jūnijs), 8.lpp. : fotogrāfija
4. Kļaviņa, Tamāra **Gaiķeniekus un ciemiņus stiprina latvju zīmes**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.83 (8594) (2019, 16.jūlijs), 6.lpp. : fotogrāfijas
5. Kļaviņa, Tamāra **Krājas stāsti par kolhozu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.50 (8561) (2019, 30.aprīlis), 5.lpp. : fotogrāfijas
6. Kļaviņa, Tamāra **Trofejas parāda attieksmi un tendences**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.49 (8560) (2019, 26., 27.aprīlis), 4.lpp. : fotogrāfijas
7. Kleinberga, Silva **Brocēnu novadā rīko aptauju par pašvaldību reformu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.77 (8588) (2019, 2.jūlijs), 3.lpp.
8. Kleinberga, Silva **Sadala naudu biedrību projektiem**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.116 (8627) (2019, 1.oktobris), 3.lpp.
9. Meire, Signe **Laikam ir jāiet līdzī**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.137 (8648) (2019, 19.novembris), 5.lpp. : fotogrāfijas
10. **Nodarbības pirmklasniekiem**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.71 (8582) (2019, 18.jūnijs), 2.lpp.
11. Ozoliņa, Valda **Ar dzejoli sagaida svētku dāvanu**
Brocēnu Novadā Nr.12 (2019, 19.decembris), 2. lpp. : fotogrāfija
12. Ozoliņa, Valda **Brocēnu Mežaparkā skaisti kā zaķa Garauša laimes zemē**
Brocēnu Novadā Nr.4 (2019, 17.aprīlis), [1.] lpp. : fotogrāfijas
13. **Būs iespējas braukt ekskursijās, kļūt veselākam un apspriesties bibliotēkā**
Brocēnu Novadā Nr.1 (2019, 22.janvāris), [1.] lpp. : fotogrāfija
14. Ozoliņa, Valda **Čaklākie lasītāji no Brocēniem svin svētkus Gaismas pilī**
Brocēnu Novadā Nr.3 (2019, 17.marts), [1.] lpp. : fotogrāfija
15. Ozoliņa, Valda **Lasa, cep un ceļo - lieli un mazi bibliotēkā!**
Brocēnu Novadā Nr.8 (2019, 8.augusts), 2. lpp. : fotogrāfija

- Ozoliņa, Valda **No grāmatām līdz rīta vingrošanai un Danilānam - bibliotekāru darba**
16. **lauks Brocēnos**
Brocēnu Novadā Nr.2 (2019, 17.februāris), [1.] lpp. : fotogrāfija
  17. Ozoliņa, Valda **Pateicības raksts un balvas čaklākajiem no Brocēniem**
Brocēnu Novadā Nr.9 (2019, 16.septembris), [1.] lpp. : fotogrāfija
  18. Ozoliņa, Valda **Seniori dodas mācīties ar datoru somā**
Brocēnu Novadā Nr.11 (2019, 18.novembris), 2. lpp. : fotogrāfija
  19. **Redz novada jaunumus**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.84 (8595) (2019, 18.jūlijs), 4.lpp.
  20. **Rīgā parāda Brocēnu ūdensrozi**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.7 (8518) (2019, 17.janvāris), 3.lpp.
  21. **Saņem balvu**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.146 (8657) (2019, 10.decembris), 2.lpp.
  22. Šmite, Gaida Māra **Dvēseles prieki**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.55 (8566) (2019, 10., 11.maijs), 4.lpp. : fotogrāfija
  23. Vilmane, Ieva **Dekorē ar nederīgām grāmatām**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.31 (8542) (2019, 14.marts), 4.lpp. : fotogrāfijas
  24. Vilmane, Ieva **Fotogrāfu organizācijai otrā elpa**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.4 (8515) (2019, 10.janvāris), 4.lpp. : fotogrāfija
  25. Vilmane, Ieva **Kuldīgā pārbauda mūsu bērnu erudīciju**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.53 (8564) (2019, 7.maijs), 5.lpp. : fotogrāfija
  26. Vilmane, Ieva **Pacienā ar sāļūdeni**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.29 (8540) (2019, 8., 9.marts), 7.lpp. : fotogrāfija

Par Saldus novada bibliotēkām:

1. **"Pagarina" ceturtdienas**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.66 (8577) (2019, 6.jūnijs), 2.lpp.
2. **Aicina veidot izstādi**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.126 (8637) (2019, 24.oktobris), 2.lpp.
3. **Četrām - Ekoskolas karogs**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.110 (8621) (2019, 17.septembris), 2.lpp.
4. **Dabas un dzīvnieku advokāte Māra Jakubovska**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.21 (8532) (2019, 19.februāris), 8.lpp. : fotogrāfija
5. **Demonstrē formastērpu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.46 (8557) (2019, 18.aprīlis), 2.lpp.

6. **Druvas vidusskola - labāko skaitā**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.138 (8649) (2019, 21.novembris), 2.lpp.
7. Grišuļonoka, Viktorija **Diskriminācija nereti rodas nezināšanas dēļ**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.54 (8565) (2019, 9.maijs), 3.lpp.
8. Kalvāne, Ieva **25.marts Kalnos**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.37 (8548) (2019, 28.marts), 2.lpp.
9. Kļaviņa, Tamāra **Bišu saimē dumpis**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.72 (8583) (2019, 20.jūnijs), 8.lpp. : fotogrāfija
10. Kļaviņa, Tamāra **Foto medības uz gaidi un pieiešanu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.15 (8526) (2019, 5.februāris), 8.lpp. : fotogrāfijas
11. Kļaviņa, Tamāra **Jānim Blūmam dāvina ziedus un atmiņas**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.12 (8523) (2019, 29.janvāris), [1.], 6.lpp. : fotogrāfijas
12. Kļaviņa, Tamāra **No fotoaparāta nešķiras**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.30 (8541) (2019, 12.marts), 7.lpp. : fotogrāfija
13. Kļaviņa, Tamāra **Trofejas parāda attieksmi un tendences**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.49 (8560) (2019, 26., 27.aprīlis), 4.lpp. : fotogrāfijas
14. Kleinberga, Silva **Ieceļ vadošos amatos**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.102 (8613) (2019, 29.augusts), 3.lpp.
15. Kleinberga, Silva **Reorganizē kapitālsabiedrības**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.52 (8563) (2019, 3., 4.maijs), 2.lpp.
16. Kleinberga, Silva **Stāstis par mājām**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.13 (8524) (2019, 31.janvāris), 2.lpp.
17. **Mācās vasaras skolā**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.96 (8607) (2019, 15.augusts), 2.lpp.
18. Maniņa, Agrita **Ak, Rubas eglīte!...**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.150 (8661) (2019, 19.decembris), 6.lpp.
19. Maniņa, Agrita **Kurzemītē - pielāgošanās laiks**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.145 (8656) (2019, 6., 7.decembris), [1.], 3.lpp. : fotogrāfijas
20. Meire, Signe **Atbildes vizīte no kaimiņiem**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.145 (8656) (2019, 6., 7.decembris), 7.lpp. : fotogrāfijas
21. Meire, Signe **Lutriņos - liela aktivitāte**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.106 (8617) (2019, 6., 7.septembris), 3.lpp. : fotogrāfijas
22. Meire, Signe **Rakstīšana ar terapijas piesitienu**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.120 (8631) (2019, 10.oktobris), 6.lpp. : fotogrāfija

23. Meire, Signe **Sveic kultūras darbiniekus**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.145 (8656) (2019, 6., 7.decembris), 5.lpp. : fotogrāfijas
24. Ozoliņa, Daiva **Bibliotēkā notiks bezmaksas datorkursi**
Saldus Novada Vēstis Nr.100 (2019, 7.marts), 15.lpp.
25. Ozoliņa, Daiva **Izskanējušas ikgadējās Dzejas dienas**
Saldus Novada Vēstis Nr.106 (2019, 30.septembris), 3.lpp. : fotogrāfija
26. Picalcelma, Sandra **Pie tuviem un tāliem kolēģiem**
Ventpils Novadnieks Nr.9 (113) (2019, 10.septembris), 5.lpp. : fotogrāfija
27. **Rakstniece atbrauc ar suni**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.12 (8523) (2019, 29.janvāris), 2.lpp.
28. **Saliec puzzle!**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.83 (8594) (2019, 16.jūlijs), 4.lpp.
29. **Septītais maratons**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.111 (8622) (2019, 19.septembris), 5.lpp.
30. Šmite, Gaida Māra **Dvēseles prieki**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.55 (8566) (2019, 10., 11.maijs), 4.lpp. : fotogrāfija
31. Vilmane, Ieva **"Smukie vāciņi nepievil."**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.44 (8555) (2019, 12., 13.aprīlis), 7.lpp. : fotogrāfija
32. Vilmane, Ieva **Aicina uz rakstniecības nodarbībām**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.103 (8614) (2019, 30., 31.augusts), 6.lpp.
33. Vilmane, Ieva **Apstājas ķīniešu vidū**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.147 (8658) (2019, 12.decembris), 6.lpp. : fotogrāfijas
34. Vilmane, Ieva **Aptur 2019.gadu**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.116 (8627) (2019, 1.oktobris), [1.], 8.lpp. : fotogrāfija
35. Vilmane, Ieva **Ar pētījumiem pret mazvērtības kompleksu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.12 (8523) (2019, 29.janvāris), 6.lpp. : fotogrāfija
36. Vilmane, Ieva **Atceras Ezeres dižozolu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.54 (8565) (2019, 9.maijs), 5.lpp. : fotogrāfijas
37. Vilmane, Ieva **Bibliotēkā divas avīzes? Jāpietiek ar vienu**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.125 (8636) (2019, 22.oktobris), 2.lpp.
38. Vilmane, Ieva **Bibliotēka ir kā atvērts logs uz pasauli**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.119 (8630) (2019, 8.oktobris), 3.lpp. : fotogrāfijas
39. Vilmane, Ieva **Fotogrāfu organizācijai otrā elpa**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.4 (8515) (2019, 10.janvāris), 4.lpp. : fotogrāfija

40. Vilmane, Ieva **Ieskatās e-grāmatu lasītavā**
41. Vilmane, Ieva **Iestudē senu pasaku**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.29 (8540) (2019, 8., 9.marts), [1.], 8.lpp. : fotogrāfijas
42. Vilmane, Ieva **Kuldīgā pārbauda mūsu bērnu erudīciju**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.53 (8564) (2019, 7.maijs), 5.lpp. : fotogrāfija
43. Vilmane, Ieva **Lepojas ar Lutriņu veidotājiem**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.20 (8531) (2019, 15., 16.februāris), 12.lpp. : fotogrāfijas
44. Vilmane, Ieva **Mācās, kā izglītēt pieaugušos**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.38 (8549) (2019, 29., 30.marts), 4.lpp. : fotogrāfijas
45. Vilmane, Ieva **Mati brīvā kritienā**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.92 (8603) (2019, 6.augusts), [1.], 4.lpp. : fotogrāfijas
46. Vilmane, Ieva **Maza un tāla**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.11 (8522) (2019, 25., 26. janvāris)
47. Vilmane, Ieva **Pacienā ar sāļūdeni**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.29 (8540) (2019, 8., 9.marts), 7.lpp. : fotogrāfija
48. Vilmane, Ieva **Pagātnē iestrēgusi e-domāšana**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.18 (8529) (2019, 12.februāris), 3.lpp.
49. Vilmane, Ieva **Satuvinās ar Sibīrijas latviešiem**
Saldus Zeme 1407-3072 Nr.104 (8615) (2019, 3.septembris), 5.lpp. : fotogrāfijas
50. Vilmane, Ieva **Seniori apbalvo Sniegavīru**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.19 (8530) (2019, 14.februāris), 8.lpp. : fotogrāfijas